

ADDIKO BANK A.D. BEOGRAD

**Finansijski izveštaji i Izveštaj nezavisnog revizora
31. decembar 2020. godine**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	4
Bilans uspeha	5
Izveštaj o ostalom rezultatu	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 – 121
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA ADDIKO BANKE A.D. BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja ADDIKO banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: "Banka") koji obuhvataju izveštaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2020. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2020. godine i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izveštaj o poslovanju ali ne uključuju finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili da li izgleda da naša saznanja stečena tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, sproveli smo postupke propisane Zakonom o računovodstvu Republike Srbije. Ti postupci uključuju proveru da li je Godišnji izveštaj o poslovanju u formalnom smislu pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA ADDIKO BANKE A.D. BEOGRAD (nastavak)

Ostale informacije (nastavak)

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da to ocenimo, izveštavamo da:

1. Informacije prikazane u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2020. godinu su usklađene, u svim materijalno značajnim aspektima, sa priloženim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2020. godine.
2. Priloženi Godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. godinu je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njenog okruženja stečenog tokom revizije, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u Godišnjem izveštaju o poslovanju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i fer prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno posuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA ADDIKO BANKE A.D. BEOGRAD (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke internih kontrola koje smo identifikovali tokom revizije.

Beograd, 19. mart 2021. godine

Olivera Andrijašević
Ovlašćeni revizor,
i za Deloitte d.o.o. Beograd

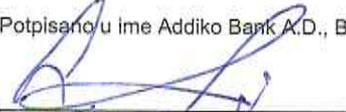
BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2020. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>31. decembar 2020.</u>	<u>31. decembar 2019.</u>
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.6, 16	11,732,009	7,884,737
Potraživanja po osnovu derivata	3.6, 17	1,408	1,680
Hartije od vrednosti	3.6, 18	12,602,828	13,667,997
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.6, 19	2,684,211	2,776,939
Kredit i potraživanja od komitenata	3.6, 20	71,669,829	67,586,939
Nematerijalna imovina	3.9, 21	844,941	1,045,046
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.9, 22	1,067,427	1,016,499
Odložena poreska sredstva	3.16, 15	60,388	70,003
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	3.12, 23	-	15,446
Ostala sredstva	24	798,806	691,634
UKUPNO AKTIVA		101,461,847	94,756,920
Pasiva			
Obaveze po osnovu derivata	3.6, 17	38,201	9,608
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.6, 25	10,118,745	5,641,891
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.6, 26	66,588,521	60,988,985
Subordinirane obaveze	27	-	3,934,511
Rezervisanja	3.13, 3.14, 28	443,991	385,714
Tekuće poreske obaveze	3.16, 15	211	750
Ostale obaveze	29	1,512,896	1,408,794
UKUPNO OBAVEZE		78,702,565	72,370,253
Aksijski kapital	3.15, 30	20,545,294	20,545,294
Dobitak	30	1,126,924	1,107,695
Gubitak	30	(1,126,066)	(1,126,066)
Rezerve	3.15, 30	2,213,130	1,859,744
UKUPNO KAPITAL		22,759,282	22,386,667
UKUPNO PASIVA		101,461,847	94,756,920

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 19. marta 2021. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

		
Gordana Ivanković	Vladimir Stanislavljević	Vojislav Lazarević
Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja	Član Izvršnog odbora	Pređsednik Izvršnog odbora

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od kamata	3.2, 5	4,226,467	4,540,370
Rashodi od kamata	3.2, 5	(812,757)	(956,072)
Neto prihod po osnovu kamata		3,413,710	3,584,298
Prihodi od naknada i provizija	3.3, 6	1,414,258	1,519,427
Rashodi naknada i provizija	3.3, 6	(171,748)	(149,745)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1,242,510	1,369,682
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	3.6, 7	1,208	121,122
Neto dobitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata		10,116	32,598
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3.6, 7	193,061	49,587
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3.5, 8	43,246	(5,483)
Neto (rashod)/prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3.6, 11	(425,157)	(226,370)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		-	110,691
Ostali poslovni prihodi	9	239,857	255,113
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		4,718,551	5,291,238
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(1,231,119)	(1,420,345)
Troškovi amortizacije	13	(503,455)	(432,291)
Ostali prihodi	10	41,202	99,475
Ostali rashodi	14	(2,441,885)	(2,389,889)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		583,294	1,148,188
Porez na dobitak	3.16, 15	(211)	(750)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	3.16, 15	(39,743)	(39,743)
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		543,340	1,107,695

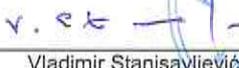
Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 19. marta 2021. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

Gordana Ivanković

Direktor odeljenja računovodstva i
izveštavanja

Vladimir Stanislavljević

Član Izvršnog odbora

Vojislav Lazarević

Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
 (U hiljadama dinara)

	2020.	2019.
Dobitak perioda	543,340	1,107,695
Ostali rezultat perioda	-	-
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>	-	-
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	102,946
Negativni efekti promene vrednosti vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(200,853)	-
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	30,128	-
(Gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	-	(15,442)
Ukupan pozitivan ostali rezultat	-	87,504
Ukupan negativan ostali rezultat	(170,725)	-
Ukupan pozitivan rezultat perioda	372,615	1,195,199

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 19. marta 2021. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

 Gordana Ivanković
 Direktor odeljenja računovodstva i
 izveštavanja

 Vladimir Stanislavljević
 Član Izvršnog odbora

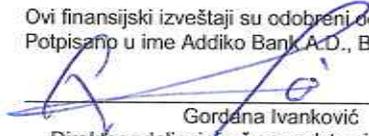

 Vojislav Lazarević
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
 (U hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve	Dobitak/ (Gubitak)	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2019. godine	17,517,484	3,027,810	487,299	191,448	173,892	21,397,933
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1,107,695	1,107,695
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	87,504	-	87,504
Raspodela dobiti, odnosno pokrivenje gubitka	-	-	1,093,493	-	(1,093,493)	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(206,465)	(206,465)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	17,517,484	3,027,810	1,580,792	278,952	(18,371)	22,386,667
Početno stanje na dan 1. januara 2020. godine	17,517,484	3,027,810	1,580,792	278,952	(18,371)	22,386,667
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	543,340	543,340
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	(170,725)	-	(170,725)
Raspodela dobiti, odnosno pokrivenje gubitka	-	-	524,111	-	(524,111)	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	17,517,484	3,027,810	2,104,903	108,227	858	22,759,282

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 19. marta 2021. godine.
 Potpisano u ime Addiko Bank A.D., Beograd:

 Gordana Ivanković
 Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja

 Vladimir Stanislavljević
 Član Izvršnog odbora

 Vojislav Lazarević
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
(U hiljadama dinara)

	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	5,272,134	6,832,891
Prilivi od kamata	3,330,356	5,040,965
Prilivi od naknada	1,404,449	1,519,768
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	537,329	272,156
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(4,179,169)	(4,844,224)
Odlivi po osnovu kamata	(763,868)	(1,109,602)
Odlivi po osnovu naknada	(171,313)	(149,347)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1,232,218)	(1,414,274)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(232,774)	(223,784)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(1,778,996)	(1,947,217)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	1,092,965	1,988,667
Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita i ostalih obaveza	7,554,478	9,925,494
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija centralne banke i komitenata	-	9,866,063
Smanjenje finansijskih sredstava koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	780,705	-
Smanjenje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	59,431
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	6,773,773	-
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(9,528,005)	(8,514,701)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(9,514,377)	-
Povećanje finansijskih sredstava koji se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	-	(2,442,428)
Povećanje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	(13,628)	-
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	-	(6,072,273)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	(880,562)	3,399,460
Plaćen porez na dobit	-	-
Isplaćene dividende	-	(206,465)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(880,562)	3,192,995
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	5,942	522
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(695,161)	(588,375)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(689,219)	(567,853)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu uzetih kredita	4,030,297	3,314,947
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(4,398,221)	(3,767,679)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(367,924)	(452,732)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	16,862,851	20,073,854
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(18,800,556)	(17,901,444)
NETO SMANJENJE GOTOVINE	(1,937,705)	2,172,410
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	8,160,872	5,883,679
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	187,404	291,244
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(332,469)	(186,461)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	6,078,102	8,160,872

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D., Beograd na dan 19. marta 2021. godine.

Gordana Ivanković
Direktor odeljenja računovodstva i izveštavanja

Vladimir Stanisavljević
Član Izvršnog odbora

Vojislav Lazarević
Predsednik Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCIMA

Depozitno-kreditna banka a.d. Beograd, Novi Beograd, Goce Delčeva 44, na osnovu dozvole Narodne banke Jugoslavije O.br.38 od 27. februara 1991. godine i Odluke o osnivanju Depozitno-kreditne banke d.d. Beograd br. 1/5 od 14. maja 1991. godine, Rešenje Fi-5709/91 od 22. maja 1991. godine, upisana je u registarski uložak br.1-18332-00 Okružnog privrednog suda u Beogradu.

Osnivači Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, radi usaglašavanja akata Banke sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama ("Sl.list SRJ",br.32/93), zaključili su Ugovor o osnivanju Depozitno- kreditne banke a.d. Beograd br. 563 od 20. aprila 1995. godine

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu XII-Fi br. 10865/02 od 27. septembra 2002. godine, na osnovu izvršene kupoprodaje akcija od postojećih akcionara Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, upisano je većinsko vlasništvo Hypo Alpe-Adria-Bank AG Klagenfurt, a rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu IX Fi br.12210/02 od 28. oktobra 2002. godine upisana je promena naziva banke u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Po sprovedenom postupku preuzimanja akcija Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd od strane Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt odobrenom rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 4/0-32-3303/4-10 od 14. jula 2010. godine i sprovedenom postupku prinudne prodaje akcija u svemu u skladu sa Zakonom, Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd imala je dva akcionara i to: Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt i Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd (kasnije: Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd – u stečaju).

Skupština Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd na sednici održanoj dana 24. marta 2011. godine donela je Odluku o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Hypo Alpe-Adria-Bank ad Beograd br. 08461/11 kojom je Banka promenila način organizovanja i postala zatvoreno akcionarsko društvo, a Rešenjem Agencije za privredne registre BD 39396/11 od 05. aprila 2011. godine usvojen je zahtev Banke pa je Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd promenila pravnu formu i upisana u APR-u kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije G.br.10407 od 22. novembra 2013. godine o davanju prethodne saglasnosti sticaocu Hypo SEE Holding AG za sticanje direktnog vlasništva, koje mu omogućava 99.999% glasačkih prava u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd, dana 27. marta 2014. godine u Centralnom registru depoa i kliringa hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija izdavaoca Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd sa računa društva Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt na račun sticaoca Hypo SEE Holding AG Klagenfurt, matični broj FN 350921, Alpen-Adria-Platz 1, Klagenfurt.

Dana 30. oktobra 2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG. Vlasnik Hypo Group Alpe Adria AG Klagenfurt (100%) je postao "Al Lake" Luksemburg S.A.R.L. registrovan u Privrednom registru u Luksemburgu pod registarskim brojem B191802, na adresi 47 Grand Rue, L-1661 Luksemburg.

"Al Lake" Luksemburg S.A.R.L je u momentu sticanja u vlasništvu društva "Al Lake" Management S.A.R.L., Luksemburg. Vlasništvo nad "Al Lake" Management S.A.R.L., Luksemburg imali su fondovi kojima upravlja društvo Advent International Corporation sa sedištem u Sjedinjenim Američkim Državama-Boston i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD).

Dana 08. jula 2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br FN 350921k izvršena je promena poslovnog imena Hypo Group Alpe Adria AG (HGAA) u Addiko Bank AG (ABH), sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

Dana 08. jula 2016. godine Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 55080/2016 izvršena je promena poslovnog imena Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Beograd u Addiko Bank a.d., Beograd (Banka).

Od dana 12. jula 2019. godine Addiko Bank AG se kotira na Bečkoj berzi (Vienna Stock Exchange). Vlasnička struktura se isključivo nalazi na linku <https://www.addiko.com/shareholder-structure/>.

Addiko Bank AG objavljuje svoje konsolidovane izveštaje na internet stranici www.addiko.com.

Tokom 2020. godine Banka je svoje poslovanje obavljala u centrali Banke i 36 ekspozitura Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCI (nastavak)

Banka obavlja sledeće poslove:

1. Depozitni poslovi,
2. Kreditni poslovi,
3. Devizni i menjački poslovi,
4. Pružanje platnih usluga,
5. Izdavanje platnih kartica,
6. Poslovanje sa HOV u skladu sa zakonskim propisima,
7. Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstva (garancijski poslovi),
8. Kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring i forfeiting),
9. Poslove zastupanja u osiguranju uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije,
10. Tehničko i finansijsko praćenje i kontrola izgradnje i rekonstrukcije građevinskih objekata vezano za projektno finansiranje,
11. Procena vrednosti nekretnina od strane ovlašćenih procenjivača za potrebe Banke, kao i njenih klijenata, vezano za njihovo kreditiranje od strane Banke,
12. Pružanje usluga drugim članicama Grupe i drugim pravnim licima iz oblasti koje su u vezi sa poslovanjem Banke.

Organizacioni delovi Banke nemaju svojstvo pravnog lica, nemaju samostalni račun već posluju preko računa Banke, imaju pravo da zaključuju ugovore u okviru svog predmeta poslovanja i u okviru ovlašćenja koja su im data aktima Banke.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala 532 zaposlenih (31. decembra 2019. godine: 558).

Šifra delatnosti banke je 6419 – ostalo monetarno posredovanje.

Matični broj Banke je 07726716.

Poreski identifikacioni broj Banke je 100228215.

Odbori i uprava Banke

Od 1. januara to 31. decembra 2020

Upravni odbor

Markus Krause, Predsednik Upravnog odbora banke
Henning Giesecke, Zamenik predsednika Upravnog odbora banke
Željko Djukanović, Član Upravnog odbora banke
Marija Desivojević Cvetković, Član Upravnog odbora banke
Dragan Lončar, imenovan odlukom Skupštine banke dana 30.12.2020. godine, a Dragan Djuričin razrešen sa funkcije člana Upravnog odbora banke

Izvršni odbor

Vojislav Lazarević, Predsednik Izvršnog odbora
Mirko Španović, Zamenik predsednika Izvršnog odbora
Vladimir Stanisavljević, Član Izvršnog odbora
Nebojša Pantelić – razrešen mandata člana Izvršnog odbora odlukom Upravnog odbora, usled isteka mandata, dana 14.9.2020. godine

Odbor za reviziju

Henning Giesecke, Predsednik Odbora za reviziju
Markus Krause, Zamenik predsednika Odbora za reviziju
Marlene Schellander Pinter, Član Odbora za reviziju
Dragan Lončar, imenovan odlukom Upravnog odbora koja je stupila na snagu 30.12.2020. godine, a Dragan Djuričin razrešen sa funkcije člana Odbora za reviziju banke

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1 Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji (u daljem tekstu: finansijski izveštaji) Banke za 2020. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI) i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013, 30/2018 i 73/2019). Banka, kao veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnog međunarodnog tela (IASB).

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- Finansijskih sredstava vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat – dužničke hartije od vrednosti,
- Finansijskih sredstava vrednovanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha - derivativni finansijski instrumenti.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade inicijalno plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije lizinga, koje su vrednovane po u MSFI 16 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su uočljivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neuočljivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu

Sledeće nove izmene postojećih standarda izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su stupile na snagu tokom tekućeg izveštajnog perioda:

- **Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje**

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izveštavanje, uvođenje standarda, smernice potrebne onima koji pripremaju dosledne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumeju i tumače standarde. Odbor je takođe izdao poseban prateći dokument, Izmene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmene referenci je da podrži prelaz na novi Konceptualni okvir za kompanije koje razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine.

- **MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmena)**

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene u Definiciji biznisa (Izmene u MSFI 3) sa ciljem rešavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izveštajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020 godine, kao i sticanjima imovine koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primene.

- **MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške: 'Definicija materijalnosti (Izmene)**

Izmene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2020. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izveštaja opšte namene donose na osnovu tih finansijskih izveštaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izveštava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmene i dopune su takođe dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde.

- **Reforma referentnih kamatnih stopa - MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (Izmene)**

U septembru 2019. godine IASB je objavio izmene i dopune MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7, kojima se završava prva faza rada kako bi se odgovorilo na učinke reforme međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR) na finansijsko izveštavanje. Objavljene izmene se bave pitanjima koja utiču na finansijsko izveštavanje u periodu pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnom kamatnom stopom i bave se implikacijama na posebne zahteve računovodstva hedžinga u MSFI 9 Finansijski instrumenti i MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i merenje, za koje je potrebna „forward-looking“ analiza. Izmene su osigurale privremene olakšice, primenjive na sve odnose hedžinga, koji su direktno pod uticajem reforme referentne kamatne stope, koji omogućuju nastavak računovodstva hedžinga tokom perioda neizvesnosti pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnim, gotovo bezrizičnim kamatnim stopama. Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja u vezi dodatnih obelodanjivanja oko neizvesnosti koja proizlaze iz reforme referentne kamatne stope. Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, te se moraju primenjivati retrospektivno. Druga faza će se fokusirati na pitanja koja bi mogla uticati na finansijsko izveštavanje kada se postojeća referentna kamatna stopa zameni kamatnom stopom bez rizika (RFR).

Usvajanje navedenih novih i izmena postojećih Standarda nije imalo za rezultat značajnije promene finansijskih izveštaja Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.3. Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izveštaja, bili su izdati sledeći standardi, izmene postojećih standarda i nova tumačenja ali nisu još uvek stupili na snagu:

- **Izmena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva**

Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća.

- **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmene)**

Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao predlog ekspozicije da se datum stupanja na snagu ovih izmena odloži do 1. januara 2023. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društvo obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala.

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Izmene)**

Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:

- ✓ **MSFI 3 Poslovne kombinacije (Izmene)** ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje bez menjanja računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije.
- ✓ **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Izmene)** zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i vezane troškove u bilansu uspeha.
- ✓ **MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Izmene)** navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanju troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan.
- ✓ **Godišnja poboljšanja 2018-2020** dovode do manjih izmena na MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.

- **MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Izmene)**

Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, retrospektivno. Ranija primena je dozvoljena, uključujući i u finansijskim izveštajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. maj 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izmenio standard kako bi se pružila olakšica zakupcima od primene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o zakupu za olakšice koje se javljaju kao direktna posledica COVID-19 pandemije. Datom izmenom se obezbeđuje praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama zakupa, prilikom prihvatanja bilo kakvih promena u zakupninama, koje su rezultat olakšica usled COVID-19 pandemije, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promenu u okviru MSFI 16, ako promena nije bila modifikacija ugovora o zakupu, samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- ✓ Promene lizing plaćanja dovode do promene zakupnine koja je suštinski ista ili manja od zakupnine neposredno pre nastanka promene.
- ✓ Svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja su prvobitno dospela na dan ili pre 30 juna 2021.
- ✓ Nema suštinskih promena ostalih uslova zakupa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.3. Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni (nastavak)

• Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmene)

U avgustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izveštavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zameni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmene predviđaju praktični izuzetak kada se obračunavaju promene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Takođe, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika. Dalje, dopune MSFI 4 osmišljene su tako da osiguravajućim kompanijama koje još uvek primenjuju MRS 39 omoguće da dobiju iste olakšice kao one predviđene izmenama MSFI 9. Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Kada je primena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmeni podatke iz ranijih perioda.

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2.4. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu koji su bili predmet revizije od strane revizorske kuće Deloitte.

Računovodstvene politike i procene koje se tiču priznavanja i vrednovanja sredstava i obaveza, korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2020. godinu,

2.5. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.6. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

2.7. Uticaj pandemije COVID-19

Nakon što je u martu 2020. godine Svetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju COVID-19 koja je zahvatila ceo svet nastala je ne samo duboka zdravstvena kriza, već je došlo do velikih promena u globalnoj ekonomiji i ekonomijama pojedinačnih zemalja. Naložene mere izolacije i socijalnog distanciranja su uticale na smanjenje obima, a u određenim slučajevima i potpuni prekid ekonomske aktivnosti pojedinih delatnosti. To je imalo uticaja na ubrzanje masovne digitalizacije finansijskih institucija i pomak ka novom operativnom modelu s udaljenijim/mrežnim kanalima za pružanje usluga klijentima.

Usled COVID-19, Banka je preduzela sve potrebne mere kako bi zaštitila zdravlje i bezbednost svojih zaposlenih, klijenata i poslovnih partnera. Sve poslovne aktivnosti se obavljaju u skladu sa preventivnim merama zaštite od širenja virusa i vanrednim stanjem koje su uvele Vlade zemalja članica Grupe. U tom smislu, omogućeno je da se sve usluge klijentima mogu pružiti kako online kanalima tako i putem aktivne mreže filijala što je sve omogućavalo nesmetanu komunikaciju sa svim klijentima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)
2.7. Uticaj pandemije COVID-19 (nastavak)

Vlada Republike Srbije i Narodna banka Srbije (u daljem tekstu: NBS) preduzeli su tokom 2020. godine sveobuhvatne mere fiskalne i monetarne politike u cilju smanjenja negativnih efekata. U cilju podrške finansijskog i realnog sektora Srbije, NBS je ublažavanjem monetarne politike i dodatnim sprovedenim merama doprinela očuvanju cenovne i finansijske stabilnosti, efikasnom funkcionisanju tržišta novca i očuvanju kreditne aktivnosti što je u značajnoj meri smanjilo negativne efekte pandemije na realne tokove i stvorilo preduslove za brži oporavak. Od izbijanja pandemije, referentna kamatna stopa je snižena četiri puta za ukupno 1,25 procentnih poena i 2020. godinu je završila na najnižem nivou u režimu targetiranja inflacije od 1%. Time su stvoreni povoljniji uslovi finansiranja privrede i stanovništva u dinarima u proseku za 0,8 procentnih poena u odnosu na kraj 2019. godine, dok je dodatnim sužavanjem koridora osnovnih kamatnih stopa NBS sa $\pm 1,25$ p.p. na $\pm 0,9$ p.p. povećana efikasnost transmisionog mehanizma monetarne politike putem ovog kanala. Efikasnom funkcionisanju bankarskog sistema pružanjem veće dinarske i devizne likvidnosti doprinele su i mere direktnih repo operacija, svop aukcija i bilateralne kupovine dinarskih državnih obveznica od banaka. Na smanjenje negativnog efekta krize u značajnoj meri je doprineo moratorijum u otplati obaveza po osnovu kredita za sve dužnike koji to žele, najpre u trajanju od 90 dana (počev od 18. marta), a potom na dodatnih 60 dana (počev od 1. avgusta). U decembru 2020. godine doneta je još jedna mera koja se odnosi na olakšice u otplati obaveza pri kojoj je bankama propisana obaveza odobravanja reprograma i refinansiranja kredita uz grejs period od šest meseci i odgovarajućeg produženja roka otplate, tako da mesečne obaveze dužnika ne budu veće od onih iz inicijalnog plana otplate. U okviru mera za očuvanje likvidnosti privrede uspostavljena je garantna šema za kredite za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva koja je omogućila nastavak i rast kreditne aktivnosti i podrazumevala je odobrenje novih ili zadržavanje postojećih kredita za klijente iz segmenta mikro, malih i srednjih preduzeća, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava.

Banka je uzela u obzir uticaj COVID-19 prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2020. godine. Uticaj COVID-19 rezultirao je u primeni daljih prosuđivanja i uključivanju procena i pretpostavki specifičnih za pandemiju.

Razmatranja rukovodstva Banke u pogledu uticaja COVID-19, uključujući procene i pretpostavke, na pojedine stavke finansijskog izveštaja su data u nastavku:

Kredit i potraživanja

Banka je ponudila niz mera podrške klijentima koji su bili pogođeni COVID-19, poput Moratorijuma kao i odobravanja kredita za likvidnost i obrtna sredstva sa garantnom šemom. Mere zastoja u otplati obaveza odobrene su saglasno odlukama NBS, najpre na period od 90 dana, a potom dodatnih 60 dana, sa posledičnim povećanjem dospeća plasmana. Dodatno, NBS je propisala i uslove za treći moratorijum koji je stupio na snagu od sredinom decembra. Naredne tabele prikazuju % ulaska u sva 3 Moratorijuma:

	Moratorijum 1	Moratorijum 2	Moratorijum 3
Pravna lica	27.88%	48.20%	0.34%
Fizička lica	74.76%	58.46%	0.99%

	Moratorijum 1		Moratorijum 2		Moratorijum 3	
	Br.klijenata	u 000 RSD	Br.klijenata	u 000 RSD	Br.klijenata	u 000 RSD
Pravna lica	1,034	22,332,594	962	19,426,216	13	17,288
Fizička lica	43,642	29,042,205	35,732	25,296,441	604	670,660

Efekti po osnovu Odluke o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema, a kojom je uveden zastoj u otplati obaveza dužnika (moratorijumi I i II), na sadašnju vrednost novčanih tokova pogođenih finansijskih sredstava su evidentirani u finansijskim izveštajima u iznosu od 177,543 hiljade dinara u skladu sa računovodstvenim politikama Grupe, odnosno instrukcijama matične banke.

Najveći uticaj na obračun očekivanog kreditnog gubitka je reflektovan kroz promenu stage-a za klijente koji posluju u pandemijom najpogođenijim industrijama u Stage 2 i prilagođen PD za makroekonomska očekivanja koja u sebe uključuju uticaj COVID-19.

Nefinansijska imovina

Stručne službe Banke su pratile razvoj situacije i procenjivale efekte pandemije na vrednost nefinansijske imovine, na osnovu informacija koje se na dan 31. decembra 2020. godine smatraju razumnim i prihvatljivim, one mogu biti podložne promenama koje u ovom trenutku nisu predvidive, a kao rezultat razvoja parametara korišćenih za procenu. Bez obzira na navedeno, menadžment Banke će nastaviti da prati potencijalne efekte koji mogu biti proizvedeni a kako bi bili preduzeti odgovarajući koraci da se izbegnu negativni efekti na poslovanje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.8. Načelo stalnosti poslovanja

Sa trenutne tačke gledišta, COVID-19 nije imao značajnih efekata na poslovanje Banke. Pored toga, na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja Banka nastavlja da ispunjava svoje obaveze kako dospevaju, te stoga nastavlja da primenjuje načelo stalnosti poslovanja.

Glavni pokretači koji odgovaraju tome da su finansijski izveštaji Banke sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja su:

- **Likvidnost** – Banka kontinuirano, na dnevnom nivou prati svoju likvidnu poziciju. Pandemija COVID-19 i/ili Moratorijum nisu negativno uticali na likvidnu poziciju Banke. Pokazatelji likvidnosti su tokom cele 2020. godine bili značajno iznad regulatornih limita. Dodatno, Banka ima sve pokazatelje likvidnosti iznad regulatorno propisanih limita a kako je prikazano u napomeni 4
- **Kapital** – Banka ima jaku kapitalnu poziciju i samim tim i visok pokazatelj adekvatnosti kapitala, a kako je obelodanjeno u napomeni 4.
- **Rezerve i Dobitak** – Kapital Banke predstavlja 22.43% ukupne aktive, dok rezerve i profit predstavljaju 2.18% ukupne aktive.

Imajući u vidu napred navedeno, finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Priznavanje prihoda i rashoda

Banka priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Banka imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Banke kao što je u daljem tekstu opisano.

3.2. Prihodi i rashodi od kamata

Banka ostvaruje prihode i rashode od kamata iz poslovanja sa Narodnom bankom Srbije, domaćim i stranim bankama i pravnim i fizičkim licima.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivnu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda (obračunska osnova) i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta. Prihodi i rashodi po osnovu kamata priznaju se po načelu uzročnosti prihoda uz primenu efektivne kamatne stope koja se utvrđuje u trenutku početnog priznavanja finansijskog sredstva/obaveze.

Za celokupnu finansijsku imovinu koja se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, finansijsku imovinu koja se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, kao i finansijsku imovinu kojom se ne trguje i vrednuje se po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi od kamata i troškovi kamata se evidentiraju na osnovu efektivne kamatne stope.

Amortizovani trošak je iznos po kojem se finansijska imovina ili finansijska obaveza meri po početnom priznavanju, umanjen za otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metod efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospeća. Za finansijsku imovinu, iznos se usklađuje za bilo koji gubitak. Bruto knjigovodstvena vrednost finansijske imovine je amortizovana vrednost finansijske imovine pre prilagođavanja za bilo koji gubitak. Za kupljenu ili inicijalnu obezvređenu finansijsku imovinu, efektivna kamatna stopa je prilagođena kreditnom riziku tako što se smanjuju procenjeni budući novčani tokovi, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizovani trošak dužničkog instrumenta prilikom početnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope je stopa obračuna koja se koristi za tačno smanjivanje procenjenih budućih priliva i odliva gotovine tokom očekivanog veka trajanja finansijske imovine, ili kraćeg perioda ako je primenljivo, na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine, osim kupljene ili inicijalno obezvređene finansijske imovine ili amortizovanog troška finansijske obaveze. Obračun uključuje transakcione troškove i plaćene naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope (osim finansijske imovine koja se meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha), premija i rabata. Očekivani kreditni gubici se zanemaruju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Za finansijsku imovinu koja je kasnije postala kreditno obezvređena, prihodi od kamata se priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortiziranu vrednost sredstva (neto knjigovodstvena vrednost). Ako se, u narednim izveštajnim periodima, kreditni rizik za obezvređenu finansijsku imovinu poboljša tako da finansijska imovina nije više kreditno obezvređena, prihod od kamata se priznaje primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine (osim za kupljenu ili inicijalnu obezvređenu finansijsku imovinu, pri čemu se obračun prihoda od kamata ne vraća na bruto osnovu, čak i ako se kreditni rizik imovine poboljša).

Prihodi od kamata na imovinu koja se drže radi trgovanja, kao i kamatne komponente derivata iskazuju se u okviru pozicije "Prihodi od kamata". Promene u čistoj fer vrednosti koje proizlaze iz imovine i obaveza za trgovanje iskazuju se u okviru pozicije "Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata".

Negativne kamate iz finansijskih sredstava i finansijskih obaveza prikazane su u okviru pozicije "Neto prihodi po osnovu kamata". Banka je na uzete depozite prihodovala negativnu kamatu od 0.1%. Banka na date depozite nije plaćala negativnu kamatu.

U skladu sa MSFI 16, troškovi kamata obračunavaju na osnovu metode efektivne kamatne stope i umanjuju tokom perioda trajanja lizinga. Troškovi kamata se iskazuju u okviru pozicije "Rashodi od kamata".

Banka ostvaruje prihode/rashode i od naknada po osnovu održavanja odobrenih (primljenih) kredita.

Prihodi po osnovu ovih naknada se razgraničavaju primenom efektivne kamatne stope u toku perioda trajanja kredita i priznaju se u okviru pozicije "Prihodi od kamata".

3.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija (osim onih koji su sastavni deo efektivne kamatne stope koja se odnosi na finansijsku imovinu ili finansijsku obavezu) uključeni su u efektivnu kamatnu stopu, te se obračunavaju u skladu sa MSFI 15 – „Prihodi od ugovora sa kupcem“ i iskazuju se u okviru pozicije "Neto prihod od naknada i provizija".

Naknade za pružanje usluga u određenom vremenskom periodu se obračunavaju u tom periodu. Ove naknade uključuju naknade za pozajmice koje nisu sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta, naknade za garancije, provizije od upravljanja imovinom, custody i druge naknade za upravljanje i konsultacije, kao i naknade od posredovanja u osiguranju iz deviznih transakcija. Nasuprot tome, prihod od naknada ostvaren od pružanja transakcijskih usluga trećim stranama, kao što je organizovanje sticanja akcija ili drugih hartija od vrednosti ili kupovina/prodaja preduzeća, priznaje se po završetku predmetne transakcije.

3.4. Prihodi po osnovu dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

Dividende se priznaju u bilansu uspeha samo u sledećim slučajevima:

- ako je utvrđeno pravo subjekta na isplatu dividende,
- ako je verovatno da će subjekt ostvariti ekonomske koristi povezane s dividendom i
- ako se iznos dividende može pouzdano izmeriti.

3.5. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene ili na dan procene vrednosti ako su stavke ponovo vrednovane.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan (Napomena 36).

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika (Napomena 8).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Preračunavanje stranih valuta (nastavak)

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od efekata valutne klauzule (Napomena 8).

3.6. Finansijski instrumenti

3.6.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Na osnovu poslovnog modela entiteta i karakteristika novčanih tokova, MSFI 9 definiše tri osnovne kategorije za klasifikaciju finansijskih sredstava na dan inicijalnog priznavanja:

Na dan inicijalnog priznavanja, finansijsko sredstvo se klasifikuje u skladu sa jednim od sledećih načina vrednovanja:

- 1) po amortizovanoj vrednosti,
- 2) fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) ili
- 3) po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Finansijsko sredstvo se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ukoliko nije naznačeno kao FVTPL i ispunjava sledeće kriterijume:

- cilj poslovnog modela sredstva je držanje sredstva radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i
- ugovorni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume.

Dužnički instrument se vrednuje kao FVOCI samo ukoliko ispunjava oba sledeća kriterijuma i nije naznačen kao FVTPL:

- cilj poslovnog modela sredstva je držanje sredstva radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaja i
- ugovoreni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume.

Dužnički instrumenti koji se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje sastoje se od državnih zapisa i obveznica Republike Srbije.

Na dan inicijalnog priznavanja instrumenta kapitala koji se ne drži u portfoliju radi trgovanja, Banka može neopozivo da izabere prezentovanje naknadnih promena u fer vrednosti kroz ostali rezultat (OCI), na nivou konkretnog instrumenta kapitala.

Finansijski instrumenti se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati tim sredstvima (MSFI 9.5.1.). Krediti i pozajmice priznaju se kada se sredstva prenesu korisniku. Fer vrednost finansijskog instrumenta pri inicijalnom priznavanju je obično cena transakcije, to jest fer vrednost date ili dobijene nadoknade (MSFI 9.B5.1.2A i MSFI 13). Međutim, ukoliko je deo dobijene ili date nadoknade različit od onoga priznatog kao finansijski instrument, Banka će računovodstveno odmeravati taj instrument po fer vrednosti. Na primer, fer vrednost dugoročnog zajma ili potraživanja koje ne nosi kamatu može da se odmeri po sadašnjoj vrednosti svih budućih dobitaka u gotovini diskontovanih korišćenjem preovladavajućih tržišnih kamatnih stopa za slične instrumente sa sličnom kreditnom sposobnošću. Svaki dodatni pozajmljeni iznos je rashod ili smanjenje prihoda osim ukoliko se ne kvalifikuje za priznavanje kao neka druga vrsta sredstva.

Za ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže za trgovanje, Banka može pri početnom priznavanju neopozivo odabrati da klasifikuje instrumente po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat (*eng. FVOCI*), pri čemu se sve naknadne promene u fer vrednosti priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata (*eng. OCI*). Ova klasifikacija se može primeniti na svako pojedinačno ulaganje. Banka u svom portfoliju u toku 2020. godine nije imala ovakve instrumente.

Zahtevi u vezi sa klasifikacijom i merenjem finansijskih obaveza samo su neznatno izmenjeni u odnosu na MRS 39. Promene fer vrednosti obaveza koje proizilaze iz promena sopstvenog kreditnog rizika obaveze priznaju se kroz ostali ukupni rezultat, dok se preostali iznos promene fer vrednosti prikazuje kroz bilans uspeha.

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela

Sva finansijska sredstva trebaju biti raspoređena u jedan od poslovnih modela opisanih ispod. Takođe, pri inicijalnom priznavanju, za svako sredstvo treba da se utvrdi da li su ugovoreni novčani tokovi samo plaćanja glavnice i kamate (*eng. SPPI test*). Nakon toga finansijsko sredstvo treba da se svrsta u jednu od kategorija poslovnih modela:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela (nastavak)

- Držanje imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova,
- Držanje imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i radi prodaje,
- Ostali poslovni modeli – finansijska aktiva koja se drži sa namerom trgovine ili koja ne ispunjava kriterijume kategorija iznad.

U retkom slučaju da entitet promeni svoj model upravljanja određenim finansijskim sredstvima, reklasifikacija svih sredstava na koje utiče promena bi bila potrebna.

Karakteristike ugovorenih novčanih tokova

Za potrebe procene da li ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate, „glavnica” se definiše kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja. „Kamata” se definiše kao naknada za vremensku vrednost novca, za kreditni rizik povezan sa neotplaćenim iznosom glavnice tokom određenog perioda, kao i za druge osnovne kreditne rizike i troškove kreditnog posla (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), i profitnu maržu.

Prilikom procene da li su ugovoreni gotovinski tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamate (*eng. „SPPI”*), Banka je razmatrala ugovorene uslove instrumenta i analizirala postojeći portfolio na osnovu kontrolne liste za kriterijume isključivog plaćanja glavnice i kamata. To podrazumeva procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovornu odredbu koja može promeniti vremenski period ili iznos ugovorenih novčanih tokova tako da ne ispunjava ovaj uslov imajući u vidu sledeće: potencijalne događaje koji bi promenili iznos ili vremenski okvir novčanih tokova, karakteristike zaduženosti, uslove prevremene otplate ili produžetka perioda otplate, uslove koji ograničavaju potraživanja Banke za novčanim tokovima navedenih sredstava i karakteristika koje menjaju naknadu za vremensku vrednost novca.

Posebna pažnja pri analizi se odnosila na jednostrane promene marži i kamatnih stopa, klauzule o plaćanju unapred, ostala potencijalna plaćanja, projektno finansiranje i benchmark testove. Usklađenost sa SPPI testom se ocenjuje na sledeći način:

- Procenom jednostranih promena marži i kamatnih stopa, Banka je zaključila da prenos troškova vezanih za osnovni ugovor o pozajmici, klauzule napravljene da bi se održala stabilna profitna margina, i promene kamatne stope odražavaju pogoršavanje kreditnog rejtinga, ali nisu štetni sa stanovišta SPPI testa.
- Klauzule o plaćanju unapred, nisu štetni ukoliko iznos plaćen unapred odražava neplaćenu glavnice, kamatu i naknadu povezanom sa prevremenim vraćanjem kredita. Takva naknada mora biti manja od gubitka nastalog od kamatne margine i gubitka nastalog od kamate
- Ostala potencijalna plaćanja su tipično klauzule o ostalim poslovnim transakcijama. Naknada za neispunjenje predstavlja povećani trošak za praćanje rizika ili nadoknadu za izgubljeni profit koji je povezan sa uzročnim događajem.
- Projektno finansiranje je procenjeno u skladu sa činjenicom da li postoji povezanost sa učinkovitošću predmetnog poslovnog projekta. Ukoliko nema takve povezanosti i zajmoprimac ima dovoljno kapitala za projekat da apsorbuje gubitke pre nego što isti počnu da utiču na sposobnost plaćanja kredita, mogu proći SPPI test.
- Krediti sa varijabilnom kamatnom stopom mogu sadržati karakteristike kamatne neusklađenosti. Da bi se procenilo da li je element vremenske vrednosti novca značajno modifikovan, kvantitativni benchmark test treba da se uradi.

Kada se radi benchmark test, pri inicijalnom priznavanju, ugovorni nediskontovani tokovi gotovine finansijskog instrumenta su upoređeni sa tokom gotovine po benchmarku koji bi nastali da vremenska vrednost novca nije modifikovana. Efekat modifikovane vremenske vrednosti novca je razmatran u svakom izveštajnom periodu i kumulativno tokom životnog veka finansijskog instrumenta. Benchmark test je baziran u rasponu razumnih scenarija. Prihvatljivi uporedni finansijski instrument je onaj sa jednakim kreditnim kvalitetom i sa istim ugovornim uslovima osim za modifikacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

3.6.1.2 Utvrđivanje poslovnog modela (nastavak)

Ukoliko entitet zaključi da bi ugovorni (nediskontovani) tokovi gotovine mogli biti značajno drugačiji (prag od 10%) od (nediskontovanih) tokova gotovine po benchmark testu, finansijsko sredstvo ne ispunjava kriterijume definisane po MSFI 9, član 4.1.2 (b) i 4.1.2A(b) i shodno tome ne može biti odmeravan po amortizovanom trošku ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Nakon prelaska na MSFI 9, nije bilo finansijskih instrumenata kod kojih je identifikovana kamatna neusklađenost što bi dovelo do odmeravanja tih finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha. S obzirom na činjenicu da je u internim politikama Banke za odobravanje novih proizvoda definisana obaveza usklađenosti sa SPPI testom, značajan broj finansijskih instrumenata sa gore pomenutim karakteristikama nije očekivan.

Imovina koja se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha predstavlja finansijsko sredstvo koje se ne vrednuje po amortizovanom trošku ili dužnički instrument koji se ne vrednuje kroz FVOCI, odnosno tu spadaju:

- ostali poslovni modeli
- finansijska sredstva za koja ugovoreni uslovi ne zadovoljavaju uslove koji dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume
- finansijska sredstva koja se pri početnom priznavanju mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha
- vlasnički instrumenti
- derivati

Finansijska imovina koja se meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje sledeće podgrupe:

- finansijska imovina koja se drži radi trgovanja,
- finansijska imovina koja se pri početnom priznavanju vrednuje kroz bilans uspeha,
- finansijska imovina koja se obavezno meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijsku imovinu koja se drži radi trgovanja čine sledeće stavke:

- stečena ili nastala uglavnom radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku
- pri početnom priznavanju, deo je portfelj utvrđenih finansijskih instrumenata kojima se upravlja zajedno i za koje postoji dokaz o nedavnoj stvarnoj kratkoročno ostvarenoj dobiti ili
- reč je o derivatnom instrumentu (osim derivatnog instrumenta koji je ugovor o finansijskom jemstvu, ili određeni/stvarni instrument zaštite od rizika)

Pri početnom priznavanju može se neopozivo odlučiti da se finansijska imovina meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha (fer vrednost opcija) ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedoslednost pri merenju ili priznavanju (tzv. „računovodstvena neusklađenost“) koja bi u protivnome nastala zbog merenja imovine ili priznavanja dobiti i gubitaka povezanih s tom imovinom na različitim osnovama.

Finansijsku imovinu koja se obavezno meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha čini finansijska imovina koja ne ispunjava uslov da pripadajući novčani tokovi čine samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos.

Dobit ili gubitak po finansijskoj imovini merenoj po fer vrednosti se priznaje u bilansu uspeha, osim u sledećim slučajevima:

- ako je reč o ulaganju u vlasnički instrument i ako je odabrana opcija prezentovanja dobiti i gubitaka od tog ulaganja u ostalom rezultatu
- ako je finansijska imovina merena po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

U slučaju promene poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom sprovodi se reklasifikacija finansijske imovine u drugu kategoriju. Reklasifikacija se provodi prospektivno, od datuma reklasifikacije, odnosno od prvog dana sledećeg obračunskog perioda, bez korekcije prethodno priznatog dobitka/gubitka ili kamate.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kotiranih na aktivnim tržištima zasniva se na tekućim cenama ponude (finansijska sredstva) ili tražnje (finansijske obaveze). Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno, Banka utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu poslednjih raspoloživih transakcija između nezavisnih strana, analizu diskontovanih novčanih tokova i druge tehnike procene koje koriste učesnici na tržištu. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum vrednovanja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili posle datuma vrednovanja. Na datum bilansa stanja, rukovodstvo Banke je revidiralo modele kako bi se postaralo da na odgovarajući način oslikavaju tekuće tržišne uslove, uključujući relativnu likvidnost tržišta i kamatne marže.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

3.6.1.3 Prestanak priznavanja i modifikacija ugovora

Finansijsko sredstvo prestaje se priznavati kada su:

Ugovorna prava na primanje novčanih tokova od imovine istekla; ili kada je Banka prenela svoja prava na primanje novčanih tokova od imovine ili preuzela obavezu plaćanja primljenog novčanog toka u celosti bez značajnog kašnjenja trećoj strani u okviru "pass-through" ugovora; i/ili

- (i) je prenela gotovo sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom,
- (ii) nije prenela niti zadržala gotovo sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom, ali je prenela kontrolu nad imovinom.

Ugovorna usklađivanja koja proizlaze iz pregovora s dužnicima mogu dovesti do dve vrste izmena početnih ugovornih novčanih tokova.

Ako se ugovorni novčani tokovi finansijske imovine ponovno dogovaraju ili znatno menjaju, to ima za posledicu prestanak priznavanja (zbog isteka ugovornih prava na novčane tokove) te finansijske imovine u skladu s MSFI 9. Priznaje se nova finansijska imovina sa izmenjenim uslovima, a razlika između amortizovanog troška finansijske imovine koja se prestala priznavati i fer vrednosti nove finansijske imovine iskazuje se u bilansu uspeha kao modifikacija dobitka/gutika.

Ako modifikacija nije značajna, izmena ugovornih odredbi ne dovodi do prestanka priznavanja te finansijske imovine.

Analizom ugovora i izmena koje su sastavni deo modifikacija utvrđeno je da Banka nije imala značajne finansijske efekte iz modifikacija, kako značajnih tako i neznačajnih modifikacija

Neznačajne modifikacije koje ne vode do prestanka priznavanja finansijskog sredstva

Ukoliko se ugovoreni novčani tokovi finansijskog sredstva modifikuju na način koji ne rezultira prestankom priznavanja tog finansijskog sredstva u skladu s MSFI 9 Finansijski instrumenti, potrebno je ponovo izračunati bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva na osnovu modifikovanih ugovoreni novčanih tokova primenom originalne efektivne kamatne stope za diskontovanje. Dobitak ili gubitak od modifikacije priznaje se u bilansu uspeha.

Značajne modifikacije koje vode do prestanka priznavanja finansijskog sredstva

Ukoliko se ugovorni novčani tokovi finansijskog sredstva značajno modifikuju, to rezultira prestankom priznavanja (zbog isteka ugovornih prava na novčane tokove) tog finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Novo finansijsko sredstvo s izmenjenim uslovima priznaje se a razlika između amortiziranog troška finansijskog sredstva koji se prestao priznavati i fer vrednosti novog finansijskog sredstva iskazuje se u Bilansu uspeha. Ako dužnik nije u statusu neizvršenja ili ako značajna modifikacija ne dovodi do statusa neizvršenja, tada će novo sredstvo biti klasifikovano u Fazu 1. Ako je dužnik u statusu neizvršenja ili ako značajna modifikacija dovodi do statusa neizvršenja, tada će se novo sredstvo tretirati kao kupljena ili nastala kreditno obezvređena sredstva (eng. POCI). Za POCI finansijska sredstva, očekivani kreditni gubici tokom životnog veka trajanja finansijskog instrumenta su uključeni u kreditno usklađenoj efektivnoj kamatnoj stopi pri početnom priznavanju.

Sledeći glavni kriterijumi su prepoznati kao značajne modifikacije:

Kvantitativni - značajna promena ugovornih novčanih tokova kada se sadašnja vrednost novčanih tokova prema novim uslovima diskontuje koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu i razlikuje se od diskontovane sadašnje vrednosti izvornog finansijskog instrumenta za najmanje 10%

Kvalitativna, u koje Banka ubraja:

- promena dužnika,
- promena valute
- promena svrhe finansiranja,
- SPPI kritične karakteristike su uklonjene ili uključene u novi ugovor o zajmu.

Nakon toga, iznos promene očekivanih kreditnih gubitaka tokom životnog veka finansijskog instrumenta od početnog priznavanja POCI finansijskog sredstva se treba priznati kao dobit ili gubitak od promene vrednosti u Bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

3.6.1.4 Umanjenje vrednosti finansijskih instrumenata

Aktivu Banke izloženu kreditnom riziku, u smislu Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilanskih stavki banke („Službeni glasnik RS“, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019) čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena kreditnom riziku, kao i vanbilansne pozicije izloženosti: izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Ispravka vrednosti i rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti za očekivane kreditne gubitke se priznaju za sledeće izloženosti:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti,
- finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Banka iskazuje ispravku vrednosti izloženosti po amortizovanoj vrednosti u bilansu uspeha na teret perioda za koji se utvrđuje očekivani gubitak, kao i u bilansu stanja u korist ispravke vrednosti bilansne izloženosti. Iznosi priznati za očekivane kreditne gubitke povezane sa vanbilansnim obavezama se priznaju kao rashod za period u kojem je utvrđen gubitak, i u korist rezervisanja u bilansu stanja. Način obračuna umanjena finansijske imovine je opisan u MSFI 9 metodologiji obezvređenja.

Ispravka vrednosti finansijskih sredstava, koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat, se sprovodi primenom modela očekivanih kreditnih gubitaka na način kojim se ispravke vrednosti priznaju u bilansu uspeha, kao i u sklopu ostalog rezultata i ne umanjujući iznos samog sredstva u okviru bilansa stanja.

Prilikom primene ECL modela koji uzima u obzir i informacije o budućim događajima, Banka priznaje očekivani gubitak za svaki izveštajni datum kako bi reflektovala promene u kreditnom riziku datog finansijskog sredstva. Umanjenje vrednosti kroz model očekivanog gubitka bazira se na istorijskim, sadašnjim i prognozama o budućim događajima, samim tim uzima u obzir različita scenarija o događajima koji mogu da prouzrokuju kreditni gubitak u budućnosti.

Prema MSFI 9, očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta, se računaju kao očekivana sadašnja vrednost gubitaka koji nastaju ako dužnici ne ispune svoje obaveze u određeno vreme tokom čitavog veka trajanja finansijskog instrumenta uz istovremeno razmatranje verovatnoće neispunjavanja obaveza kao i kreditnih gubitaka (gubitak zbog neispunjavanja obaveza).

3.6.1.5 Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Očekivani gubitak se definiše kao razlika između tokova gotovine koji Banci pripadaju prema ugovornim uslovima finansijskog instrumenta i tokova gotovine koje Banka očekuje da će primiti (uzimajući u obzir verovatnoću nastanka statusa neizvršenja i očekivanu naplatu). Iako MSFI 9 uvodi ovaj zahtev, isti ne propisuje detaljne metode i tehnike koje treba primeniti.

Prilikom određivanja novčanih tokova koje banka očekuje da će primiti, Banka koristi pristup marginalnih gubitaka, pri čemu se ukupan očekivani gubitak računa kao zbir marginalnih gubitaka koji se pojavljuju u svakom trenutku od datuma izveštavanja. Marginalni gubici proizlaze iz pojedinačnih parametara koji procenjuju izloženosti i gubitke u slučaju neispunjavanja obaveza i uslovne verovatnoće neispunjavanja obaveza za svaki period. Očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta (eng. Lifetime ECL) računaju se posebno za različite scenarije, uzimajući u obzir sadašnje i prognozirane informacije o budućnosti. Ukupni očekivani kreditni gubici na kraju se ponderišu verovatnoćom pojedinačnih scenarija. Banka razmatra tri scenarija:

Osnovni scenario, optimistični scenario i pesimistični scenario, a povremeno se simuliraju i neki nepovoljniji scenariji kako bi se razumela dinamika i potencijalni portfolio rizici.

U toku 2020. godine Banka je ažurirala Metodologiju za obračun rezervisanja u skladu sa MSFI 9. Izvršena je primena novih makroekonomskih predviđanja i proširivanje vremenskih serija i ažurirani su parametri rizika za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke - PD (eng. Probability of Default) i LGD (eng. Loss Given Default). Implementiran je novi LGD parametar za Retail segmente portfolija, kao i novi prag značajnosti (apsolutni i relativni, na nivou celog portfolija) prilikom određivanja značajnog pogoršanja PD parametra kao kriterijuma za svrstavanje izloženosti u Stage 2.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.1 Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

3.6.1.6 Derivati

Ova kategorija uključuje dve podkategorije finansijskih sredstava: ona koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja. Finansijska sredstva kojima se trguje obuhvataju finansijske derivate.

Svi realizovani ili nerealizovani dobitci i gubici po osnovu promena tržišne vrednosti ovih finansijskih sredstava, odnosno svođenja na fer vrednost, priznaju se u korist prihoda, odnosno na teret rashoda.

Banka poseduje derivativne finansijske instrumente koji ne ispunjavaju uslov za računovodstvo zaštite. Na kraju godine Banka je imala potraživanja i obaveze po kratkoročnim valutnim svopovima (FX-swap) .

Derivati, uključujući valutne ugovore, valutne svopove i druge izvedene finansijske instrumente, prvobitno se priznaju po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji na datum potpisivanja ugovora i naknadno se ponovo vrednuju po fer vrednosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugom ugovornom stranom (datum dogovora). Iznos nominalne glavnice (notional amount) na koji se ugovara odnosi derivat evidentira se vanbilansno, a bilansno se u aktivi ili pasivi iskazuje inicijalna pozitivna ili negativna fer vrednost derivata. Inicijalno priznavanje fer vrednosti vrši se samo ukoliko postoji tržišna cena istog ili sličnog derivata na organizovanom tržištu, a koja se razlikuje od cene po kojoj je Banka ugovorila derivat.

Informacije o fer vrednostima se pribavljaju na tržištu i uključuju informacije o skorašnjim transakcijama na tržištu ili se utvrđuju metodom diskontovanih novčanih tokova.

Svi derivati se iskazuju kao sredstva kada je promena fer vrednosti pozitivna, tj. kao obaveze kada je negativna. Najbolji izvor procene fer vrednosti derivata prilikom inicijalnog priznavanja je transakciona cena (tj. fer vrednost date ili primljene naknade).

3.6.2 Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.6.3 Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod gotovinom i sredstvima kod centralne banke, iskazuju se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali, deponovani viškovi likvidnih sredstava banke kod Narodne banke Srbije i sredstva obavezne rezerve u stranoj valuti izdvojena na posebnim računima kod Narodne banke Srbije. Gotovina i sredstva kod centralne banke vode se po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja. Sredstva se drže radi izmirivanja kratkoročnih gotovinskih obaveza, a ne radi investiranja ili u druge svrhe.

Struktura gotovine i sredstava kod centralne banke je prikazana u Napomeni 16.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.4 Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci i Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci i Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima, se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, navedene finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope.

U okviru navedene pozicije obaveze po primljenim kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove i naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po primljenim kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

3.7. Rezerva za procenjene gubitke po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa internim aktom i Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke („Službeni glasnik republike Srbije“ 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 35/2014, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019). Ista se utvrđuje za potrebe izveštavanja Narodnoj Banci Srbije.

U proceni kreditnog rizika, Banka saglasno Metodologiji sagledava: finansijski položaj dužnika sa aspekta profitne stabilnosti, ročne usklađenosti određenih elemenata aktive i pasive, adekvatnost tokova, zaduženosti, pokazatelj finansijske zavisnosti, pokazatelj likvidnosti, pokazatelj pokrića kamatnih obaveza i pokazatelj profitabilnosti.

Pored ocene finansijskih pokazatelja bitan element ocene kategorije rizičnosti dužnika je urednost u izmirivanju materijalno značajnih obaveza prema Banci, u prethodnih 12 meseci i urednost na dan izveštavanja. Materijalno značajan iznos obaveze je 1% pojedinačnog potraživanja od dužnika ali ne manje od 10,000 RSD za pravno lice, odnosno ne manje od 1,000 RSD za preduzetnike, poljoprivrednike i fizička lica.

Osnovna klasifikacija dužnika nezavisna je od pribavljenih instrumenata obezbeđenja potraživanja.

Potraživanje od dužnika, zbog ocene kvaliteta instrumenata obezbeđenja, može biti različito klasifikovano od osnovne klasifikacije dužnika. Prema kvalitetu, instrumenti obezbeđenja se dele na prvoklasna sredstva obezbeđenja i adekvatna sredstva obezbeđenja.

Prvoklasnim obezbeđenjem klasifikuje u kategoriju A, a adekvatno obezbeđena potraživanja u kategoriju povoljniju od osnovne kategorije u koju je dužnik klasifikovan.

Banka ukupna potraživanja od dužnika klasifikuje u kategorije A, B, V, G i D na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnije u izmirivanju obaveza tog dužnika prema banci, kao i na osnovu ocene njegove kreditne sposobnosti i kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa Odlukom Narodne banke, rezerva za procenjene gubitke obračunava se primenom sledećih procenata: za kategoriju A 0%, za kategoriju B 2%, za kategoriju V 15%, za kategoriju G 30% i za kategoriju D 100%.

Banka je dužna da utvrdi iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke, koji se utvrđuje kao zbir pozitivne razlike između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

a) Nematerijalna imovina

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera, licenci i nematerijalnih ulaganja u pripremi. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ukupnu vrednost eventualnih gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti.

Zasebno stečene robne marke i licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Robne marke i licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi robnih marki i licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe.

Nematerijalna ulaganja se otpisuju redovno u toku godine na teret poslovnih rashoda obračunom amortizacije u skladu sa procenjenim korisnim vekom upotrebe koji iznosi 7 godina za core informacioni sistem banke i 5 godina za ostale softvere. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu.

Nematerijalna ulaganja uključuju i ulaganja u softvere koja se ne amortizuju budući da nisu još uvek u upotrebi.

Vrste troškova koji se mogu kapitalizovati u skladu sa MRS 38:

- troškovi primanja zaposlenih nastalih direktno u procesu dovođenja imovine u radno stanje
- profesionalne naknade nastale direktno u procesu dovođenja imovine u radno stanje i
- troškovi testiranja pravilnog funkcionisanja imovine

Navedeni troškovi predstavljaju primer uobičajenih troškova koji se mogu kapitalizovati, a u opseg troškova koji se kapitalizuju mogu se uključiti troškovi koji zadovoljavaju sledeće uslove:

- mogu su direktno pripisati toj imovini
- nastaju vezano uz pripremu imovine za nameravanu upotrebu.

Kapitalizacija troškova koji se uključuju u nabavnu vrednost softvera prestaje onda kada je imovina dovedena u stanje da se može koristiti na nameravani način. To znači da nakon što softver postigne dovoljan i nameravani nivo funkcionalnosti i spreman je za upotrebu - dalja kapitalizacija troškova prestaje.

b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ukupnu vrednost eventualnih gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Prestanak priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme nastaje prilikom njihove prodaje ili kada se buduće ekonomske koristi ne očekuju od njihove upotrebe. Svi gubici i dobiti nastali usled prestanka priznavanja sredstva (izračunati kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti sredstva) se priznaju u bilansu uspeha u godini kada je došlo do prestanka priznavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)
3.8. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (nastavak)

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

Vrsta sredstva	% amortizacija u 2020. godini	% amortizacija u 2019. godini
Građevinski objekti	1.87% - 2.24%	1.87% - 2.24%
Kompjuterska oprema	25.00%	25.00%
Nameštaj	11.00%	11.00%
Motorna vozila	15.50%	15.50%
Ostala oprema	10% - 33.33%	10% - 33.33%

Kod utvrđivanja osnovice za amortizaciju, nabavna odnosno procenjena vrednost se ne umanjuje za iznos preostale (rezidualne) vrednosti zato što se procenjuje da je ona posle korisnog veka trajanja jednog osnovnog sredstva jednaka nuli.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja. Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih rashoda.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 15).

c) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koja se drži radi zarade od zakupnine ili radi povećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Investiciona nekretnina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

Obračun amortizacije investicionih nekretnina počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je stavljena u upotrebu. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Investicione nekretnine se amortizuju stopom od 2.5% godišnje linearnom metodom amortizacije. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Banci i da se može pouzdano izmeriti. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

d) Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjeње vrednosti jednom godišnje.

Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjeње njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjeња vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

Za svrhu procene umanjeња vrednosti sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi. Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjeња vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjeња vrednosti.

Odmeravanje fer vrednosti i obezvređenje nematerijalnih ulaganja Banke obelodanjeno je u Napomeni 21.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Lizing

Banka od 01. januara 2019. godine primenjuje MSFI 16 kojim je evidentirala sredstva i obaveze u skladu sa standardom, koje se odnose na dugoročne zakupe poslovnog prostora i automobila. U skladu sa MSFI 16, u bilansu uspeha, po ovom osnovu, troškovi se dele na troškova kamate i troškove amortizacije, što je obelodanjeno u Napomeni 5 i Napomeni 13.

Prema MSFI-u 16, ugovorom o lizingu prenosi se pravo korištenja određene imovine na primaoca lizinga ako su zadovoljena sledeća dva uslova:

- primalac lizinga će ostvarivati stvarne ekonomske koristi od upotrebe imovine tokom perioda upotrebe (primalac lizinga ima isključivo pravo korištenja imovine); i
- primalac lizinga ima pravo donošenja odluka u svezi s načinom upotrebe imovine tokom perioda lizinga

Banka je u toku 2020. godine uzimala u zakup poslovni prostor za obavljanje delatnosti, automobile, magacinski prostor i prostor za zakup bankomata.

U skladu sa MSFI 16, Banka je u okviru troškova zakupa prikazala kratkoročni lizing i lizing gde je predmet zakupa male vrednosti, kao i prateće troškove lizinga i troškove poreza koji se odnose na lizing, kako je obelodanjeno u Napomeni 14.

Banka daje u zakup delove svog poslovnog prostora i po tom osnovu ostvaruje prihode od zakupnina, kao što je navedeno u Napomeni 9.

3.10. Stečena aktiva

Prema politici Banke, vrši se procena da li je stečeno sredstvo pogodno za interno poslovanje Banke ili ga treba prodati. Sredstva za koja se utvrdi da se mogu upotrebiti za poslovanje Banke se klasifikuju u okviru relevantne pozicije aktive po nižoj od vrednosti stečenog sredstva ili knjigovodstvene vrednosti potraživanja.

3.11. Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) namenjena prodaji su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje i ako se prodaja smatra veoma izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja. Ovaj uslov se smatra ispunjenim samo kada je prodaja veoma izvesna i kada sredstvo (ili grupa sredstava za otuđenje) je raspoloživo za prodaju u postojećem stanju. Rukovodstvo mora da preuzme obavezu da će ga prodati kako bi se ispunio kriterijum za priznavanje, a završetak postupka prodaje se očekuje u periodu od jedne godine od inicijalne klasifikacije.

3.12. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanje je obaveza koja je neizvesna u pogledu roka i iznosa. Rezervisanje se priznaje:

- Kada Banka ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- Kada je u većoj meri verovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- Kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje predstavlja najbolju procenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato.

Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke. Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima i obelodanjuju se u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 35).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (nastavak)

Potencijalne obaveze se procenjuju u kontinuitetu da bi se utvrdila mogućnost verovatnoće odliva ekonomskih resursa. Ukoliko će verovatan odliv resursa u budućnosti biti zahtevan za stavke prethodno priznate kao potencijalne obaveze, rezervisanje se priznaje u finansijskim izveštajima za period u kome je nastala promena verovatnoće nastanka događaja.

Rezervisanja za preuzete potencijalne obaveze se odvojeno obračunavaju za:

- Neiskorišćene a odobrene kredite,
- Izdate platve i činidbene garancije,
- Nepokrivene akreditive,
- Druge oblike jemstva po kojima može doći do plaćanja.

Vrednost izloženosti kreditnom riziku (EAD) za potencijalne obaveze je jednaka onom delu izloženosti riziku za koji se očekuje da će biti iskorišćen u vreme neispunjenja obaveze.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.13. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

(b) Rezervisanja po osnovu ostalih naknada - otpremnina prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu kao i Pravilnikom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od dve prosečne zarade zaposlenog u momentu isplate s tim da tako utvrđena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom kod poslodavca u momentu isplate odnosno ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Parametri koji su korišćeni pri obračunu su prikazani u Napomeni 28.

(c) Rezervisanja za otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Banka priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih.

Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 28 uz finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Primanja zaposlenih (nastavak)

d) Učešće u dobiti i bonusi

Banka priznaje obavezu i trošak za bonuse i učešće u dobiti na osnovu proračuna kojim se uzima u obzir dobit koja pripada akcionarima nakon određenih korekcija. Banka priznaje rezervisanje u slučaju ugovorene obaveze ili ako je ranija praksa stvorila izvedenu obavezu.

3.14. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i akumuliranog rezultata.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma izveštajnog perioda se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

3.14.1 Akcijski kapital

Obične akcije se klasifikuju kao kapital.

Ukoliko Banka otkupi sopstvene akcije, plaćena nadoknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima kapitala sve dok se akcije ne ponište ili ne reemituju. Ukoliko se takve akcije kasnije reemituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala. Banka nije vršila otkup sopstvenih akcija.

3.14.2 Ostali oblici osnovnog kapitala

Emisiona premija predstavlja razliku između nominalne i prodajne vrednosti akcija. Nominalna vrednost akcije predstavlja proizvod nominalne cene pojedinačne akcije i ukupnog broja. Rezerve formirane iz dobiti nastaju izdvajanjem dela dobitka nakon oporezivanja i reč je o delu ukupne dobiti Banke koju ona nije isplatila vlasnicima akcija u obliku dividendi i zaposlenima po osnovu učešća u dobitku.

3.15. Porezi i doprinosi

Odloženi porezi

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit, ili gubitak, ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je 15%

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost, ili deo vrednosti, odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata, procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze, izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno, izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih, ili suštinski usvojenih, na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Porezi i doprinosi (nastavak)

Tekući porez

Banka je obveznik poreza na dobit u Republici Srbiji. Banka je obavezna da tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit pravnih lica od 15% (2018. godine: 15%), utvrđuje se Poreskim bilansom Banke. U situaciji kada je finalna poreska obaveza različita od inicijalno priznate poreske obaveze, navedena razlika utiče na poresku obavezu perioda u kome je razlika utvrđena

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto rezultat perioda.

Ostali porezi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja, uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru Ostalih rashoda (Napomena 14).

3.16. Sistem internih kontrola za računovodstvene procedure

Addiko Banka ima sistem interne kontrole računovodstvenih postupaka kojima se definišu i realizuju procesi u celoj organizaciji. Organi upravljanja u svakom organizacionom delu su odgovorni za primenu pravila i procedura Banke. Usklađenost sa politikama Banke se prati u okviru revizije koju izvršavaju interni i eksterni revizori.

Sistem interne kontrole, kao deo sistema upravljanja rizicima Banke, ima sledeće opšte ciljeve:

- Zaštita i sprovođenje poslovnih strategija i strategija rizika, kao i politika Banke;
- Efektivno i efikasno korišćenje svih resursa u cilju postizanja ciljanog komercijalnog uspeha;
- Obezbeđivanje pouzdanog finansijskog izveštavanja;
- Podrška i usklađivanje sa svim relevantnim zakonima, pravilima i propisima;

Posebni ciljevi u vezi sa računovodstvenim procedurama Banke su da sistem interne kontrole osigura da su sve poslovne transakcije blagovremeno, korektno i na jedinstven način evidentirane za računovodstvene svrhe.

Pored toga, sistem treba da obezbedi da nema grešaka ili namere prevare koje bi uticale na adekvatno iskazivanje finansijske pozicije i performansi kompanije.

To je slučaj kada god su podaci dati u finansijskim izveštajima i napomenama u suštini u suprotnosti sa ispravnim podacima, odnosno kad god, pojedinačno ili zbirno, oni mogu da utiču na odluke od strane korisnika finansijskih izveštaja, pri čemu takva odluka može izazvati ozbiljnu štetu, kao što su finansijski gubici, nametanje sankcija od strane bankarskog supervizora ili reputacione štete.

Sistem interne kontrole sam po sebi nije statičan sistem već se permanentno prilagođava novom okruženju. Implementacija sistema interne kontrole se u osnovi zasniva na integritetu i etičkom ponašanju zaposlenih. Izvršni odbor i menadžment tim aktivno i svesno prihvataju njegovu ulogu svojim primerom ponašanja.

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

4.1. Faktori finansijskog rizika

Sistem upravljanja rizicima u Banci ima za cilj da se putem poštovanja i primene principa i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju minimiziraju u najvećoj mogućoj meri, da svi aspekti poslovanja Banke budu stabilni i što je moguće manje osetljivi na negativne interne i eksterne faktore i da rizični profil Banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Banka svoj rizični profil zasniva na nivou adekvatnosti kapitala kojim se obezbeđuje pokriće rizika koje zahteva zakonska regulativa.

Osim toga Banka prati i izloženosti drugim rizicima iz poslovanja Banke i njenog okruženja, a koji se ne zahtevaju zakonskim propisima o pokazateljima adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Politikama za upravljanje rizicima u Banci je regulisano upravljanje svim relevantnim rizicima (koji su navedeni u daljem tekstu), a kojima je Banka izložena. Banka je svoje politike i procedure upravljanja rizicima zasnovala na zahtevima zakonske regulative Narodne banke Srbije, kao i na politikama, procedurama i drugim relevantnim dokumentima Addiko Grupe.

Pristup u upravljanju pojedinačnim rizicima Banke određen je pozitivnom regulativom Republike Srbije i internim aktima Banke. Ciljani nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje Banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (buffer) za druge rizike iz poslovanja Banke i njenog okruženja kojima je Banka izložena, te sveukupno zadovolji zahteve iz supervizorske godišnje procene minimalne adekvatnosti kapitala.

Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika. U upravljanju rizicima učestvuju:

1. Organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom – Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Kreditni odbor Banke;
2. Radna tela Izvršnog odbora Banke – Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za praćenje korporativnih klijenata, Savetodavno telo za upravljanje operativnim rizikom.
3. Organizacioni delovi Banke – Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje kreditnim rizicima, Odeljenje za upravljanje podacima, Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja i po potrebi drugi organizacioni delovi Banke.

Upravni odbor Banke utvrđuje strategiju i politike za upravljanje rizicima koje sprovodi Izvršni odbor. Izvršni odbor usvaja procedure za identifikovanje, merenje i procenu rizika, kao i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima.

Strategija za rizike Banke proizilazi iz poslovne strategije i opisuje planiranu strukturu poslovanja, strateški razvoj i rast uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje faktorima rizika. Kao takva, Strategija za rizike, predstavlja sponu između poslovne strategije i pozicioniranja rizika Banke. Ista je alat Menadžmenta za upravljanje rizicima na najvišem nivou i definiše okvir za praćenje, kontrolu, i limitiranje rizika kojima se Banka izlaže u svom poslovanju, dok ujedno osigurava adekvatnost internog kapitala, poziciju likvidnosti i ukupnu profitabilnost. Na ovaj način se postiže siguran i održiv rast, uz očuvanje nivoa sopstvenih sredstava dovoljnih da podrže poslovanje Banke uz dati nivo rizika, u skladu sa regulatornim zahtevima.

Primena sveukupne Strategije za rizike Banke je obezbeđena na sledeći način:

- Definisane sklonosti ka preuzimanju rizika i merenje opšteg nivoa rizika, kao i pojedinačnih vrsta rizika, u skladu sa Poslovnom strategijom Grupe i Banke;
- Adekvatno identifikovanje i kvantifikovanje svakog pojedinačnog rizika, naročito u smislu internog kapitalnog zahteva i likvidnosnih zahteva, definisanja postojećih/ciljanih limita za poslovnu godinu i odgovarajućih mehanizama za upravljanje i koordinaciju;
- Prevođenje strateških ciljeva u detaljnije smernice i pravila za upravljanje rizicima putem sveobuhvatnog internog regulisanja svake pojedinačne vrste rizika čime se postiže efikasnost u ispunjavanju ciljeva na nivou pojedinačnog klijenta/transakcije;
- Uspostavljanje odgovarajućeg organizacionog okvira za upravljanje rizicima sa jasnim nadležnostima za izvršavanje.

Banka je uspostavila okvir za sklonost ka rizicima i toleranciju prema rizicima (*eng. Risk Appetite Framework - RAF*) koji čini deo procesa razvoja i implementacije poslovne i strategije upravljanja rizicima. Nadalje, određuje nivo preuzetog rizika u odnosu na kapacitet za podnošenje rizika. Ovim okvirom za upravljanje rizicima definiše se nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Mere kojima je definisan RAF su kalibrisane uzimajući u obzir validan godišnji Budžet, Strategiju za rizike i kapital i Plan oporavka koji predstavljaju okvir za pravilno unutrašnje upravljanje i nadzor rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

Takođe, Banka u sklopu strateškog upravljanja rizicima sprovodi još jedan od ključnih procesa - proces interne procene adekvatnosti kapitala (*eng. ICAAP*) sa ciljem utvrđivanja nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena. ICAAP služi kao alat za procenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te sprovođenje strategije Banke primerene za očuvanje adekvatnog nivoa internog kapitala.

Ključni rizici kojima je Banka izložena proizilaze iz samog poslovanja Banke kao i tržišnih uslova, a Banka se sa njima suočava u vidu:

- kreditnih rizika,
- tržišnih rizika,
- rizika likvidnosti,
- operativnog rizika (koji uključuje pravni rizik)

i drugih rizika kao što su

- rizik usklađenosti poslovanja,
- strateški rizik.

U toku 2020. godine nije bilo značajnih promena cilja, načina, procesa i metoda upravljanja navedenim ključnim rizicima Banke.

U nastavku se daje prikaz osnovnih rizika koje Banka prati i njima upravlja na kontinuiranoj osnovi.

4.1.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja potraživanja Banke.

Kreditno poslovanje Banke segmentisano je po vrstama klijenata na segmente privrede - "Corporate" (koji obuhvata tri podsegmenta - mali, srednji i veliki), Fizičkih lica - "Private Individuals", Mikro (mala privredna društva, preduzetnici, poljoprivrednici), Javni sektor i Finansijske institucije.

Kreditni odbor Banke je, u skladu sa odlukom Upravnog odbora Banke, organ odlučivanja i nosilac kreditnih nadležnosti koji odlučuje u okvirima utvrđenim tom odlukom i aktima Banke i obavlja druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

Izvršni odbor Banke po ovlašćenju Upravnog odbora Banke utvrđuje pravila dodele pojedinačnih kreditnih nadležnosti na konkretne nosioce ispod limita nadležnosti Kreditnog odbora Banke. Izvršni odbor Banke ovlašćuje člana Izvršnog odbora nadležnog za upravljanje rizicima da odlučuje o dodeli konkretnih kreditnih nadležnosti zaposlenima u okvirima ispod limita nadležnosti Kreditnog odbora Banke, uzimajući u obzir njihova znanja, iskustva i rezultate rada.

Proces identifikacije, procene, merenja i upravljanja kreditnim rizikom sprovodi se na kontinuiranoj osnovi i obuhvata ukupan portfolio Banke koji podleže kreditnom riziku.

Proces upravljanja kreditnim rizikom u principu ima tri ključne komponente:

- usmeravanje i vršenje akcija u cilju merenja, preuzimanja, izbegavanja i disperzije rizika,
- limitiranje rizika i
- kontrola rizika (merenje, praćenje, izveštavanje).

U domenu aktivnosti merenja, usmeravanja i vršenja akcija u cilju preuzimanja, izbegavanja i disperzije kreditnog rizika, Banka sprovodi četiri pristupa:

- Finansijska analiza klijenta, uvid u klijentovu kreditnu istoriju s Bankom i drugim finansijskim institucijama, analiza tekućeg kreditnog zahteva, analiza klijentovog biznis modela, analiza klijentovih poslovnih planova i projekcija i posledično odobrenje (preuzimanje) kreditnog rizika;
- Redovna prezentacija statusa poslovanja klijenta nadležnom nosiocu preuzetih ovlašćenja za definisani kreditni rizik najmanje jednom godišnje tokom perioda trajanja ugovora između Banke i klijenta;
- Redovan nadzor klijentovih aktivnosti, a naročito u oblasti redovnog plaćanja dospelih obaveza, značajnih promena u finansijskom stanju i internom rejtingu klijenta;
- Eventualno restrukturiranje klijentovih obaveza prema Banci i posledično pristupanje koracima prinudne naplate, u slučaju neuspešnog restrukturiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

Odeljenje kontrole rizika (eng. Risk Control Department), sprovodi funkciju strateškog upravljanja rizicima u Banci, te vrši identifikaciju, merenja, procenu, prati i izveštava o kreditnom riziku na nivou portfolija, odnosno Banke kao celine. Služba kontrole kreditnog rizika u okviru ovog Odeljenja prati, meri i izveštava o kreditnom riziku na lokalnom i Grupnom nivou definišući izveštaje u skladu sa potrebama krajnjih korisnika izveštaja. Odeljenje kontrole rizika je dužno da na portfolio nivou prati izloženost kreditnom riziku po osnovu utvrđivanje zbira velikih izloženosti, utvrđivanje i praćenje kvaliteta kreditnog portfolija (struktura po kategorijama rizika, po veličini kredita, po privrednim granama), kao i praćenje razvoja/trenda u odnosu na prethodne periode.

Izveštaji o kreditnom riziku za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora, Upravnog odbora i Odbora za reviziju sačinjavaju se najmanje kvartalno, dok izveštavanje prema Grupi ima dinamiku koja je usklađena sa potrebama Grupe. Na osnovu ovih izveštaja omogućava se efikasno upravljanje kreditnim rizikom te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

U Odeljenju kontrole rizika sprovodi se i proces utvrđivanja iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, odnosno obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (*eng. ECL*) u skladu sa MSFI 9 po metodologiji utvrđenoj od strane Banke.

Sektor za upravljanje kreditnim rizicima (eng. Credit Risk Management Division) pokriva aktivnosti upravljanja rizikom kreditnog portfolija banke i to pre svega kroz aktivnosti procene kreditnog rizika neproblematičnih klijenata, sprečavanja pojave novih problematičnih plasmana, upravljanja postojećim problematičnim plasmanima za sve segmente u banci kao i praćenjem celokupnog portfolija banke i sprovođenjem korektivnih akcija u cilju očuvanja definisanog risk apetita banke.

Odeljenje za procenu kreditnog rizika i odobrenje plasmana u okviru Sektora za upravljanje kreditnim rizicima aktivno učestvuje u pripremi kreditnih aplikacija i proceni kreditnog rizika pojedinačnih klijenata koja sadrži stručno mišljenje odnosno „glas“ o konkretnom kreditnom zahtevu, kao i u kontinuiranom praćenju kreditne sposobnosti klijenata u skladu sa zahtevima NBS i Grupe. Takođe Odeljenje se bavi prevencijom, detekcijom, istragom i sanacijom kreditnih prevara. Osnovni cilj je sprečavanje prevarnih radnji u procesu odobravanja kreditnih proizvoda kao i kontinuirano praćenje portfolija u cilju otkrivanja prevarnih radnji.

U okviru *Odeljenja za prevenciju i upravljanje problematičnim plasmanima*, kao sastavnog dela Sektora obavljaju se sledeće aktivnosti:

- Sprečavanje pojave novih problematičnih plasmana kontinuiranom analizom i praćenjem kretanja promena na portfoliju u nadležnosti sektora. Takođe se obavljaju aktivnosti implementacije i sprovođenja sistema za rano upozorenje na povećanje kreditnog rizika, sprovođenja i unapređenja procesa praćenja kreditnog rizika klijenata.
- Aktivno učestvovanje u procesu restrukturiranja klijenata u cilju njihovog oporavka, procesu prinudne naplate i ostalim merama koje doprinose naplati potencijalno problematičnih i problematičnih potraživanja kao i minimiziranju dodatnih troškova rizika.

Odeljenja za analitiku i upravljanje kreditnim portfoliom u okviru Sektora za upravljanje kreditnim rizicima prevashodno je odgovorno za upravljanje rizikom kreditnog portfolija banke na osnovu redovnog praćenja kvantitativnih i kvalitativnih indikatora i na osnovu analitičkog razumevanja navedenih trendova predlaže odgovarajuće mere i korektivne akcije u cilju očuvanja definisanog risk apetita banke. Takođe, osnovna uloga Odeljenja je da vrši kontinuirano unapređenje i optimizaciju kreditnog procesa, kreditnih metodologija kao i svih drugih politika i internih akata u nadležnosti sektora koji će doprinositi očuvanju kvaliteta kreditnog portfolija banke. U okviru odeljenja se obavljaju i aktivnosti kontrole sprovođenja interne regulative u oblasti kreditnog poslovanja i kreditnog procesa. Takođe, u okviru odeljenja se obavljaju monitoring aktivnosti pojedinačnih klijenata i delatnosti.

Savetodavno telo za kontrolu rizika prati i analizira izloženosti Banke rizicima za koje predlaže mere za poboljšanje kontrole, ublažavanje pojedinačnih tipova rizika i pravila za primenu tih mera, i to: Kreditnom riziku sa posebnim osvrtom na kvalitet aktive, kreditnog portfolija u celini i po segmentima; Riziku koncentracije (rizik izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica); Riziku koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena (rizik zemlje); Proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i adekvatnost kapitala Banke; Regulatorne pokazatelje poslovanja, indikatore Plana oporavka i pokazatelje Okvira sklonosti ka riziku (RAF); Detaljan prikaz ključnih pokazatelja profila i kvaliteta portfolija fizičkih lica; Pregled strukture i statusa sredstava obezbeđenja Banke.

Savetodavno telo za praćenje korporativnih klijenata Banke odgovorno je za praćenje portfolija korporativnih klijenata. Predmet razmatranja ovog tela su izveštaji o stanju i kretanju portfolija standardnih klijenata, donošenje odluka o WL klasifikacijama za klijente kod kojih je došlo do ispoljavanja ranih faktora upozorenja i donošenje odluka o merama ublažavanja kreditnog rizika kod ovakvih klijenata. Telo se sastaje najmanje jednom mesečno a po potrebi i češće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja

Sistem rangiranja klijenata

Banka radi procenu kreditnog rizika u skladu sa jedinstvenim standardima Addiko Grupe i usklađena je kako sa domaćom zakonskom i podzakonskom regulativom tako i sa internim politikama i procedurama rejtingovanja klijenata. Kriterijumi za klasifikaciju klijenata Banke su u potpunosti usaglašeni sa važećom Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke („Službeni glasnik RS“, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019).

Procena obuhvata kvalitativnu i kvantitativnu procenu rizika, dakle sveobuhvatnu finansijsku analizu, ocenu boniteta i rejtinga klijenta.

Kvantitativna analiza se zasniva na proceni kreditne sposobnosti klijenta što podrazumeva analizu bilansne strukture, pokazatelje likvidnosti, zaduženosti, efikasnosti, profitabilnosti, novčane tokove, limite zaduživanja, te procenu budućeg poslovanja klijenata u narednom periodu (za vreme trajanja plasmana). Kvalitativni pokazatelji se baziraju na oceni razvoja sektora i grane u kojoj klijent posluje, oceni primenjenih računovodstvenih politika, proceni strateških i ekonomskih faktora koji odlikuju klijenta u okviru relevantne industrije.

Rejting klijenta procenjuje se na kraju izvršene finansijske analize, a na osnovu određenih kriterijuma koji se koriste u analizi. Takođe, redovna mesečna rekalkulacija internog rejtinga vrši se na osnovu informacija o:

- danima kašnjenja klijenta,
- eksternih faktora koji mogu uticati na pogoršanje finansijskog stanja klijenata, i
- bilo koje eksterne ili interne informacije koja ukazuje na materijalno uvećanje kreditnog rizika.

Klasifikacija kreditne aktive u kategorije rizika u Banci se vrši na bazi internih rejtinga koji se za potrebe eksternog izveštavanja grupišu i prikazuju kroz sledećih 5 kategorija rizika:

- 1A-1E: klijenti sa veoma niskim rizikom, koji imaju najbolju, odličnu ili vrlo dobru kreditnu sposobnost;
- 2A-2E: klijenti sa dobrom ili umerenom kreditnom sposobnošću;
- 3A-3E: klijenti sa srednjim ili visokim kreditnim rizikom;
- 4A-4E (Watch): klijenti sa veoma visokim kreditnim rizikom ili je izgledno da će biti u statusu neizmirenja obaveze. Ova kategorija uključuje dužnike koji imaju dospela, nenaplaćena potraživanja ili su u proteklom periodu bili u statusu neispunjavanja obaveza ili su u međuvremenu imali poteškoće u otplati duga;
- 5A-5E (NPE-default): klijenti kod kojih je ispunjen jedan ili više zadatih kriterijuma, između ostalog – dospeli iznos kamate ili glavnice je materijalno značajan i u kašnjenju više od 90 dana, Banka smatra upitnom kreditnu sposobnost klijenta, primenjene su mere rizično uslovljenog restrukturiranja koje mogu dovesti do restrukturiranih neprihodujućih potraživanja (eng. “Forborn”), ostvareni kreditni gubici ili je pokrenut stečajni postupak.

Faze (nivoi) obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika

Banka utvrđuje kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki prema nivoima obezvređenja na način definisan Međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja 9 – Finansijski instrumenti (MSFI 9), uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Kako bi se u skladu sa ovim standardom prepoznalo pogoršanje kreditnog kvaliteta, očekivani kreditni gubitak (eng. *Expected Credit Loss – ECL*), obračunava se u tri različite Faze. Stoga se, za Fazu 1 (eng. *Stage 1*) obračunava jednogodišnji, odnosno 12-mesečni ECL, a za Fazu 2 (eng. *Stage 2*) i Fazu 3 (eng. *Stage 3*) se obračunava ukupan očekivani kreditni gubitak tokom čitavog trajanja instrumenta (eng. *Lifetime ECL*).

Faza 1 započinje u trenutku priznavanja finansijskog sredstva, te se u tom trenutku priznaje i jednogodišnji očekivani kreditni gubitak kao trošak. Za finansijsku imovinu, prihod od kamata se obračunava na bruto izloženost. Ukoliko ne dođe do promene kreditnog kvaliteta finansijskog instrumenta, isti tretman se primenjuje do samog dospeća instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja (nastavak)

Faza 2 - Kada se utvrdi da je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta, odnosno povećanja kreditnog rizika, finansijsko sredstvo se prenosi u Fazu 2, a na bazi već definisanih kriterijuma (kao što je detaljnije opisano u nastavku). U tom trenutku obračunava se životni očekivani kreditni gubitak, što rezultira značajnim povećanjem ispravki vrednosti.

Detaljno utvrđivanje Faze 2 u regularnom procesu, odnosno utvrđivanje značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta vrši se na osnovu sledećih kriterijuma:

- Stepen povećanja kreditnog rizika meren preko apsolutne (>2%) i relativne (>300%) promene PD,
- Interni rejting 4D ili 4E,
- Preko 30 dana kašnjenja u materijalno značajnom iznosu,
- Forborn status.

Faza 3 nastaje u trenutku kada se kreditni kvalitet finansijskog sredstva pogorša do tačke u kojoj je prepoznat objektivni dokaz o obezvređenju, odnosno status neispunjenja obaveza ("default"). Uslovi za uključivanje u Fazu 3 su:

- Klijent je u materijalno značajnom kašnjenju preko 90 dana;
- Izražena sumnja u kreditnu sposobnost klijenta;
- Restrukturiranje uslovljeno pogoršanjem finansijske sposobnosti dužnika (*eng. Forbearance*);
- Delimičan ili potpuni otpis potraživanja;
- Prodaja dela ili celokupnog potraživanja usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika;
- Nesolventnost / Stečaj;

Životni očekivani kreditni gubici se nastavljaju priznavati i u ovoj fazi, dok se prihod od kamata izračunava na bazi neto izloženosti (bruto izloženost umanjena za ispravku vrednosti).

Banka primenjuje pristup procene na nivou klijenta za sve segmente i ima isti pristup i kod segmenta fizičkih lica. Ukoliko su obaveze jedne vrste izloženosti klijenta u status neispunjavanja obaveza onda se i sve ostale izloženosti, odnosno ukupna izloženost klijenta kategorizuju kao default.

Informacije o budućim događajima

U skladu sa MSFI 9, Banka će uvrstiti informacije o budućim događajima u svoju procenu o tome da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika po nekom instrumentu od početnog priznavanja i isto uzeti u obzir prilikom obračuna očekivanog kreditnog gubitka. Banka je identifikovala i dokumentovala ključne pokretače kreditnog rizika za svaki portfolio kreditnih instrumenata oslanjajući se na istorijske veze između makroekonomskih varijabli i kreditnog rizika. Ovi ključni pokretači uključuju uz ostale važne faktore sledeće značajne faktore: stopu nezaposlenosti, stopu rasta BDP, cene nekretnina i industrijsku proizvodnju. Sve varijable su uključene na nivou segmenta gde god je to opravdano i moguće.

Prognoze kretanja makroekonomskih varijabli za naredne godine se formiraju na bazi interno i eksterno raspoloživih podataka. Posebna pažnja se posvećuje proveru i prilagođavanju ovih podataka (ako je potrebno) kako bi se osiguralo da ove prognoze reflektuju očekivanja Banke za naredni period. Ovo takođe uključuje definisanje budućih scenarija sa pripadajućim verovatnoćama, a posebno osnovni, optimistični i pesimistični scenario uz odgovarajuće verovatnoće za svaki od njih. Prognozirane vrednosti se konzistentno koriste i za ostale relevantne interne procese.

U tabeli u nastavku su prikazane vrednosti za svaki od scenarija za odabrane informacije o budućim događajima koje su korišćene prilikom procene očekivanog kreditnog gubitka na kraju godine.

	Osnovni scenario		Optimistični scenario	Pesimistični scenario
	Narednih 12 meseci (2020)*	Preostali 2- godišnji period*	3- godišnji period*	3- godišnji period*
Realna stopa rasta BDP (%)	-2.0	4.3	3.2	1.2
Stopa rasta nezaposlenosti (prosečna %)	9.0	8.8	8.2	9.6
Stopa inflacije (prosečna %)	1.7	2.2	2.4	1.7

* prosečne vrednosti za navedeni period

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)****4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja (nastavak)****Informacije o budućim događajima (nastavak)**

Optimistični scenario odražava kombinaciju faktora kao što su brže uvođenje kapaciteta za masovno testiranje, stvaranje široko dostupne vakcine, snažniji rast u ključnim azijskim ekonomijama nego što je trenutno predviđeno i posledično veća potražnja za evropskim izvozom. Veća posvećenost evropskih institucija zajedničkom fondu za oporavak i ublažavanje unutrašnjih tenzija između severne i južne Evrope bi dodatno podstakle oporavak. Ciklični obrazac teško može biti izmenjen u kratkom roku, ali pomenuti pozitivni ishodi mogli bi da podstaknu nivo rasta za čak 1% godišnje, što podrazumeva vraćanje u proseku oko 2/3 gubitka iz 2020. već u prvoj godini i prevazilaženje nivoa pre krize do kraja horizonta simulacije za više od 4%.

Osnovni scenario predviđa da će ekonomija u 2020. godini zabeležiti duboku recesiju bez presedana usled Covid-19, koja će pogoditi i Addiko banku. Jasno je da drugi talas krize donosi nove mere zaključavanja, koje će se pretvoriti u relativno trom oporavak. Relativno ujednačen povratak očekuje se u drugoj polovini 2021. godine, podložan riziku od značajnih negativnih uticaja. Očekuje se da će kumulativni rast u kritične prve tri godine ostati pozitivan. Međutim, zbog efekata zaostajanja u pogledu zaposlenosti i pregovaranja o platama, potrošnja bi mogla da ostane niska, što bi doprinelo smanjenom poslovnom poverenju i manjim investicionim očekivanjima, pojačavajući neizvesnost oko faze oporavka. Globalni monetarni uslovi već su bili izuzetno labavi pre Covid-19 krize, što je sada još izraženije, pa se može očekivati da će se ekstremno niske kamatne stope i program kupovine velikih sredstava glavnih centralnih banaka nastaviti najmanje do sredine 2021. godine.

Pesimistični scenario predviđa da će period čekanja na masovnu vakcinu biti duži od očekivanog i mutaciju virusa u međuvremenu, što bi zahtevalo ponovno uspostavljanje ozbiljnih mera zaključavanja širom Evrope koje bi mogle trajati duži vremenski period, uključujući i Srbiju. Manje efikasne i neoptimalno koordinirane monetarne, fiskalne i bankarske politike i mere stvorile pritisak na oporavak, povećavajući tako postojeće ranjivosti. To bi smanjilo učinak rasta za polovinu u poređenju sa dva optimistična scenarija, odnosno samo 1/3 gubitka nastalog u 2020. godini bi se povratilo u prvoj godini simulacije i jedva dostiglo nivo pre krize do kraja trogodišnjeg perioda. Međutim, prelazak na restriktivnije uslove koji se moraju predvideti u dizajniranju scenarija povlači za sobom veliku neizvesnost. Teško je predvideti reakcije na pomenute politike, kao i njihovu efikasnost. Povrh svega, postoji nedostatak sličnih događaja u prošlosti koji bi mogli pružiti korisne empirijske smernice.

Osim opisanih scenarija, Banka primenjuje i druge pesimističnije (negativne) scenarije koji joj omogućavaju da razmotri širi raspon mogućih ishoda za svoj kreditni portfolio.

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Banka za procenu obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti preko ostalog rezultata primenjuje model očekivanih gubitaka (očekivani kreditni gubitak - ECL).

Očekivani gubitak se definiše kao razlika između tokova gotovine koji Banci pripadaju prema ugovornim uslovima finansijskog instrumenta i tokova gotovine koje Banka očekuje da će primiti (uzimajući u obzir verovatnoću nastanka statusa neizvršenja i očekivanu naplatu). Iako MSFI 9 uvodi ovaj zahtev, isti ne propisuje detaljne metode i tehnike koje treba primeniti.

Prilikom određivanja novčanih tokova koje Banka očekuje da će primiti, koristi se pristup marginalnih gubitaka, pri čemu se ukupan očekivani gubitak računa kao zbir marginalnih gubitaka koji se pojavljuju u svakom trenutku od datuma izveštavanja. Marginalni gubici proizlaze iz pojedinačnih parametara koji procenjuju izloženosti i gubitke u slučaju neispunjavanja obaveza i uslovne verovatnoće neispunjavanja obaveza za svaki period. Očekivani kreditni gubici tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta (*eng. Lifetime ECL*) računaju se posebno za različite scenarije, uzimajući u obzir sadašnje i prognoziranje informacije o budućnosti. Ukupni očekivani kreditni gubici na kraju se ponderišu verovatnoćom pojedinačnih scenarija. Banka razmatra tri scenarija: osnovni scenario, optimistični scenario i pesimistični scenario, a povremeno se simuliraju i neki nepovoljniji scenariji kako bi se razumela dinamika i potencijalni portfolio rizici.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja (nastavak)

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka (nastavak)

Procena verovatnoće neizvršenja (eng. *Probability of Default - PD*) su procene na određeni datum, koje će se izračunati na osnovu statističkih modela rejtinga. Primenjena segmentacija u daljim postupcima izvodi se iz primenjenog rejting modela po MSFI 9 Metodologiji obezvređivanja Banke - Fizička lica obezbeđena, Fizička lica neobezbeđena, Privredna društva (Veliko, Srednje i Malo), Mikro (segment preduzetnika i agro klijenti), Zemlje, Lokalne samouprave, Projektno finansiranje, Banke, i ostalo. Ovi statistički modeli uzimaju u obzir interne raspoložive kvantitativne i kvalitativne podatke. Tamo gde je dostupno, mogu se koristiti i podaci dobijeni sa tržišta/eksterni podaci (kao npr. za finansijske institucije i zemlje).

Banka je odabrala pristup indirektnog modeliranja. Odnosno, iskorišćena je postojeća Basel II metodologija kao polazna tačka i prilagođena na način da bude u potpunosti usaglašena sa MSFI 9 standardom. To uključuje uklanjanje bilo kakvog konzervativizma iz modela, uvrštavanje informacija o budućim događajima, kao i procenu očekivane verovatnoće neizvršenja tokom životnog veka finansijskog instrumenta (eng. *Lifetime PD*).

Izloženost u trenutku neizvršenja obaveza (eng. *Exposure at Default - EAD*) je procena izloženosti, uključujući otplate glavnice i kamate i očekivana povlačenja za okvire i garancije. EAD je bruto knjigovodstvena vrednost u trenutku diskontovan na sadašnju vrednost na datum izveštavanja koristeći efektivnu kamatnu stopu. U slučajevima u kojima nisu definisana ugovorna dospeća, primenjuju se kvantitativni i / ili kvalitativni kriterijumi za određivanje strukture novčanog toka (npr. Okviri). Primenjeni faktor kreditne konverzije (CCF) za sve relevantne vanbilansne izloženosti je 100%, osim za činidbene garancije, opozive i neopozive okvire za koje se primenjuje faktor između 0% i 50%.

Gubitak u trenutku neizvršenja obaveza (eng. *Loss Given Default - LGD*) je procena ekonomskog gubitka pod uslovom neizvršenja obaveza. Za parametar LGD odabran je pojednostavljeni pristup za privredna društva. Za fizička lica i mikro klijente parametar LGD je utvrđen na osnovu statističkog modela koristeći interne podatke. Te vrednosti su interno usklađene, a vrše se kvalitativne i / ili kvantitativne provere kako bi se osigurala adekvatnost procene.

Za određivanje PD i LGD parametara, primenjeni su statistički modeli gde god je to moguće i prihvatljivo. Ovi modeli se zasnivaju na istorijskim i/ili eksternim tržišnim dostupnim podacima. Metodologije su zasnovane na internim raspoloživim modelima kreditnog rizika koji su prilagođeni na način da su u potpunosti usklađeni sa zahtevima MFSI 9.

ECL-celoživotni (eng. *Lifetime*) se odvojeno izračunava za različite scenarije, uzimajući u obzir trenutne i prognoziranje informacije. Agregiranje finalnog ECL iznosa sprovodi se na kraju procesa putem ponderisanog proseka svakog pojedinačnog scenarija. Banka obračunava tri scenarija: Osnovni, Optimistični i Pesimistični scenario.

Utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka i obezvređenja po kreditnim izloženostima zahteva podelu svih kreditno rizičnih izloženosti u faze obezvređenja u skladu sa MSFI 9 kao i razdvajanje pojedinačno značajnih od onih koji nisu pojedinačno značajni u slučaju kreditno obezvređenih izloženosti. Najznačajniji kriterijum za utvrđivanje koji će se metod koristiti za procenu pojedinačnih rezervisanja za rizike jeste da li je ukupni iznos izloženosti individualno značajan ili ne.

Pojedinačno značajna izloženost je bruto izloženost grupe povezanih lica na nivou Banke koja prelazi 150.000 EUR bez umanjenja po osnovu vrednosti kolaterala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja (nastavak)

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka (nastavak)

Metod kolektivne procene se koristi kod:

- Izloženosti koja su u Fazi 1 ili Fazi 2;
- Pojedinačno značajnih izloženosti koja su u Fazi 3ii, ali je po pojedinačnom obračunu iznos očekivanog gubitka jednak nuli (npr. očekivani tokovi naplate su veći od potraživanja);
- Za sve izloženosti bez značaja (male vrednosti) koje su u Fazi 3.

Banka za kolektivnu procenu obezvređenja koristi model zasnovan na tome da se ispravka vrednosti računa kao produkt izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza (eng. *Exposure-at-Default - EAD*), verovatnoće neispunjavanja obaveza (eng. *Probability of Default – PD*) i gubitka usled neispunjenja obaveza (eng. *Loss Given Default - LGD*), pri čemu se LGD zasniva na relevantnim karakteristikama kao što su vreme u statusu neispunjenja obaveza, segment rizika i proizvoda.

Individualno utvrđene ispravke vrednosti su one kod kojih se budući očekivani novčani tokovi procenjuju i priznaju za svaku pojedinačnu izloženost/klijenta. U ovom obračunu se uzimaju u obzir otplate:

- iz osnovne delatnosti poslovanja klijenta (primarni novčani tokovi),
- iz realizacije instrumenata obezbeđenja, sporednih sredstava i imovine koja nije povezana sa osnovnom delatnošću dužnika (sekundarni izvori novčanih tokova).

U zavisnosti od pretpostavljenog scenarija nastanka gubitka, očekivani povraćaj se procenjuje pojedinačno u smislu iznosa i vremena povraćaja. Pretpostavke u pozadini svakog od relevantnih scenarija, zajedno sa odgovarajućim verovatnoćama, su dokumentovane i opravdane na bazi pojedinačnih slučajeva. Kod obračuna iz postupka naplate od prodaje nepokretnosti kao sredstva obezbeđenja, Banka zasniva svoje pretpostavke na tržišnoj vrednosti instrumenata obezbeđenja. Faktori umanjenja se mere individualno od slučaja do slučaja i zavise od kvaliteta instrumenata obezbeđenja bazirajući se na različitim faktorima kao što su utrživost, lokacija, vreme potrebno za realizaciju i pravni status nepokretnosti. Pozitivna razlika između izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza i sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova predstavlja iznos obezvređenja za pojedinačno značajne izloženosti u default statusu.

Prema Politici za otkrivanje statusa neizmirenja obaveza i izlazak iz tog statusa Banke, predviđeni su uslovi koji moraju biti ispunjeni kao i vremenski period kada se klijentu može ukinuti status neizmirenja obaveza. U uobičajenim slučajevima minimalni period u kome klijent ne sme kasniti sa plaćanjima je preko 90 dana. Po isteku ovog roka, ako je ispunio uslove za povratak, klijent dobija inicijalni rejting (rejting po poslednjim finansijskim izveštajima).

Politikom za izdvajanje rezervisanja za kreditni rizik Banka definiše okvir kojim pokriva ovu oblast dok su proces i odgovornosti pri obračunu obezvređenja definisani Procedurom za obračun rezervisanja po MSFI 9.

Makro modeli su prilagođeni na način da su usklađeni sa rezultatima validacije i novim makroekonomskim predviđanjima koji su primenjeni kako bi se reflektovala poslednja dostupna ekonomska stanja kroz sve segmente. Rezultatima validacije prilagođene su i vrednosti parametra LGD za segment neobezbeđenih plasmana fizičkim licima ("PIOT") i segment Mikro klijenata ("SCPI").

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja (nastavak)

Validacija

Metodologija i pretpostavke u obračunu očekivanog kreditnog gubitka uključene su u proces interne validacije. To znači da se neprestano sprovodi kontrola kvaliteta modela i metodologije i predlažu poboljšanja. Primenjeni standardi validacije unapred su formalizovani kako bi se osigurala konzistentna procena tokom vremena. Validacija se obično vrši jednom godišnje.

Banka razlikuje inicijalnu i kontinuiranu validaciju:

- Inicijalna validacija se vrši u slučaju razvoja novog modela, većih promena u postojećoj metodologiji i / ili značajnih promena u vrednostima;
- Kontinuirane validacije predstavljaju redovni pregled postojeće metodologije.

Osim godišnjeg procesa uspostavljeno je i mesečno praćenje kako bi se osiguralo da se promene u razvoju portfolija i modela blagovremeno identifikuju.

U skladu sa Politikom Banke za validaciju modela za kreditni rizik, na usvajanje Izvršnom odboru se najmanje na godišnjem nivou podnose izveštaji o tekućoj validaciji modela za kreditni rizik.

Izveštaji o redovnoj tekućoj validaciji modela za kreditni rizik Banke za 2020. godinu koje je usvojio Izvršni odbor Banke pokazuju prihvatljive vrednosti kvantitativnih i kvalitativnih testova validnosti modela u upotrebi, uključujući i standardne preporuke sa planom za dalja unapređenja. Rezultati testova validacije parametra LGD koji su sprovedeni u 2020. godini za podsegment fizičkih lica i podsegment SME pokazali su da su primenjene vrednosti LGD adekvatne.

Otpis potraživanja

Otpis potraživanja vrši se na osnovu Odluke nadležnih instanci u skladu sa ovlašćenjima, ukoliko se utvrdi da potraživanje nije naplativo, kao i u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke („Službeni glasnik RS“, br. 77/2017)– u daljem tekstu: Odluka o otpisu. Samim činom prebacivanja potraživanja iz bilansa u vanbilans banke, Banka nije odustala od naplate potraživanja od klijenata.

Kada Banka nema razumna očekivanja da će potraživanje naplatiti u celosti ili delimično, nastaje događaj internog otpisa.

Otpis se može izvršiti samo na račun već priznatog očekivanog kreditnog gubitka. Otpisani iznos može biti puni otpis ili delimični otpis.

Osim opštih kriterijuma za prestanak priznavanja (vidi poglavlje "Prestanak priznavanja i modifikacija ugovora"), navedeni kriterijumi dovode do prestanka priznavanja finansijske imovine:

- Neosigurano finansijsko sredstvo ako je dužnik već u stečajnom postupku;
- Neosigurano finansijsko sredstvo ako nije bilo uplata po osnovu tog finansijskog sredstva u periodu od jedne godine;
- Osigurano finansijsko sredstvo ako nije bilo uplate u određenom razdoblju, u zavisnosti od vrste kolaterala;
 - A. Nekretnine kao kolateral, ako nije bilo uplate u poslednjih 5 godina
 - B. Pokretna imovina, ako nije bilo uplate u poslednje 2 godine
 - C. Ostalo, ako nije bilo uplate u periodu od jedne godine
- Finansijsko sredstvo koje je bilo restrukturirano tri ili više puta i Banka je ocenila da dužnik nije u mogućnosti da izmiri svoje obaveze;
- Finansijsko sredstvo za koje je pravo na podmirenje potraživanja od dužnika u sudskom ili drugom postupku prekinuto odobrenjem prisilne nagodbe;

Prema Odluci o otpisu, Banka je dužna da sprovede prenos u vanbilansnu evidenciju svih problematičnih kredita kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je Banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Banka je u toku 2020. godine izvršila prenos nenaplativih potraživanja koja su 100% obezvređena u vanbilans.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4 UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.1 Merenje kreditnog rizika i politika obezvređenja (nastavak)
Instrumenti obezbeđenja

Instrumenti obezbeđenja koje Banka koristi u poslovanju i prihvata prilikom sklapanja ugovora o plasmanima u cilju zaštite od kreditnog rizika su između ostalog:

- 1) Hipoteke nad poslovnim i stambenim objektima,
- 2) Jemstva pravnih i fizičkih lica,
- 3) Zaloga nad pokretnom imovinom,
- 4) Zaloga nad hartijama od vrednosti,
- 5) Garancije banaka i korporativne garancije,
- 6) Položeni garantni depoziti.

Faktori koji utiču na procenu vrednosti sredstva obezbeđenja (kolateralala):

- a) Period na koji je sredstvo založeno,
- b) Vrednost poslednje procene kolateralala (interne ili eksterne),
- c) Neto prodajna cena kolateralala (bez poreza, provizija),

Da bi se procenilo obezvređenje za budući priliv od realizacije kolateralala, Banka procenjuje vrednost kolateralala i vreme do naplate. Koeficijent za koji se koriguje vrednost kolateralala predstavlja korekciju vrednosti kolateralala do iznosa koji se može povratiti u procesu naplate iz kolateralala.

Procenjena vrednost kolateralala se uzima kao umanjena za *haircut* (umanjenje koje obuhvata umanjenje procenjene vrednosti do nivoa utržive cene kao i troškove prodaje kolateralala) i do nivoa izloženosti.

4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)

Banka nastoji da umani rizik uzimanjem sredstva obezbeđenja, gde god je to moguće. Vrednost kolateralala se obično utvrđuje prilikom uspostavljanja kao i godišnje na bazi statistike, odnosno jednom u tri godine procenom ovlašćenog procenitelja kada su u pitanju nepokretnosti ili pokretnosti, dok se neki tipovi kolateralala, kao što su na primer, depoziti ili hartije od vrednosti vrednuju i na mesečnoj osnovi.

Banka kroz postupke dobrovoljne prodaje, sudskog i vansudskog izvršenja, kao i kroz postupke stečaja vrši prodaju sredstava obezbeđenja koji služe kao obezbeđenje problematičnih plasmana. Način prodaje zavisi od saradnje klijenata, njihovog pravnog statusa kao i pravnog statusa samog sredstva obezbeđenja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja:

(000 RSD)

	31.12.2020.	31.12.2019.
Ukupna potraživanja		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11,732,681	7,884,752
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1,964,611	2,295,910
Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI	10,638,217	11,372,087
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,736,227	2,785,912
Kreditni i potraživanja od komitenata	75,310,489	71,358,685
Ostala sredstva	544,472	554,264
UKUPNO	102,926,025	96,251,610
Vanbilans	25,326,583	25,540,611
UKUPNA IZLOŽENOST	128,252,608	121,792,221

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)

Pregled finansijskih sredstava Banke sa stanjem 31.12.2020:

(000 RSD) 31.12.2020.	Neproblematična potraživanja						Problematična potraživanja			Neto izloženost POCI 2	Neto izloženost POCI 3	Vrednovano kroz Bilans uspeha	Ukupna potraživanja	Ukupna neto izloženost
	Izloženost - Stage 1	Ispravka vrednosti (Stage1)	Neto izloženost (Stage 1)	Izloženost - Stage 2	Ispravka vrednosti (Stage2)	Neto izloženost (Stage 2)	Izloženost - Stage 3	Ispravka vrednosti (Stage 3)	Neto izloženost (Stage 3)					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11,732,681	(672)	11,731,009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,732,681	11,732,009
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,964,611	1,964,611	1,964,611
Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI	10,638,217	(8,536)	10,629,681	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,638,217	10,629,681
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,625,686	(4,840)	1,620,847	1,110,541	(47,176)	1,063,365	-	-	-	-	-	-	2,736,227	2,684,211
Kreditni i potraživanja od komitenata	63,988,329	(914,564)	63,073,765	8,756,214	(1,029,906)	7,726,308	2,162,236	(1,696,189)	466,047	251,113	152,597	-	75,310,489	71,669,830
Ostala sredstva	452,973	(7,936)	445,037	12,263	(707)	11,556	79,236	(77,916)	1,320	-	-	-	544,472	457,913
UKUPNO	88,437,886	(936,548)	87,501,339	9,879,018	(1,077,789)	8,801,229	2,241,472	(1,774,105)	467,367	251,113	152,597	1,964,611	102,926,697	99,138,255
Vanbilans	24,001,404	(73,617)	23,927,787	1,318,035	(19,043)	1,298,992	7,144	(2,818)	4,326	-	-	-	25,326,583	25,231,105
UKUPNA IZLOŽENOST	112,439,290	(1,010,165)	111,429,126	11,197,053	(1,096,832)	10,100,221	2,248,616	(1,776,923)	471,693	251,113	152,597	1,964,611	128,253,280	124,369,360

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)

Pregled finansijskih sredstava Banke sa stanjem 31.12.2020: (nastavak)

(000 RSD)	Neproblematična potraživanja		Problematična potraživanja		Neto izloženost		Ispravka vrednosti		Neto izloženost		Neto izloženost - Stage 3	Ispravka vrednosti (Stage 3)	Neto izloženost (Stage 3)	Neto izloženost POCI 2	Neto izloženost POCI 3	Vrednovano kroz Bilans uspeha	Ukupna potraživanja	Ukupna neto izloženost
	Izloženost - Stage 1	Ispravka vrednosti (Stage 1)	Neto izloženost (Stage 1)	Izloženost - Stage 2	Ispravka vrednosti (Stage 2)	Neto izloženost (Stage 2)	Izloženost - Stage 3	Ispravka vrednosti (Stage 3)										
31.12.2019.																		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,884,752	(15)	7,884,737	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,884,752	7,884,737
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,295,910	2,295,910	2,295,910
Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI	11,372,087	-	11,372,087	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,372,087	11,372,087
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,785,912	(8,973)	2,776,939	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,785,912	2,776,939
Kreditni i potraživanja od komitenata	62,709,448	(767,415)	61,942,033	5,307,177	(948,926)	4,358,251	2,903,006	(2,055,405)	847,601	296,953	142,101	-	-	-	-	-	71,358,685	67,586,939
Ostala sredstva	466,774	(3,841)	462,933	11,705	(1,403)	10,302	75,785	(72,516)	3,269	-	-	-	-	-	-	-	554,264	476,504
UKUPNO	85,218,973	(780,244)	84,438,729	5,318,882	(950,329)	4,368,553	2,978,791	(2,127,921)	850,870	296,953	142,101	-	-	-	-	2,295,910	96,251,610	92,393,116
Vanbilans	25,368,774	(74,033)	25,294,741	108,931	(7,668)	101,263	62,906	(11,790)	51,116	-	-	-	-	-	-	-	25,540,611	25,447,120
UKUPNA IZLOŽENOST	110,587,747	(854,277)	109,733,470	5,427,813	(957,997)	4,469,816	3,041,697	(2,139,711)	901,986	296,953	142,101	-	-	-	2,295,910	121,792,221	117,840,236	

Primenom Zakona o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima (u daljem tekstu: Zakon o konverziji) koji je stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku RS“ 031/19 od 29. aprila 2019. godine, te daljim pisanim instrukcijama Narodne banke Srbije upućene bankama, Banka je izvršila konverziju stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima u dug indeksiran u evrima po kursu za konverziju.

Za kredite koji su obuhvaćeni Zakonom o konverziji, Banka nakon inicijalnog priznavanja, nadalje, u kontekstu evidentiranja, klasifikacije i praćenja primenjuje iste kriterijume i sva redovna proceduralna pravila kao i za potraživanja po drugim kreditima, osim uslova njihove reklasifikacije iz problematičnih u grupu potraživanja koja nisu problematična. POCI potraživanja po kreditima koji su konvertovani prestaju da se smatraju problematičnim (prikazano u tabeli kao POCI 3) ukoliko su ispunjeni kriterijumi urednosti u izmirivanju obaveza koje je Banka bliže propisala posebnom metodologijom. U vezi sa istim, promenom klasifikacije u neproblematična Banka ne menja način vrednovanja ovih potraživanja u smislu da i dalje prati pravila koja propisuju Međunarodni računovodstveni standardi, odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja, pri čemu se vrednost tokom vremena koriguje za promene vrednosti *lifetime ECL* u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja kao POCI. Obračun *lifetime ECL* radi se u skladu sa metodologijom koja se primenjuje za Fazu 2 potraživanja (prikazano u tabeli kao POCI 2).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)

Struktura plasmana po rejtinzima i status

Sledeći pregled daje prikaz bruto finansijskih instrumenata po klasama rejtinga sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, i to:

Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI

(000 RSD)

31. decembar 2020. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani državnim institucijama	98,627	10,004,501	535,089	-	-	-	10,638,217
Ukupno	98,627	10,004,501	535,089	-	-	-	10,638,217

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2020. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	1,620,983	1,110,516	4,728	-	-	-	2,736,227
Ukupno	1,620,983	1,110,516	4,728	-	-	-	2,736,227

Kredit i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2020. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	2,087,954	15,013,161	10,016,346	5,285,537	1,932,467	-	34,335,465
Plasmani malim i srednjim preduzećima	169,448	5,684,525	16,990,761	2,879,197	347,610	-	26,071,541
Plasmani privredi	21,948	4,804,110	9,762,842	279,828	34,755	-	14,903,483
Plasmani državnim institucijama	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	2,279,350	25,501,796	36,769,949	8,444,562	2,314,832	-	75,310,489

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Ostala sredstva
(000 RSD)
31. decembar 2020. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	21	10,468	10,454	3,223	63,355	-	87,520
Plasmani malim i srednjim preduzećima	749	3,073	10,577	11,976	10,318	-	36,693
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	-	374,268	2	-	-	-	374,270
Plasmani privredi	8	3,533	36,852	33	5,563	-	45,989
Plasmani državnim institucijama	-	-	-	-	-	-	0
Ukupno	778	391,342	57,884	15,232	79,236	-	544,472

Sledeći pregled daje prikaz bruto finansijskih instrumenata po klasama rejtinga sa stanjem na dan 31.12.2019. godine, i to:

Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI
(000 RSD)
31. decembar 2019. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani državnim institucijama	112,363	10,701,082	558,642	-	-	-	11,372,087
Ukupno	112,363	10,701,082	558,642	-	-	-	11,372,087

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija
(000 RSD)
31. decembar 2019. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematični plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	1,378,438	1,407,450	24	-	-	-	2,785,912
Ukupno	1,378,438	1,407,450	24	-	-	-	2,785,912

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

31. decembar 2019. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematicni plasmani	Nerejtingovani klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	2,089,174	13,506,963	9,982,712	5,218,249	1,885,835	678,428	33,361,361
Plasmani malim i srednjim preduzećima	224,767	5,083,838	14,967,231	871,581	584,155	-	21,731,572
Plasmani privredi	2,252,851	6,912,349	6,562,996	12,763	524,793	-	16,265,751
Plasmani državnim institucijama	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	4,566,792	25,503,150	31,512,939	6,102,593	2,994,783	678,428	71,358,685

Ostala sredstva

(000 RSD)

31. decembar 2019. godine

	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch lista	Problematicni i plasmani	Nerejtingovan i klijenti	Ukupno
Plasmani fizičkim licima	153	13,712	3,354	1,935	61,327	5,366	85,847
Plasmani malim i srednjim preduzećima	32	64,572	881	11,946	8,577	44,801	130,809
Plasmani ostalim bankama i finansijskim institucijama	50	259,924	-	-	-	-	259,974
Plasmani privredi	1	2,049	736	26	5,561	68,591	76,964
Plasmani državnim institucijama	-	37	9	5	7	612	670
Ukupno	236	340,294	4,980	13,912	75,472	119,370	554,264

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)

Pregled potraživanja i ispravki vrednosti po rejting klasama na dan 31.12.2020. godine, i to:

Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI

(000 RSD)

31. decembar 2020. godine

	STAGE1
	Fer vrednost
1A-1E	98,627
2A-2E	10,004,501
3A-3E	535,089
Ukupno	10,638,217

 Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija
 (000 RSD)

31. decembar 2020. godine	STAGE1		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
1A-1E	1,620,983	(4,774)	1,616,209
2A-2E	1,110,516	(47,176)	1,063,341
3A-3E	4,728	(66)	4,661
Nerejtingovani klijenti	-	-	-
Ukupno	2,736,227	(52,016)	2,684,211

 Krediti i potraživanja od komitenata
 (000 RSD)

31. decembar 2020. godine	Bruto izloženost (STAGE 1-STAGE3)	Ispravka vrednosti					Neto izloženost
		STAGE1	STAGE2	STAGE3	POCI 2	POCI 3	
1A-1E	2,270,575	(6,608)	(113)	-	8,774	-	2,272,627
2A-2E	25,435,289	(213,013)	(18,642)	-	66,507	-	25,270,141
3A-3E	36,710,689	(573,527)	(124,645)	-	59,261	-	36,071,777
Watch lista	8,327,989	(121,416)	(886,506)	-	116,572	-	7,436,640
Problematicni plasmani	2,162,236	-	-	(1,696,189)	-	152,597	618,644
Nerejtingovani klijenti	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	74,906,779	(914,564)	(1,029,906)	(1,696,189)	251,113	152,597	71,669,829

 Ostala sredstva
 (000 RSD)

31. decembar 2020. godine	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti			Neto izloženost
		STAGE1	STAGE2	STAGE3	
1A-1E	776	(0)	(0)	-	776
2A-2E	391,344	(6,225)	(203)	-	384,916
3A-3E	57,884	(1,091)	(48)	-	56,745
Watch lista	15,232	(620)	(455)	-	14,157
Problematicni plasmani	79,236	-	-	(77,915)	1,321
Nerejtingovani klijenti	-	-	-	-	-
Ukupno	544,472	(7,936)	(706)	(77,915)	457,915

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)

Pregled potraživanja i ispravki vrednosti po rejting klasama na dan 31.12.2019. godine, i to:

 Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI
 (000 RSD)

31. decembar 2019. Godine

	STAGE1
	Fer vrednost
1A-1E	112,363
2A-2E	10,701,082
3A-3E	558,642
Ukupno	11,372,087

Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

31. decembar 2019. Godine

	STAGE1		
	Bruto	Ispravka	Neto
	izloženost	vrednosti	izloženost
1A-1E	1,378,438	(2,397)	1,376,041
2A-2E	1,407,450	(6,576)	1,400,874
3A-3E	24	-	24
Nerejtingovani klijenti	-	-	-
Ukupno	2,785,912	(8,973)	2,776,939

 Krediti i potraživanja od komitenata
 (000 RSD)

 31. decembar 2019.
 godine

		Ispravka vrednosti					
	Bruto	STAGE1	STAGE2	STAGE3	POCI 2	POCI 3	Neto
	izloženost						izloženost
1A-1E	4,566,792	(11,081)	(777)	-	-	-	4,554,934
2A-2E	25,503,150	(192,492)	(10,913)	(1,287)	-	-	25,298,458
3A-3E	31,512,938	(464,762)	(65,022)	(19,088)	-	-	30,964,066
Watch lista	5,805,640	(84,208)	(871,843)	(62,004)	296,953	-	5,084,538
Problematicni plasmani	2,852,682	(1,115)	(102)	(1,973,026)	-	142,101	1,020,540
Nerejtingovani klijenti	678,429	(13,757)	(269)	-	-	-	664,403
Ukupno	70,919,631	(767,415)	(948,926)	(2,055,405)	296,953	142,101	67,586,939

 Ostala sredstva
 (000 RSD)

31. decembar 2019. godine

		Ispravka vrednosti			
	Bruto	STAGE1	STAGE2	STAGE3	Neto
	izloženost				izloženost
1A-1E	236	(1)	-	-	235
2A-2E	340,296	(1,781)	(0)	-	338,515
3A-3E	4,980	(99)	(9)	(10)	4,862
Watch lista	13,912	(115)	(1,391)	(88)	12,318
Problematicni plasmani	75,470	(13)	-	(71,839)	3,618
Nerejtingovani klijenti	119,370	(1,832)	(3)	(579)	116,956
Ukupno	554,264	(3,841)	(1,403)	(72,516)	476,504

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Izloženost po geografskim područjima, regionima i granama industrije

U sledećem pregledu se daje distribucija iznosa finansijskih instrumenata sa ispravkama vrednosti po geografskim područjima i regionima na dan 31. decembra 2020. godine i na dan 31. decembra 2019. godine:

Kreditni portfolio Banke je fokusiran na Evropsku Uniju i Srbiju, što pokazuje sledeća tabela:

**Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI – neto iznos
(000 RSD)**
(000 RSD)

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Srbija	9,996,507	10,701,082
Evropska Unija	98,624	112,363
Ostatak sveta	534,550	558,642
Ukupno	<u>10,629,6811</u>	<u>11,372,087</u>

Neto Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija
(000 RSD)

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Srbija	15,114	31,218
Evropska Unija	2,218,593	2,683,817
Ostatak sveta	502,520	70,877
minus ispravke vrednosti	(52,016)	(8,973)
Ukupno	<u>2,684,211</u>	<u>2,776,939</u>

Neto Krediti i potraživanja od komitenata
(000 RSD)

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Beograd	40,761,798	46,266,347
Vojvodina	15,606,902	11,984,912
Centralna i Južna Srbija	18,770,567	12,380,192
Evropska Unija	55,638	22,315
Ostatak sveta	115,584	704,919
minus ispravke vrednosti	<u>(3,640,659)</u>	<u>(3,771,746)</u>
Ukupno	<u>71,669,830</u>	<u>67,586,939</u>

**Neto Ostala sredstva
(000 RSD)**

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Beograd	282,143	291,378
Vojvodina	21,055	23,789
Centralna i Južna Srbija	33,913	14,342
Evropska Unija	173,429	183,342
Ostatak sveta	33,932	41,413
minus ispravke vrednosti	<u>(86,559)</u>	<u>(77,760)</u>
Ukupno	<u>457,913</u>	<u>476,504</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)

U sledećem pregledu se daje distribucija bruto iznosa finansijskih instrumenata po geografskim područjima i granama industrije na dan 31. decembra 2020. godine:

Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI
(000 RSD)

31. decembar 2020.	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Finansijske institucije	10,004,501	98,627	535,089	10,638,217
Ukupno	10,004,501	98,627	535,089	10,638,217

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija
(000 RSD)
31. decembar 2020. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Finansijske institucije	-	2,218,593	502,520	2,721,113
Usluge	15,114	-	-	15,114
Ukupno	15,114	2,218,593	502,520	2,736,227

Kredit i potraživanja od komitenata
(000 RSD)
31. decembar 2020. godine

	Srbija	Evropa	Ostatak sveta	Ukupno
Država	232,541	-	-	232,541
Fizička lica	34,329,868	22,592	49,487	34,401,947
Trgovina	10,644,591	-	-	10,644,591
Građevinarstvo	3,461,053	-	-	3,461,053
Proizvodnja i nafta	17,742,572	-	-	17,742,572
Usluge	8,728,641	33,047	66,097	8,827,785
Ukupno	75,139,266	55,639	115,584	75,310,489

Ostala sredstva
(000 RSD)
31. decembar 2020.

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Država	213	-	-	213
Finansijske institucije	158,828	173,348	32,742	364,918
Fizička lica	67,784	77	97	67,958
Građevinarstvo	4,225	-	-	4,225
Proizvodnja i nafta	11,212	-	-	11,212
Trgovina	12,208	-	-	12,208
Usluge	82,641	5	1,092	83,738
Ukupno	337,111	173,430	33,931	544,472

U sledećem pregledu se daje distribucija bruto iznosa kredita i potraživanja po geografskim područjima i granama industrije na dan 31. decembra 2019. godine:

Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI
(000 RSD)
31. decembar 2019.

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
Finansijske institucije	10,701,082	112,363	558,642	11,372,087
Ukupno	10,701,082	112,363	558,642	11,372,087

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (000 RSD)
31. decembar 2019. Godine

	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupno
Finansijske institucije	4,590	2,683,817	70,840	2,759,247
Usluge	26,628	-	37	26,665
Ukupno	31,218	2,683,817	70,877	2,785,912

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)			Ostatak sveta	Ukupno
31. decembar 2019. Godine	Srbija	Evropa		
Država	310,083	-	-	310,083
Fizička lica	33,129,290	22,315	59,948	33,211,553
Trgovina	10,805,412	-	-	10,805,412
Građevinarstvo	3,571,691	-	-	3,571,691
Proizvodnja i nafta	15,254,245	-	-	15,254,245
Usluge	7,560,730	-	644,971	8,205,701
Ukupno	70,631,451	22,315	704,919	71,358,685

Ostala sredstva

(000 RSD)	Srbija	Evropska Unija	Ostatak sveta	Ukupna izloženost
31. decembar 2019.				
Država	571	-	-	571
Finansijske institucije	35,706	183,288	40,989	259,983
Fizička lica	64,737	12	34	64,783
Građevinarstvo	62,465	-	-	62,465
Proizvodnja i nafta	8,237	-	-	8,237
Trgovina	52,760	-	-	52,760
Usluge	105,032	42	391	105,465
Ukupno	329,508	183,342	41,414	554,264

Intervali izloženost

U sledećim pregledima se daje distribucija bruto iznosa kredita i potraživanja po intervalima izloženosti na dan 31. decembra 2020. godine i na dan 31. decembra 2019. godine:

Na dan 31. decembar 2020. najveće učešće - oko 32% (31.12.2019: 28% u intervalu 1,000- 5,000 hiljada RSD) bruto iznosa kredita i potraživanja od komitenata je u intervalu 1,000- 5,000 hiljada RSD.

(000 RSD)
 31. decembar 2020.
 godine

Intervali izloženosti (u 000 RSD)	Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Kreditni i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Ukupno
< 1,000	-	781	9,367,285	56,726	145	9,424,937
1,000- 5,000	-	15,458	23,183,489	43,366	-	23,242,313
5,000 - 10,000	22,097	77,115	6,332,046	67,491	-	6,498,749
10,000- 25,000	7,695,676	650,008	13,698,078	274,305	178,390	22,496,457
25,000 - 50,000	-	102,102	5,987,902	69,794	29	6,159,827
50,000 - 100,000	-	19,742	3,613,325	32,759	-	3,665,826
100,000 - 500,000	186,401	68,104	7,574,367	31	-	7,828,903
500,000 - 1,000,000	1,306,246	752,750	3,539,406	-	942,596	6,540,998
>1,000,000	1,427,797	1,050,167	2,014,591	-	10,610,849	15,103,404
Ukupno	10,638,217	2,736,227	75,310,489	544,472	11,732,009	100,961,414

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)**4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)****4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)****Intervali izloženost (nastavak)****(000 RSD)****31. decembar 2019. godine**

Intervali izloženosti (u 000 RSD)	Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI	Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kreditni i potraživanja od komitenata	Ostala sredstva	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Ukupno
< 1,000	-	1,404	8,116,287	60,184	1,364	8,179,239	
1,000- 5,000	-	16,733	22,700,504	28,261	-	22,745,498	
5,000 - 10,000	-	34,723	3,546,478	22,536	-	3,603,737	
10,000- 25,000	-	72,595	5,507,342	77,216	-	5,657,153	
25,000 - 50,000	42,870	73,604	5,211,682	173,539	-	5,501,695	
50,000 - 100,000	92,895	66,751	5,852,008	192,528	-	6,204,182	
100,000 - 500,000	7,705,883	-	13,499,044	-	254,687	21,459,614	
500,000 - 1,000,000	3,530,439	1,158,041	4,672,489	-	-	9,360,969	
>1,000,000	-	1,362,061	2,252,851	-	7,628,701	11,243,613	
Ukupno	11,372,087	2,785,912	71,358,685	554,264	7,884,752	93,955,700	

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana doznje u bruto iznosu na dan 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine prikazane su u sledećim tabelama:

(000 RSD)**31. decembar 2020. godine**

	Neobezvređena potraživanja				Obezvređena potraživanja				Ukupno
	Nije u doznji	do 30 dana	od 31-90 dana	Nije u doznji	do 30 dana	od 31-90 dana	od 91 do 365 dana	preko godinu dana	
Potraživanja od stanovništva	30,339,225	1,308,993	631,431	261,024	47,755	107,397	776,207	691,182	34,163,214
Potrošački i gotovinski krediti	21,079,462	1,252,121	445,073	92,666	43,310	61,458	553,709	262,100	23,789,900
Stambeni krediti	8,776,906	27,545	171,682	166,463	4,235	45,120	195,198	417,486	9,804,635
Transakcioni krediti i kreditne kartice	482,857	29,327	14,676	1,895	210	819	27,299	11,596	568,679
Potraživanja od privrede	38,840,020	1,279,092	920,836	4,637	2,260	42,489	197,385	263,733	41,550,452
Mikro preduzeća i preduzetnici	343,759	25,621	4,229	3,413	2,204	-	20,240	86,400	485,866
Mala i srednja preduzeća	24,658,422	201,041	901,271	1,207	57	42,279	167,041	147,345	26,118,663
Velika preduzeća	12,373,220	1,052,430	15,336	17	-	210	10,105	19,786	13,471,103
Javna preduzeća	1,464,619	-	-	-	-	-	-	10,201	1,474,820
Potraživanja od ostalih klijenata	25,247,747	-	-	-	-	-	-	-	25,247,747
Ukupno	94,426,992	2,588,086	1,552,267	265,661	50,015	149,886	973,592	954,915	100,961,413

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)**4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)****4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)****Intervali izloženost (nastavak)**

(000 RSD)

31. decembar 2019.
godine

	Neobezvređena potraživanja			Obezvređena potraživanja				preko godinu dana	Ukupno
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31-90 dana	Nije u docnji	do 30 dana	od 31-90 dana	od 91 do 365 dana		
Potraživanja od stanovništva	29,994,896	786,224	268,909	346,744	61,936	35,181	649,810	789,415	32,933,115
Potrošački i gotovinski krediti	19,581,329	744,441	230,520	135,279	54,032	24,118	542,780	216,201	21,528,700
Stambeni krediti	9,884,970	15,930	30,469	206,406	6,639	9,784	91,900	498,384	10,744,482
Transakcioni krediti i kreditne kartice	504,708	25,782	7,715	4,082	1,264	1,228	14,023	15,397	574,199
Ostala potraživanja od stanovništva	23,888	71	204	977	1	51	1,106	59,433	85,734
Potraživanja od privrede	36,306,187	1,084,213	117,542	521,181	-	135,303	441,321	139,994	38,745,740
Mikro preduzeća i preduzetnici	325,008	31,832	42,498	9,351	-	3,341	10,343	91,609	513,981
Mala i srednja preduzeća	21,058,959	162,242	75,032	13,162	-	131,951	404,853	42,786	21,888,984
Velika preduzeća	13,855,607	138,681	12	498,668	-	11	16,659	5,599	14,515,239
Javna preduzeća	1,066,612	751,459	-	-	-	-	9,465	-	1,827,536
Potraživanja od ostalih klijenata	22,276,836	-	-	2	-	-	6	-	22,276,844
Ukupno	88,577,919	1,870,437	386,451	867,927	61,936	170,484	1,091,136	929,409	93,955,700

Pregled kretanja ukupne izloženosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2020. godini:

Gotovina i sredstva vrednovana kod centralne banke (000 RSD)

	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	7,884,752	7,884,752
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	5,900,125	5,900,125
Naplata	(2,052,196)	(2,052,196)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	(16,811)	(16,811)
Stanje - 31.12.2020.	11,732,681	11,732,681

Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI

(000 RSD)

	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	11,372,087	11,372,087
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	5,145,707	5,145,707
Naplata	(5,789,948)	(5,789,948)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	(89,629)	(89,629)
Stanje - 31.12.2020.	10,638,217	10,638,217

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

	Stage 1	Stage 2	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	2,785,912	-	2,785,912
Transfer u stage 1	(1,110,540)	-	(1,110,540)
Transfer u stage 2	-	1,110,540	1,110,540
Transfer u stage 3	-	-	-
Nova produkcija	79,402	-	79,402
Naplata	-	-	-
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-
Kursne razlike	(129,087)	-	(129,087)
Stanje - 31.12.2020.	1,625,687	1,110,540	2,736,227

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI 2	POCI 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	62,709,448	5,307,177	2,903,006	296,953	142,101	71,358,685,,
Transfer u stage 1	(147,634)	335,087	(187,453)	-	-	-
Transfer u stage 2	(4,477,798)	4,510,127	(32,329)	-	-	-
Transfer u stage 3	(494,238)	(319,704)	813,942	(109,012)	109,012	-
Transfer u POCI 2	-	-	-	-	-	-
Nova produkcija	31,327,171	-	-	-	-	31,327,171
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	-	-	-	-	-	-
Naplata potraživanja	(24,903,557)	(1,072,818)	(644,279),	(35,344)	-	(26,655,999)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	(690,305),	-	-	(690,305)
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	(25,064)	(3,654)	(346)	-	-	(29,064)
Stanje – 31.12.2020.	63,988,328	8,756,215	2,162,236	152,596	251,114	75,310,489

Ostala sredstva

(000 RSD)

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	466,774	11,705	75,785	554,264
Transfer u stage 1	2,230	(5,047)	2,818	-
Transfer u stage 2	(6,049)	6,140	(91)	-
Transfer u stage 3	(856)	(433)	1,289	-
Nova produkcija	187,778	-	-	187,778
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	-	-	-	-
Naplata potraživanja	(200,258)	(396)	(1,411)	(202,065)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Kursne razlike	3,354	293	847	4,494
Stanje 31.12.2020.	452,973	12,262	79,237	544,472

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)

Pregled kretanja ukupne izloženosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2019. godini:

Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI

(000 RSD)

	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2019.	10,402,924	10,402,924
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	2,776,486	2,776,486
Naplata	(1,807,323)	(1,807,323)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	-	-
Stanje - 31.12.2019.	11,372,087	11,372,087

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)

	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2019.	2,445,394	2,445,394
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	1,912,801	1,912,801
Naplata potraživanja	(1,567,242)	(1,567,242)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	(5,041)	(5,041)
Stanje - 31.12.2019.	2,785,912	2,785,912

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI 2	POCI 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2019.	60,255,807	14,167,814	6,004,102	-	-	80,427,723
Transfer u stage 1	(6,930,572)	5,659,377	1,271,195	-	-	-
Transfer u stage 2	2,277,255	(2,383,459)	106,204	-	-	-
Transfer u stage 3	329,403	(2,475,463)	2,146,060	-	-	-
Transfer u POCI 2	-	-	-	78,057	(78,057)	-
Nova produkcija	41,030,573	-	-	218,896	238,065	41,487,534
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	721,023	-	1,332,109	-	-	2,053,132
Naplata potraživanja	(34,971,995)	(8,615,893)	(4,886,549)	-	(13,766)	(48,488,203)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	(1,041,178)	(2,299,508)	-	-	(3,340,686)
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	(860,758)	-	-	(860,758)
Kursne razlike	(2,046)	(4,021)	90,151	-	(4,141)	79,943
Stanje - 31.12.2019.	62,709,448	5,307,177	2,903,006	296,953	142,101	71,358,685

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2019.	358,426	2,750	73,622	434,798
Transfer u stage 1	(13,235)	7,113	6,122	-
Transfer u stage 2	10,497	(10,648)	151	-
Transfer u stage 3	160	534	(694)	-
Nova produkcija	146,982	-	-	146,982
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	84,498	17,579	3,313	105,390
Naplata potraživanja	(20,653)	(5,623)	(6,728)	(33,004)
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	(99,902)	-	-	(99,902)
Kursne razlike	1	-	(1)	-
Stanje 31.12.2019.	466,774	11,705	75,785	554,264

Pregled kretanja ukupne ispravke vrednosti prema tipu finansijskog instrumenta u 2020. godini:

Gotovina i sredstva vrednovana kod centralne banke

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	(15)	(15)
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	(672)	(672)
Naplata potraživanja	15	15
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	-	-
Stanje - 31.12.2020.	(672)	(672)

Finansijska sredstva vrednovana kroz OCI

(000 RSD)	Stage 1	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	(864)	(864)
Transfer u stage 1	-	-
Transfer u stage 2	-	-
Transfer u stage 3	-	-
Nova produkcija	(8,536)	(8,536)
Naplata potraživanja	864	864
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-
Kursne razlike	-	-
Stanje - 31.12.2020.	(8,536)	(8,536)

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	(8,973)	-	(8,973)
Transfer u stage 1	-	-	-
Transfer u stage 2	4,006	(4,006)	-
Transfer u stage 3	-	-	-
Nova produkcija	-	(43,170)	(43,170)
Naplata	-	-	-
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-
Kursne razlike	127	-	127
Stanje - 31.12.2020.	(4,840)	(47,176)	(52,016)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)
Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	(767,415)	(948,926)	(2,055,405)	(3,771.746)
Transfer u stage 1	123.747	(96.542)	(27.205)	-
Transfer u stage 2	537.119	(542.281)	5.162	-
Transfer u stage 3	288.929	226.370	(515.299)	-
Nova produkcija	(601.277)	-	-	(601.277)
Povećanje potraživanja postojećeg Portfolija	(629.324)	-	-	(629.324)
Naplata potraživanja	132,284	330,488	345,348	808,120
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	676,182	676,182
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Umanjenje po Unwinding efektu	-	-	(124,987)	(124,987)
Kursne razlike	1,372	985	15	2,372
Stanje 31.12.2020.	(914,564)	(1,029,906)	(1,696,189)	(3,640,659)

Ostala sredstva

(000 RSD)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	(3,841)	(1,403)	(72,516)	(77,760)
Transfer u stage 1	3,570	(834)	(2,736)	-
Transfer u stage 2	(218)	231	(13)	-
Transfer u stage 3	(451)	(299)	750	-
Nova produkcija	(6,770)	-	-	(6,770)
Povećanje potraživanja postojećeg portfolija	(1,148)	(20)	(3,514)	(4,682)
Naplata potraživanja	915	1,618	113	2,646
Otpis (prenos na vanbilans)	-	-	-	-
Prodaja/ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Kursne razlike	7	-	-	7
Stanje 31.12.2020.	(7,936)	(707)	(77,916)	(86,559)

Izloženost i sredstva obezbeđenja

U sledećim pregledima se daje distribucija interno prihvaćene vrednost kolaterala (stepen tržišne vrednosti kolaterala koje Banka priznaje po internoj metodologiji do nivoa izloženosti) za potrebe pokrivanja izloženosti, na dan 31. decembra 2020. godine i na dan 31. decembra 2019. godine:

(000 RSD)	31.12.2020.	31.12.2019.
Iznos kolaterala		
Hipoteka	11,223,725	13,440,267
- stambena nepokretnost	6,133,229	7,068,469
- poslovna nepokretnost	2,472,099	3,477,705
- zemljište i drugo	2,618,397	2,894,093
Zaloga na opremi, mašinama i ostaloj pokretnoj imovini	409,980	322,093
Ostalo	2,117,584	664,290
Ukupno	13,751,289	14,426,650

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)	31. decembar 2020. godine		31. decembar 2019. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos kolaterala
1A-1E	1,620,983	-	1,378,438	171
2A-2E	1,110,516	-	1,407,450	-
3A-3E	4,728	-	24	-
Nerejtingovani klijenti	0	-	-	-
Ukupno	2,736,227	-	2,785,912	171

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	31. decembar 2020. godine		31. decembar 2019. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos kolaterala
1A-1E	2,279,349	1,369,058	4,566,792	2,753,678
2A-2E	25,501,796	5,117,444	25,503,150	4,037,930
3A-3E	36,769,949	4,924,946	31,512,938	5,073,275
Watch lista	8,444,562	1,532,057	6,102,593	7,454
Problematicni plasmani	2,314,833	807,784	2,994,783	1,363,499
Nerejtingovani klijenti	-	-	678,429	1,190,643
Ukupno	75,310,489	13,751,289	71,358,685	14,426,479

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

(000 RSD)	31. decembar 2020. godine		31. decembar 2019. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos kolaterala
Do 30 dana	2,736,227	-	2,785,912	171
Ukupno	2,736,227	-	2,785,912	171

Kreditni i potraživanja od komitenata

(000 RSD)	31. decembar 2020. godine		31. decembar 2019. godine	
	Izloženost	Iznos kolaterala	Izloženost	Iznos kolaterala
Do 30 dana	71,758,119	13,032,696	68,855,415	13,926,709
31 do 60 dana	1,318,278	162,829	457,643	32,942
61 do 90 dana	382,645	73,867	98,904	15,720
91 do 180 dana	486,312	147,833	394,984	127,080
181 do 365 dana	483,667	77,288	692,139	27,168
Preko godinu dana	881,468	256,776	859,600	296,860
Ukupno	75,310,489	13,751,289	71,358,685	14,426,479

Restrukturiranje (eng. Forbearance)

Pod *Forbearance* aktivom se smatra ona aktiva, odnosno oni klijenti koji nisu u mogućnosti da ispoštuju rokove i uslove iz ugovora zbog finansijskih poteškoća. Zbog novonastalih finansijskih poteškoća, Banka može da se odluči na izmenu rokova i uslova iz ugovora, kako bi omogućila klijentu da vraća dug i da refinansira ugovor, u celini ili delimično na neki od sledećih načina:

- Izmena dogovorenih uslova i rokova koje klijent nije u mogućnosti da ispoštuje zbog finansijskih poteškoća i koje se odobravaju zbog novonastale situacije klijenta;
- Totalno ili delimično refinansiranje problematičnog ugovora, koje ne bi bilo odobreno da se klijent ne nalazi u finansijskim poteškoćama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Restrukturiranje (eng. Forbearance) (nastavak)

U tom smislu, sledeće je moguće:

Izloženosti se neće smatrati *forborn* aktivom ukoliko se klijent ne nalazi u finansijskim poteškoćama.

Forbearance i rizici se redovno prate od strane operativnih jedinica koje su odgovorne za upravljanje rizicima plasmana privredi i fizičkim licima. Pored toga, *Forbearance* predstavlja okidač za sprovođenje testova obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

Analizom Banke uticaja usled modifikacije *Forbearance* mere nije imao finansijski značajne efekte na ukupan rezultat za 2019. godinu.

U nastavku se daje pregled *forbearance* potraživanja Banke za 2020. i 2019. godinu:

(000 RSD)

	Početno stanje 1.1.2020.	Potraživanja koja su postala <i>forbearance</i> ili je produžena <i>forbearance</i> mera (+)	Potraživanja koja nisu postala <i>forbearance</i> ili je prestala da važi <i>forbearance</i> mera (-)	Promene zbog MSFI 5 (+/-)	Kreditni i FX (+/-)	Druge promene (+/-)	Završno stanje 31.12.2020 .
Narodna banka Srbije	-	-	-	-	-	-	-
Država i drugi povezani entiteti	-	-	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske korporacije	-	-	-	-	-	-	-
Plasmani nefinansijskim korporacijama	1,208,708	713,097	(721,901)	-	-	-	1,199,904
Plasmani fizičkim licima	776,215	2,842	(333,350)	-	-	-	445,707
Kreditni i potraživanja bilans	1,984,923	715,939	(1,055,251)	-	-	-	1,645,611
Vanbilans	29	39,233	-	-	-	-	39,263

(000 RSD)

	Stanje 31.12.2020.	Potraživanja koja nisu u kašnjenju i nisu obezvređena	Potraživanja koja su u kašnjenju i nisu obezvređena (> 0 dana)	Obezvređena potraživanja	Prihod od kamate za <i>forborn</i> potraživanja (+)
Narodna banka Srbije	-	-	-	-	-
Država i drugi povezani entiteti	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	-	-	-	-
Finansijske korporacije	-	-	-	-	-
Plasmani nefinansijskim korporacijama	1,199,904	1,072,759	17,886	109,259	6,603
Plasmani fizičkim licima	445,707	139,089	15,118	291,500	5,088
Kreditni i potraživanja bilans	1,645,611	1,211,848	33,004	400,759	11,691

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)
4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)
Restrukturiranje (eng. Forbearance) (nastavak)

(000 RSD)

	Potraživanja koja su postala forbearance ili je produžena forbearance mera (+)	Potraživanja koja nisu postala forbearance ili je prestala da važi forbearance mera (-)	Promene zbog MSFI 5 (+/-)	Kreditni i FX (+/-)	Druge promene (+/-)	Završno stanje 31.12.2019.
Početno stanje 1.1.2019.						
Narodna banka Srbije	-	-	-	-	-	-
Država i drugi povezani entiteti	-	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-
Finansijske korporacije	-	-	-	-	-	-
Plasmani nefinansijskim korporacijama	2,109,273	1,178,063	(1,217,870)	(860,758)	-	1,208,708
Plasmani fizičkim licima	1,231,724	338,018	(793,528)	-	-	776,215
Kreditni i potraživanja bilans	3,340,998	1,516,081	(2,011,397)	(860,758)	-	1,984,923
Vanbilans	29	-	-	-	-	29

(000 RSD)

	Stanje 31.12.2019.	Potraživanja koja nisu u kašnjenju i nisu obezvređena	Potraživanja koja su u kašnjenju i nisu obezvređena (> 0 dana)	Obezvređena potraživanja	Prihod od kamate za forborn potraživanja (+)
Narodna banka Srbije	-	-	-	-	-
Država i drugi povezani entiteti	-	-	-	-	-
Kreditne institucije	-	-	-	-	-
Finansijske korporacije	-	-	-	-	-
Plasmani nefinansijskim korporacijama	1,208,708	497,725	-	710,983	33,028
Plasmani fizičkim licima	776,215	258,940	2,112	515,163	29,048
Kreditni i potraživanja bilans	1,984,923	756,665	2,112	1,226,146	62,075

Pregled problematičnih potraživanja u ukupnim potraživanjima

Sledeća tabela prikazuje izloženost u statusu neizmirenja obaveza (Faza 3) i stepen pokrivenosti (Pokrivenost 1 uzima u obzir ispravku vrednosti u Fazi 3, dok Pokrivenost 2 dodatno uzima u obzir i vrednost kolaterala, dakle pokrivenost 2 pokazuje odnos između bruto izloženosti sa jedne strane i ispravke i vrednosti kolaterala sa druge) saglasno internoj segmentaciji, na 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)**4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)****4.1.1.2 Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja (nastavak)****Kreditni i potraživanja od komitenata****(000 RSD)**

31. decembar 2020. godine	Izloženost	Problematični plasmani (Faza 3)	Ispravka vrednosti problematičnih plasmana	Kolateral (NPE)	Racio problematičnih plasmana	Pokrivenost 1	Pokrivenost 2
Plasmani fizičkim licima	34,335,464	1,932,467	(1,394,005)	768,558	5.63%	72.14%	111.91%
Plasmani malim i srednjim preduzećima	26,071,541	347,610	(286,834)	24,810	1.33%	82.52%	89.65%
Plasmani privredi	14,903,483	34,756	(15,349)	14,416	0.23%	44.16%	85.64%
Plasmani državnim institucijama	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	75,310,488	2,314,833	(1,696,188)	807,784	3.07%	73.27%	108.17%

(000 RSD)

31. decembar 2019. godine	Izloženost	Problematični plasmani (Faza 3)	Ispravka vrednosti problematičnih plasmana	Kolateral (NPE)	Racio problematičnih plasmana	Pokrivenost 1	Pokrivenost 2
Plasmani fizičkim licima	33,361,362	1,936,160	(1,475,202)	798,360	5.65%	75.53%	117.91%
Plasmani malim i srednjim preduzećima	21,731,572	584,155	(480,759)	38,106	2.69%	82.30%	88.82%
Plasmani privredi	15,408,899	515,327	(93,477)	514,944	3.34%	18.14%	118.06%
Plasmani državnim institucijama	856,852	9,465	(5,966)	-	1.10%	63.03%	63.03%
Ukupno	71,358,685	3,045,107	(2,055,404)	1,351,410	4.27%	67.50%	111.88%

Smanjenje u stepenu pokrivenosti značajno je uslovljeno kontinuiranim smanjenjem izloženosti u statusu neispunavanja obaveza kroz aktivnosti otpisa, i značajne naplate.

4.1.1.3 Izveštavanje o kreditnom riziku**Izveštavanje za lokalne potrebe**

Izveštavanje Izvršnog odbora Banke o kreditnom riziku na nivou portfolija Banke obavlja Odeljenje kontrole rizika najmanje jednom kvartalno dostavljanjem materijala koji se prezentuju na sednici Savetodavnog tela za kontrolu rizika.

Kroz pomenute materijale daje se analiza postojećeg ukupnog kreditnog portfolija i dinamika njegovog razvoja u prethodnim kvartalima po različitim osnovama kao i osvrt na rizičnost pojedinih oblika izloženosti od značaja za tekuće poslovanje i kontrolu ukupnog kreditnog rizika.

Osnovni smisao analiza koje se prezentuju je prikaz izloženosti Banke po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki na poslednji dan u mesecu za koji se izveštava, pripadajućih relevantnih pozicija i pokazatelja (rezervacije, racio rezervacija u odnosu na izloženost, broj klijenata, itd.), kao i njihova dinamika i razvoj u odnosu na prethodne periode izveštavanja.

Upravnom odboru i Odboru za praćenje poslovanja (u dajem tekstu: Odbor za reviziju) Banke, na kvartalnom nivou, dostavlja se izveštaj o upravljanju rizicima, čiji su format i sadržina standardizovani. Ovaj izveštaj u delu o kreditnom riziku obuhvata različite preglede i aspekte merenja, procene i praćenja kreditnog rizika u kontekstu izloženosti istom, kvalitetu portfolija sa aspekta različitih kriterijuma, kao i uticaju na kapital Banke (imajući u vidu i ICAAP metodologiju).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.1 Kreditni rizik (nastavak)

4.1.1.3 Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)

Izveštavanje prema Addiko Bank AG

Na mesečnom nivou Odeljenje kontrole rizika sačinjava i dostavlja Addiko Bank AG izveštaj „*Key Risk Indicators – KR_I*“, koji predstavlja i osnovu za pripremu materijala za mesečni conference call sastanak sa Addiko Bank AG CRO i članovima njegovog tima o kretanju portfolija za prethodni mesec.

Isti izveštaj predstavlja i izvor za potrebe praćenja kretanja kreditnog portfolija i izveštavanja u okviru Savetodavnog tela za kontrolu rizika, Upravnog odbora i Odbora za reviziju Banke.

4.1.2 Tržišni rizici

Banka je u okviru tržišnih rizika izložena deviznom riziku, kamatnom riziku iz Bankarske knjige i cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija (po standardima Grupe ovaj rizik se vodi kao kamatni rizik iz Knjige trgovanja) i vlasničkih hartija od vrednosti (po standardima Grupe ovaj rizik se vodi kao "*equity price risk*"). Dodatno, u skladu sa standardima Grupe, Banka prepoznaje i rizik kreditne marže (*eng. Credit Spread Risk*) koji odgovara specifičnom cenovnom riziku iz ugla lokalne regulative.

Tržišni rizici se sastoje od potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz promene tržišnih cena. Banka strukturira tržišne rizike po rizičnim faktorima kamatne stope, kreditnom spredu, valutnom riziku i riziku ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti. Banka poseban naglasak stavlja na identifikaciju, merenje, analizu i upravljanje tržišnim rizicima. Tržišni rizici mogu biti rezultat hartija od vrijednosti (i proizvoda sličnih vrednosnim papirima), novca i proizvoda u stranoj valuti, derivata, hedžinga kursa i hedžinga rezultata, imovine slične glavnici ili od upravljanja aktivom i kapitalom/obavezama. Pored tržišnih rizika, tržišni rizici likvidnosti mogu se pojaviti i ako, u slučaju slabe tržišne tražnje, Banka nije u mogućnosti da proda pozicije iz trgovanja u uskim grlima likvidnosti (ili zbog zahteva za kompenzacijom zasnovanih na riziku) u kratkom roku. Za postojeće pozicije, one se uzimaju u obzir kao deo ograničenja rizika za tržišne rizike.

4.1.2.2 Merenje tržišnih rizika

Pored standarda definicije i merenja propisanog regulativom Narodne banke Srbije, Banka kao deo Addiko Grupe vrši merenje izloženost tržišnim rizicima (devizni), takođe i metodom vrednosti pod rizikom (*eng. Value-at-Risk*) na osnovu perioda držanja od jednog dana, sa intervalom poverenja od 99%. Glavni instrument koji se koristi u ovom procesu je Monte Carlo simulacija koja uključuje eksponencijalno ponderisane volatilnosti i korelacije u periodu od 250 dana. U cilju određivanja raspoloživog ekonomskog kapitala za tržišne rizike za izračunavanje kapaciteta preuzimanja rizika, vrednosti VaR-a prilagođene su jedinstvenom nivou poverenja od 99,7% i horizontal od 250 dana. Modeli izračunavaju potencijalne gubitke uzimajući u obzir istorijske tržišne fluktuacije (volatilnosti) i tržišni kontekst (korelacije).

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika

4.1.2.3.1 Devizni rizik

Politikama, procedurama i radnim instrukcijama za upravljanje tržišnim rizicima Odeljenje kontrole rizika definišu se aktivnosti kontrole deviznog rizika.

Generalne aktivnosti koje se odnose na upravljanje deviznim rizikom su:

- Identifikovanje,
- Merenje,
- Kontrola,
- Praćenje i
- Izveštavanje.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u Bankarskoj knjizi i u Knjizi trgovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

Pokazatelj deviznog rizika se prati kroz odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke. Obračun pokazatelja deviznog rizika se vrši u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od nivoa propisanog odgovarajućim podzakonskim aktima.

Odeljenje računovodstva i izveštavanja dnevno obračuna ukupnu neto otvorenu poziciju i pokazatelj deviznog rizika Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Na osnovu tako utvrđene neto otvorene pozicije Banke, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Addiko Grupom i metodologijom i alatima Addiko Grupe dnevno obračunava VaR otvorene devizne pozicije, obračunat metodom J.P. Morgan - Geometric StDev. - Monte-Carlo sa intervalom poverenja od 99% i vremenskim horizontom od jednog dana, koji mora biti u okviru interno propisanih limita. Na dan 31.12.2020. godine VaR (99%, 1 dan) otvorene devizne pozicije iznosio je EUR 3,97 hiljada, odnosno RSD 467 hiljada i bio je značajno ispod interno definisanog limita od EUR 50 hiljada, odnosno RSD 5,9 miliona.

U nastavku je dat pregled kretanja VaR-a (99%, 1 dan) otvorene devizne pozicije Banke u toku 2020. godine.

Pored standardizovanih scenarija Addiko Grupe u odnosu na promenu valute EUR, najmanje jednom mesečno se sprovodi stres scenario kojim se procenjuje potencijalni efekat promene vrednosti lokalne valute od +/- 5% ili +/- 10% na bilans uspeha, finansijski rezultat Banke pre opozivanja.

U slučaju da je pri postojećoj otvorenoj deviznoj poziciji Banke (sve ostale varijable nepromenjene) na dan 31. decembra 2020. godine bio zabeležen pad/rast lokalne valute (depresijacija/apresijacija RSD) za 5%, odnosno 10% u odnosu na EUR, USD, CHF i ostale valute zbirno, efekat na bilans uspeha pre opozivanja bio bi negativan/pozitivan za oko RSD 30 miliona, odnosno RSD 60 miliona, uglavnom zbog obračunatih kursnih razlika po osnovu potraživanja i obaveza denominovanih u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)
4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)
4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

Sljedeća analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli.

Valuta	Promene u deviznom kursu 2020. godine (%)	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2020. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2019. godine (%)	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2019. godine u 000 RSD
EUR	+5%	(30,980)	+5%	(19,907)
CHF	+5%	20	+5%	425
USD	+5%	28	+5%	118
Ostale valute	+5%	730	+5%	2,396

Valuta	Promene u deviznom kursu 2020. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2020. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2019. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2019. godine u 000 RSD
EUR	-5%	30,980	-5%	19,907
CHF	-5%	(20)	-5%	(425)
USD	-5%	(28)	-5%	(118)
Ostale valute	-5%	(730)	-5%	(2,396)

Analiza efekata kretanja kurseva valuta za prethodni period:

Valuta	Promene u deviznom kursu 2019. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2019. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2018. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2018. godine u 000 RSD
EUR	+10%	(61,960)	+10%	(39,813)
CHF	+10%	39	+10%	851
USD	+10%	56	+10%	235
Ostale valute	+10%	1,460	+10%	4,791

Valuta	Promene u deviznom kursu 2019. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2019. godine u 000 RSD	Promene u deviznom kursu 2018. godine	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2018. godine u 000 RSD
EUR	-10%	61,960	-10%	39,813
CHF	-10%	(39)	-10%	(851)
USD	-10%	(56)	-10%	(235)
Ostale valute	-10%	(1,460)	-10%	(4,791)

* U tabelama je prikazana promena u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na Bilans uspeha pre oporezivanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

Odeljenje kontrole rizika navedenu analizu osetljivosti vrši i obračunava mesečno i o rezultatima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) u skladu sa dinamikom održavanja sednica.

Efekat mogućih kretanja kurseva stranih valuta u odnosu na RSD (uz konstantno održavanje ostalih varijabli) na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala, dat je u sledećoj tabeli:

Promene u deviznom kursu 2020. godine	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31. decembar 2020. godine nakon promene deviznog kursa 2020. godine (% kapitala)	Promene u deviznom kursu 2019. godine	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31. decembar 2019. godine nakon promene deviznog kursa 2019. godine (% kapitala).
+5%	3.1	+5%	2.0
-5%	2.8	-5%	1.8
+10%	3.3	+10%	2.1
-10%	2.7	-10%	1.7

* U tabeli su prikazane promene u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala.

Primenjene pretpostavke za obračun scenarija analize osetljivosti u 2020. godini u odnosu na Bilans uspeha pre oporezivanja i kapital su iste kao i pretpostavke primenjene u scenario analizama osetljivosti za 2019. godinu.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva, Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)
4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)
4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

U tabeli niže prikazana je valutna struktura finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2020. godine. Finansijska sredstava sa valutnom klauzulom su uključena u devizne pozicije sa odgovarajućom valutom za koju je potraživanje vezano.

	<i>(000 RSD)</i>						
AKTIVA	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	5,080,723	62,883	262,587	9,022	50,909	6,265,885	11,732,009
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	-	1,408	1,408
Hartije od vrednosti	1,438,798	1,426,656	-	-	-	9,737,374	12,602,828
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,931,070	514,130	94,565	41,940	97,371	5,135	2,684,611
Kredit, potraživanja i založena potraživanja komitenata	40,057,231	-	222,905	-	-	31,389,693	71,669,829
Ostala sredstva	223,906	1,753	66	16	39,348	2,506,474	2,771,562
Ukupna bilansna aktiva	48,731,728	2,005,421	580,123	50,978	187,628	49,905,969	101,461,847
Derivativni instrumenti	1,528,739	1,787,476	5,870	-	-	-	3,322,085
Ukupna aktiva	50,260,467	3,792,897	585,993	50,978	187,628	49,905,969	104,783,932
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	38,201	38,201
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	9,111,045	77	123	-	-	1,007,500	10,118,045
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	39,288,375	3,728,445	564,104	50,065	94,775	22,862,757	66,588,521
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Ostale finansijske obaveze	651,398	63,985	628	212	774	796,111	1,513,107
Ukupna bilansna pasiva	49,050,818	3,792,506	564,855	50,277	95,549	24,704,569	78,258,574
Derivativni instrumenti	1,829,254	0	20,581	0	78,177	0	1,928,012
Ukupna pasiva	50,880,072	3,792,506	585,436	50,277	173,726	24,704,569	80,186,586
Duga devizna pozicija		391	557	701	14,384		16,034
Kratka devizna pozicija	(619,605)				482		(620,087)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

U tabeli niže prikazana je valutna struktura finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2019. godine. Finansijska sredstava sa valutnom klauzulom su uključena u devizne pozicije sa odgovarajućom valutom za koju je potraživanje vezano.

(000 RSD)

AKTIVA	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	2,927,536	57,434	128,341	21,624	180,752	4,569,050	7,884,737
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	1,680	1,680
Hartije od vrednosti	1,567,275	2,288,415	-	-	-	9,812,307	13,667,997
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,562,312	68,626	10,018	37,401	88,695	9,887	2,776,939
Kredit, potraživanja i založena potraživanja komitenata	42,676,537	32,988	266,284	-	-	24,611,130	67,586,939
Ostala sredstva	231,007	1,672	41	5	8	243,771	476,504
Ukupna bilansna aktiva	49,964,667	2,449,135	404,684	59,030	269,455	39,247,825	92,394,794
Derivativni instrumenti	409,811	1,520,652	153,998	-	-	-	2,084,461
Ukupna aktiva	50,374,478	3,969,787	558,682	59,030	269,455	39,247,825	94,479,257
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	9,608	9,608
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	5,275,799	42	36	-	-	366,014	5,641,891
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	38,851,563	3,917,623	517,900	53,400	122,133	17,526,366	60,988,985
Subordinirane obaveze	3,934,511	-	-	-	-	-	3,934,511
Ostale finansijske obaveze	448,400	5,323	721	223	15	625,703	1,080,385
Ukupna bilansna pasiva	48,510,273	3,922,988	518,657	53,623	122,148	18,527,691	71,655,380
Derivativni instrumenti	2,034,355	35,281	37,671	-	102,253	-	2,209,560
Ukupna pasiva	50,544,628	3,958,269	556,328	53,623	224,401	18,527,691	73,864,940
Duga devizna pozicija		11,518	2,354	5,407	45,054		64,333
Kratka devizna pozicija	(170,150)						(170,150)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.1 Devizni rizik (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS br. 103/2016, 103/2018 i 88/2019), Banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika tj. odnos između aktive i pasive, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke, uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala.

U toku cele 2020. godine Banka je imala usklađen navedeni pokazatelj sa zahtevima Narodne banke Srbije.

Na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine pokazatelj deviznog rizika Banke bio je kao što sledi:

Pokazatelj deviznog rizika u %	2020.	2019.
na dan 31. decembra *	2.99	1.92
maksimalan za period - mesec decembar **	3.34	5.43
minimalan za period - mesec decembar **	0.55	0.99

*Pokazatelj nakon obračuna kapitala i evidentiranja svih poslovnih promena

**Pokazatelj ostvaren za tekuće radne dane u decembru

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige

Kamatni rizik predstavlja rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Banka posebno analizira i upravlja izloženosti po osnovu sledećih oblika kamatnog rizika:

- Rizik vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke s fiksnom kamatnom stopom) i ponovnog određivanja cena (za stavke s promenljivom kamatnom stopom) za pojedinačne stavke aktive i pasive, kao i za vanbilansne stavke banke (engl. repricing risk);
- Rizik krive prinosa (engl. yield curve risk) kome je izložena usled promene oblika kao i nagiba krive prinosa;
- bazni rizik (engl. basis risk) – kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena;
- Rizik opcija (engl. optionality risk) kome je izložena zbog ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovođenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa kamatnim rizikom se izvršavaju kroz sledeće odbore koje Banka uspostavlja, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju)
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO).

Odeljenje kontrole rizika je u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom, između ostalog odgovorno za sveobuhvatnu analizu, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku kao i za kreiranje i implementiranje adekvatnog sistema limitiranja i procedura za rano upozorenje usklađenih sa ICAAP procesom (engl. Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom je u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom Banke, između ostalog nadležno da:

- Upravlja kamatno osetljivim stavkama aktive i pasive Banke ukupno i po svakoj materijalno značajnoj valuti na način da nivo kamatnog rizika bude u okvirima prihvatljivog;
- Daje predloge Odboru za upravljanje aktivom i pasivom za ublažavanje, izbegavanje i zaštitu (*eng. Hedging*) od kamatnog rizika u slučaju povećanih troškova poslovanja i probijanja utvrđenih limita usled promene kamatnih stopa;
- U saradnji sa drugim tržišnim sektorima sprovodi mere koje je Izvršni odbor doneo u vezi sa ublažavanjem kamatnog rizika;
- Obavlja ostale poslove definisane odgovarajućim internim poslovnikom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke i u skladu sa metodologijom Addiko Grupe, Odeljenje kontrole rizika putem GAP analize (*engl. Interest Sensitivity Gap Balance*) primenjene na bilansne pozicije aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke, kao i kamatno osetljive vanbilansne stavke Banke iz Bankarske knjige najmanje na kvartalnom nivou meri, odnosno vrši procenu negativnih efekata promene kamatne stope na finansijski rezultat (bilans uspeha), kao i ekonomsku vrednost Banke.

Izloženost riziku kamatne stope u Bankarskoj knjizi i procena efekata promene ove stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha) utvrđuje se u skladu sa pristupom – *Earning approach* baziranom na Delta pristupu u smislu da rezultat prikazuje samo deltu (promenu) kamatnog prihoda obračunatu sa predefinisanim pomeranjem/promenom kamatne stope. Prilikom obračuna uzimaju se u obzir samo kamatno osetljive pozicije iz Bankarske knjige dok je bilans kamatnog GAP-a osnov obračuna. Takođe, nema dinamičkog pregleda (planirani novi poslovi nisu obuhvaćeni, aspekt isteka plasmana nije obuhvaćen, nema prelaska između kategorija rizika – fiksni, varijabilni i UFN).

EVE (eng. economic value of equity) predstavlja meru rizika kamatnih stopa u Bankarskoj knjizi (IRRBB) a odnosi se na trenutni ili potencijalni rizik na kapital Banke koji nastaje usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa, koje utiču na pozicije Bankarske knjige. Promenom kamatnih stopa, menja se i sadašnja vrednost kao i struktura budućih novčanih tokova. To zauzvrat menja osnovnu vrednost aktive, pasive i vanbilansnih stavki banke, a time i njenu ekonomsku vrednost.

EVE meri teorijsku promenu neto sadašnje vrednosti bilansa stanja isključujući kapital. Tržišna vrednost kapitala izračunava se kao sadašnja vrednost novčanih tokova imovine, umanjena za sadašnju vrednost novčanih tokova obaveza.

Promena NII (eng. Net interest income) kao mera rizika kamatnih stopa u Bankarskoj knjizi (IRRBB) odnosi se na trenutni ili potencijalni rizik koji utiče na rezultat Banke koji nastaje usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa, koje utiču na pozicije Bankarske knjige.

Promene u kamatnim stopama utiču na rezultat banke menjanjem prihoda i rashoda osetljivih na kamatne stope, utičući na njen neto prihod od kamata (NII).

U cilju sagledavanja mogućih posledica promena kamatnih stopa na rezultat Banke koristeći prethodno dva opisana pristupa (EVE i DNII), sprovede se scenariji sa predefinisanim pretpostavkama pomeranja kamatne stope i to:

- Paralelno pomeranje na gore +200bps
- Paralelno pomeranje na dole -200bps
- Paralelni šok na gore BSBS
- Paralelni šok na dole BSBS
- "Steepener" šok BCBS
- "Flattener" šok BCBS
- Kratkoročne stope šok na gore BCBS
- Kratkoročne stope šok na dole BCBS

Komplementarnost EVE i DNII pristupa se ogleda kroz:

- Obe mere reflektuju uticaj promena neto novčanih tokova koje su rezultat promena kamatnih stopa;
- Promena u očekivanim dobitcima se reflektuje kroz promenu ekonomske vrednosti;
- Pod uticajem su uobičajenih pretpostavki modeliranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine efekat na DNII bio je kao što sledi:

Scenario	Efekat u mil EUR.
Paralelno pomeranje na gore +200bps	0.62
Paralelno pomeranje na dole -200bps	-0.62
Paralelni šok na gore BSBS	0.36
Paralelni šok na dole BSBS	-0.34
"Steeper" šok BCBS	0.42
"Flattener" šok BCBS	-0.34
Kratkoročne stope šok na gore BCBS	-0.22
Kratkoročne stope šok na dole BCBS	0.22

Radi potpunijeg merenja uticaja kamatnog rizika na kapital Banke, uzimajući u obzir samo kamatno osetljive stavke aktive i pasive Banke vrši se i merenje, odnosno utvrđivanje pokazatelja kamatnog rizika u odnosu na kapital, kao odnos utvrđene ekonomske vrednosti Banke i kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala, Pokazatelj kamatnog rizika (*eng. Risk-Equity-Ratio*) pod navedenim pretpostavkama, pokazuje stepen izloženosti kapitala Banke kamatnom riziku.

Pokazatelj kamatnog rizika na dan 31. decembra 2020. godine kao pokazatelj promene ekonomske vrednosti za kamatno osetljive pozicije u odnosu na kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosio je 8.5% za EVE scenario "paralelni šok na gore BSBS" (na dan 31. decembar 2019. godine iznosio je 9.85%) što je i dalje ispod postavljenog internog limita od 15% Kapitala Banke, dok je za efekat druge grupe scenarija, odnosno za scenario "Paralelno pomeranje na dole -200bps" iznosio 3,37% što je značajno ispod postavljenog internog limita od 20% Kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*re-pricing date*) ili datuma dospeća na dan 31. decembra 2020. godine:

(u 000 RSD)	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,452,384	94,059	502,738	581,884	-	2,100,944	11,732,009
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	-	1,408	1,408
Hartije od vrednosti	-	-	1,478,356	6,202,139	2,957,723	-	10,638,218
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,683,875	23	-	-	-	313	2,684,211
Kreditni i potraživanja od komitenata	12,841,925	33,014,226	5,691,626	12,042,566	5,429,343	2,650,142	71,669,828
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	457,914	457,914
Aktiva ukupno	23,978,184	33,108,308	7,672,720	18,826,589	8,387,066	5,210,721	97,183,588
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	38,201	38,201
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,028,349	1,856,476	6,171,746	30,000	-	32,172	10,118,743
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	27,979,936	8,423,122	14,312,933	8,990,275	6,011,960	870,294	66,588,520
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,287,118	1,287,118
Pasiva ukupno	30,008,285	10,279,598	20,484,679	9,020,275	6,011,960	2,227,785	78,032,582
Kamatni GAP	(6,030,101)	22,828,710	(12,811,959)	9,806,314	2,375,106	2,982,936	19,151,006

*Uključujući samo hartije od vrednosti iz bankarske knjige (Hartija od vrednosti iz knjige trgovanja u iznosu od 1,964,610 hiljada dinara nisu uključeni).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*eng. repricing date*) ili datuma dospeća na dan 31. decembra 2019. godine:

(u 000 RSD)	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,731,583	190,260	1,741,677	1,171,993	5,028	2,044,196	7,884,737
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	-	1,680	1,680
Hartije od vrednosti	-	664,491	1,716,314	6,688,832	2,302,450	-	11,372,087
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,043,145	-	729,090	-	-	4,704	2,776,939
Kredit i potraživanja od komitenata	9,947,997	36,391,459	4,753,449	8,846,681	6,428,551	1,218,802	67,586,939
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	476,504	476,504
Aktiva ukupno	14,722,725	37,246,210	8,940,530	16,707,506	8,736,029	3,745,886	90,098,886
FINANSIJSKA PASIVA							
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	9,608	9,608
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,021,054	1,497,812	3,107,890	-	-	15,135	5,641,891
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	21,873,949	6,984,341	14,923,957	10,486,960	6,540,409	179,369	60,988,985
Subordinirane obaveze	-	3,934,511	-	-	-	-	3,934,511
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,080,385	1,080,385
Pasiva ukupno	22,895,003	12,416,664	18,031,847	10,486,960	6,540,409	1,284,497	71,655,380
Kamatni GAP	(8,172,278)	24,829,546	(9,091,317)	6,220,546	2,195,620	2,461,389	18,443,506

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*re-pricing date*) ili datuma dospeća i po tipu kamatne stope na dan 31. decembra 2020. godine:

(u 000 RSD)	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,452,384	94,059	502,738	581,884	-	2,100,944	11,732,009
Od toga: sa fiksnom ks	8,452,384	94,059	502,738	581,884	-	-	9,631,065
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,100,944	2,100,944
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	-	1,408	1,408
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,408	1,408
Hartije od vrednosti	-	-	1,478,356	6,202,139	2,957,723	-	10,638,218
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	1,478,356	6,202,139	2,957,723	-	10,638,218
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacij	2,683,875	23	-	-	-	313	2,684,211
Od toga: sa fiksnom ks	2,683,875	23	-	-	-	-	2,683,898
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	313	313
Kredit i potraživanja od komitenata	12,841,925	33,014,226	5,691,626	12,042,566	5,429,343	2,650,142	71,669,828
Od toga: sa fiksnom ks	913,650	1,360,801	3,594,860	12,042,566	5,429,343	-	23,341,220
Od toga: sa varijabilnom ks	11,928,275	31,653,425	2,096,766	-	-	-	45,678,466
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,650,142	2,650,142
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	457,914	457,914
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	457,914	457,914
Aktiva ukupno	23,978,184	33,108,308	7,672,720	18,826,589	8,387,066	5,210,721	97,183,588
Od toga: sa fiksnom ks	12,049,909	1,454,883	5,575,955	18,826,589	8,387,066	-	46,294,402
Od toga: sa varijabilnom ks	11,928,275	31,653,425	2,096,765	-	-	-	45,678,465
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	5,210,721	5,210,721

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

FINANSIJSKA PASIVA

(u 000 RSD)	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	38,201	38,201
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	38,201	38,201
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,028,349	1,856,476	6,171,746	30,000	-	32,172	10,118,743
Od toga: sa fiksnom ks	1,166,026	785,321	4,156,085	30,000	-	-	6,137,432
Od toga: sa varijabilnom ks	862,323	1,071,155	2,015,661	-	-	-	3,949,139
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	32,172	32,172
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	27,979,936	8,423,122	14,312,933	8,990,275	6,011,960	870,294	66,588,520
Od toga: sa fiksnom ks	27,020,198	8,423,122	14,312,933	8,990,275	6,011,960	-	64,758,488
Od toga: sa varijabilnom ks	959,738	-	-	-	-	-	959,738
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	870,294	870,294
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,287,118	1,287,118
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,287,118	1,287,118
Pasiva ukupno	30,008,285	10,279,598	20,484,679	9,020,275	6,011,960	2,227,785	78,032,582
Od toga: sa fiksnom ks	28,186,224	9,208,443	18,469,018	9,020,275	6,011,960	-	70,895,920
Od toga: sa varijabilnom ks	1,822,061	1,071,155	2,015,661	-	-	-	4,908,877
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,227,785	2,227,785
Kamatni GAP	(6,030,101)	22,828,710	(12,811,959)	9,806,314	2,375,106	2,982,936	19,151,006
Od toga: sa fiksnom ks	(16,136,316)	(7,753,559)	(14,371,420)	3,604,175	(582,617)	-	(35,239,737)
Od toga: sa varijabilnom ks	10,106,215	30,582,269	1,559,461	6,202,139	2,957,723	-	51,407,807
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,982,936	2,982,936

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (*re-pricing date*) ili datuma dospeća i po tipu kamatne stope na dan 31. decembra 2019. godine:

(u 000 RSD)	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,731,583	190,260	1,741,677	1,171,993	5,028	2,044,196	7,884,737
Od toga: sa fiksnom ks	2,731,583	190,260	1,741,677	1,171,993	5,028	-	5,840,541
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,044,196	2,044,196
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	-	1,680	1,680
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,680	1,680
Hartije od vrednosti	-	664,491	1,716,314	6,688,832	2,302,450	-	11,372,087
Od toga: sa fiksnom ks	-	664,491	1,716,314	6,688,832	2,302,450	-	11,372,087
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacij	2,043,145	-	729,090	-	-	4,704	2,776,939
Od toga: sa fiksnom ks	2,043,145	-	729,090	-	-	-	2,772,235
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	4,704	4,704
Kredit i potraživanja od komitenata	9,947,997	36,391,459	4,753,449	8,846,681	6,428,551	1,218,802	67,586,939
Od toga: sa fiksnom ks	989,857	716,016	2,969,740	8,846,681	6,428,551	-	19,950,845
Od toga: sa varijabilnom ks	8,958,140	35,675,443	1,783,710	-	-	-	46,417,292
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,218,802	1,218,802
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	476,504	476,504
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	476,504	476,504
Aktiva ukupno	14,722,725	37,246,210	8,940,530	16,707,506	8,736,029	3,745,886	90,098,886
Od toga: sa fiksnom ks	5,764,585	1,570,767	7,156,820	16,707,506	8,736,029	-	39,935,707
Od toga: sa varijabilnom ks	8,958,140	35,675,443	1,783,710	-	-	-	46,417,293
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	3,745,886	3,745,886

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.2 Kamatni rizik iz Bankarske knjige (nastavak)

FINANSIJSKA PASIVA

(u 000 RSD)	Do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	9,608	9,608
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	9,608	9,608
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,021,054	1,497,812	3,107,890	-	-	15,135	5,641,891
Od toga: sa fiksnom ks	1,021,054	-	756,034	-	-	-	1,777,088
Od toga: sa varijabilnom ks	-	1,497,812	2,351,856	-	-	-	3,849,668
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	15,135	15,135
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	21,873,949	6,984,341	14,923,957	10,486,960	6,540,409	179,369	60,988,985
Od toga: sa fiksnom ks	18,810,326	6,984,341	14,923,957	10,486,960	6,540,409	-	57,745,993
Od toga: sa varijabilnom ks	3,063,623	-	-	-	-	-	3,063,623
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	179,369	179,369
Subordinirane obaveze	-	3,934,511	-	-	-	-	3,934,511
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	3,934,511	-	-	-	-	3,934,511
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,080,385	1,080,385
Od toga: sa fiksnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: sa varijabilnom ks	-	-	-	-	-	-	-
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,080,385	1,080,385
Pasiva ukupno	22,895,003	12,416,664	18,031,847	10,486,960	6,540,409	1,284,497	71,655,380
Od toga: sa fiksnom ks	19,831,380	6,984,341	15,679,991	10,486,960	6,540,409	-	59,523,081
Od toga: sa varijabilnom ks	3,063,623	5,432,323	2,351,856	-	-	-	10,847,802
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	1,284,497	1,284,497
Kamatni GAP	(8,172,278)	24,829,546	(9,091,317)	6,220,546	2,195,620	2,461,389	18,443,506
Od toga: sa fiksnom ks	(14,066,795)	(5,413,574)	(8,523,171)	6,220,546	2,195,620	-	(19,587,374)
Od toga: sa varijabilnom ks	5,894,517	30,243,120	(568,146)	-	-	-	35,569,491
Od toga: nekamatonosno	-	-	-	-	-	2,461,389	2,461,389

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

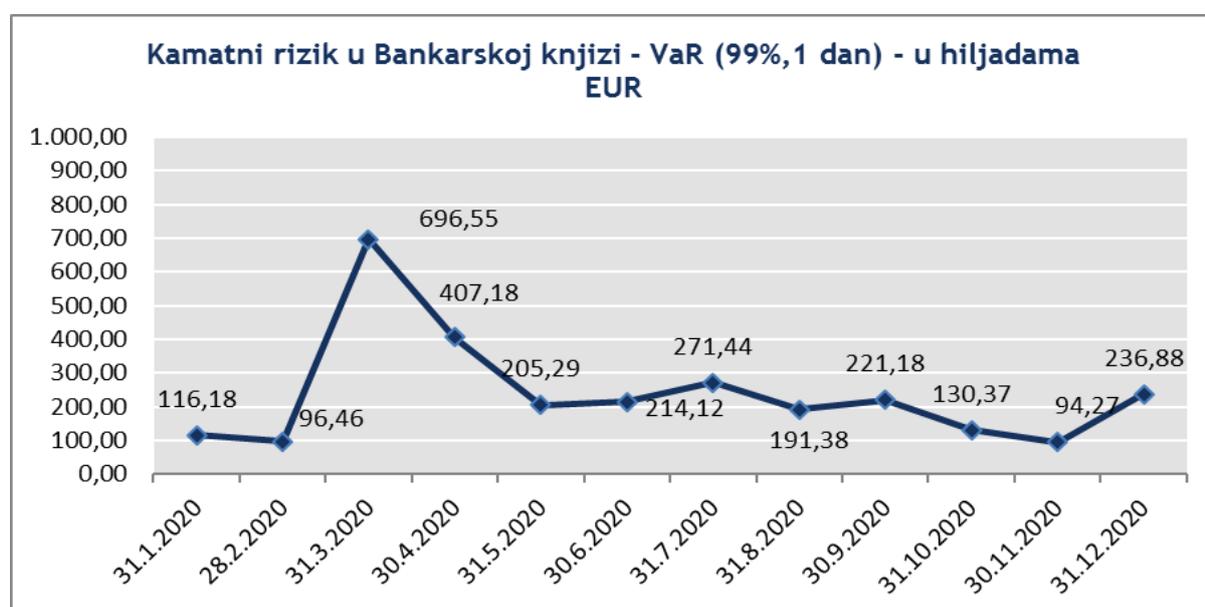
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.3 Cenovni rizik (nastavak)

U toku 2020. godine pokazatelj kamatnog rizika VaR (99%, 1d) je bio na prilično niskom nivou, osim u martu i aprilu kada je kamatni rizik u Bankarskoj knjizi iznosio 696,55 i 407,18 hiljada EUR. Ova značajna odstupanja od godišnjeg proseka su pripisana značajno uvećanoj volatilnosti kamatnih stopa kao rezultat COVID-19 pandemije. Na dan 31.12.2020. godine VaR (99%, 1 dan) kamatnog rizika u bankarskoj knjizi iznosio je EUR 236,880 hiljada odnosno RSD 27,85 miliona i bio je značajno ispod limita od EUR 400 hiljada, odnosno RSD 47,4 miliona. U nastavku je grafički prikaz kretanja ovog pokazatelja u 2020. godini:

4.1.2.3.3 Cenovni rizik

Banka je izložena i cenovnom riziku po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom na to da su ulaganja Banke klasifikovana u Bilansu stanja kao po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat jednim delom kao ulaganja u Knjigu trgovanja. Upravni odbor Banke na predlog Izvršnog odbora Banke usvaja odgovarajuće politike za upravljanje tržišnim rizicima. Izvršni odbor Banke, na predlog Odeljenja kontrole rizika (i Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom), usvaja i odgovarajuće prateće procedure i priručnike za identifikovanje, merenje/procenu, ublažavanje i praćenje tržišnih rizika. Ove politike, procedure i priručnici zasnivaju se na principima Banke i Addiko Grupe u vezi sa upravljanjem i kontrolom tržišnih rizika i u skladu su sa minimumom standarda i kriterijumima koje propisuje Narodna banka Srbije.

Za upravljanje cenovnim rizikom po dužničkim i vlasničkim HoV, kome je Banka izložena, odgovoran je Izvršni odbor Banke. ALCO predlaže Izvršnom odboru mere koje imaju za cilj efikasno i uspešno upravljanje ostalim tržišnim rizicima. Radi praćenja i kontrole cenovnog i drugih tržišnih rizika koji proizilaze iz Bankarske knjige i Knjige trgovanja, Banka jednom godišnje utvrđuje set limita i to: limit volumena/pozicije (*eng. Volume/Position limit*), gubitka (*eng. Stop-Loss Limit p.a.*) i VaR limit (1-dnevni, 99%). Limiti za Knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu se utvrđuju najmanje jednom godišnje u saradnji sa Addiko Grupom, po zahtevu/predlogu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, koji sadrži i strategiju poslovanja Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom u okviru svake od knjiga poslovanja. Zahtev sadrži i procenu, odnosno komentare Odeljenja kontrole rizika u vezi sa predloženim pozicijama i limitima, polazeći od nivoa kapitala i drugih parametara i pokazatelja poslovanja. Zahtev za limite poslovanja u Bankarskoj i Knjizi trgovanja odobrava Izvršni odbor Banke koji se dalje dostavlja Addiko Grupi. Prema standardu matične Banke, na isti način, definišu se pozicije i limiti tzv. Knjige za upravljanje tržišnim rizicima (*eng. Market Risk Steering Book*) koja u slučaju Banke, sadrži sledeće: VaR limit kamatnog rizika i ukupne FX otvorene pozicije, čije pozicije i limiti služe za strateško poslovanje.

Unutar Knjige za upravljanje tržišnim rizicima Banka je u 2020. godini poslovala i imala utvrđene limite VaR za kamatni rizik iz Bankarske knjige i ukupnu otvorenu FX poziciju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

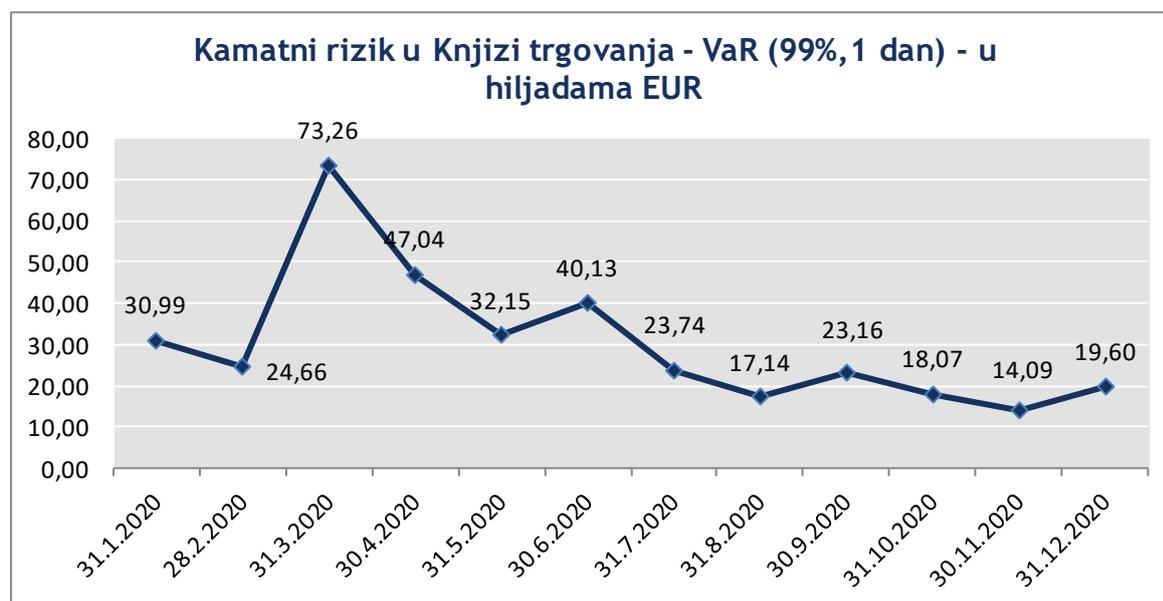
4.1.2.3.3 Cenovni rizik (nastavak)

U 2020. godini, u skladu sa Grupnom i lokalnom strategijom, procedurama i odobrenim limitima, Banka nije imala učešća u drugim pravnim licima po osnovu trgovanja akcijama na Beogradskoj berzi (direktno), ali je od početka i tokom cele 2020. godine imala jedinice investicionih fondova koje su se vodile u Bankarskoj knjizi a zatim i u Knjizi trgovanja.

Banka je i u 2020. godini nastavila da u procesu trgovanja finansijskim derivatima sa Addiko Grupom primenjuje elemente dodatne kreditne zaštite kroz međusobno obezbeđivanje (pružanje) kolaterala između Banke i Addiko Grupe, a saglasno međusobno zaključenim ugovorima „*Master Agreement for Financial Derivatives Transactions*“ i „*Collateral Addendum to the above-mentioned Master Agreement for Financial Derivatives Transactions*“ koji su usklađeni sa standardima ISDA (*eng. International Swaps and Derivatives Association*).

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti po regulative NBS odgovara kamatnom riziku iz Knjige trgovanja po standardima Addiko Grupe. Najznačajniji faktor koji utiče na ovaj rizika predstavljaju državne hartije od vrednosti koje se vode u Knjizi trgovanja. U poslednjem kvartalu 2020. godine došlo je do značajnog rasta kamatnog rizika (VaR) usled povećanja portfolije državnih hartija od vrednosti u Knjizi trgovanja, Na dan 31.12.2020. godine, VaR kamatnog rizika iz Knjige trgovanja iznosio je EUR 19.6 hiljada odnosno RSD 2.3 miliona i bio je ispod limita koji je iznosio EUR 106 hiljada odnosno RSD 12.5 miliona.

U nastavku je dat pregled kretanja vrednosti VaR (99%, 1 dan) kamatnog rizika iz knjige trgovanja u 2020. godini:

4.1.2.3.4 Rizik ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti

Banka prema standardima Addiko Grupe prepoznaje i rizik ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti, ali Banka nije u 2020. godini imala izloženost po osnovu ovih hartija.

4.1.2.3.5 Rizik kreditne marže

Banka takođe prati i Rizik kreditne marže - likvidni (*eng. Credit Spread Risk - Liquid*), kao posebnu komponentu tržišnog rizika koji se definiše kao rizik od promene tržišne cene zbog promena kreditnih marži na tržištu. Ključni faktor koji utiče na rizik kreditne marže je držanje rezervi likvidnosti u obliku hartija od vrednosti. Na dan 31. decembar 2020. godine VaR (99%, 1 dan) rizika kreditne marže iznosio je EUR 63,87 hiljada odnosno RSD 7,5 miliona, i bio je značajno ispod limita koji iznosi EUR 270 hiljada odnosno RSD 31,75 miliona.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

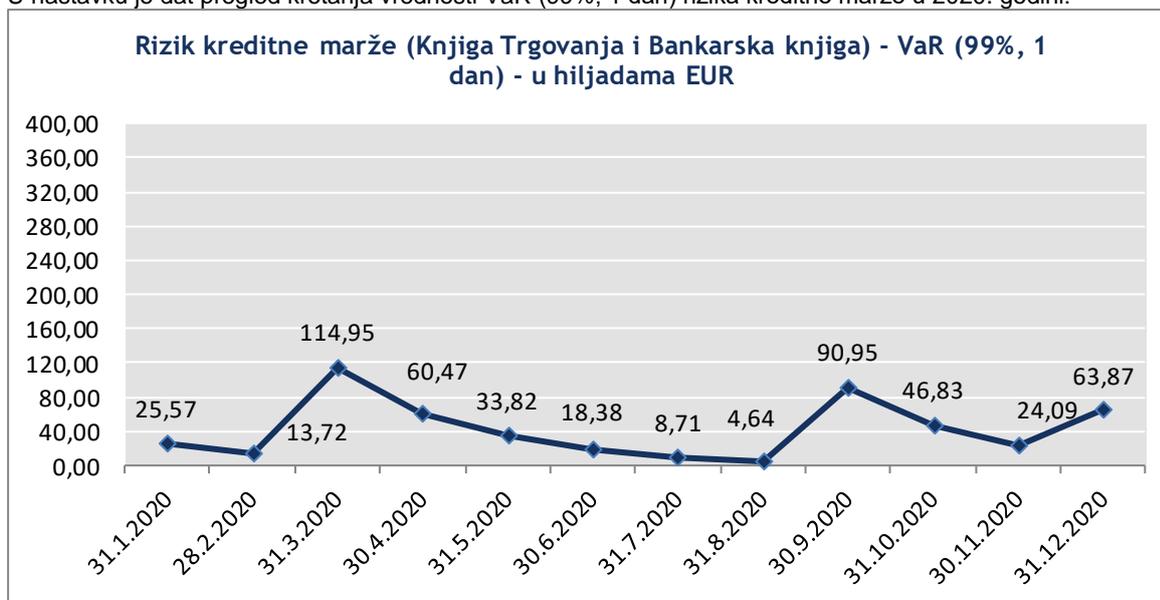
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.2 Tržišni rizici (nastavak)

4.1.2.3 Pregled tržišnih rizika (nastavak)

4.1.2.3.5 Rizik kreditne marže (nastavak)

U nastavku je dat pregled kretanja vrednosti VaR (99%, 1 dan) rizika kreditne marže u 2020. godini:

4.1.3 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospelje obaveze i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka upravlja likvidnošću na način da kroz obezbeđivanje dovoljnih sredstva za izmirenje dospelih obaveza uz minimalne troškove osigura svoje redovno i nesmetano poslovanje. To podrazumeva i obavezu Banke da u redovnom poslovanju obezbedi i održava rezervu likvidnosti za slučaj vanrednih i nepredviđenih okolnosti.

S tim u vezi, Banka je domen kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti uredila setom internih akata (strategija, politika, procedura, itd.) koji su usklađeni sa zakonskim i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije koji regulišu upravljanje likvidnošću, sa drugim politikama i relevantnim aktima Banke, kao i sa standardima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Cilj Strategije za rizik likvidnosti je da uspostavi opšte parametre za promišljeno i stalno upravljanje rizikom likvidnosti inherentnim za poslovni model Banke.

Praćenje i upravljanje likvidnosti na nivou Banke je u odgovornosti Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom (Balance Sheet Management & Treasury). Tu se odvija upravljanje situacionom i strukturnom likvidnošću i koordinacija potencijala za finansiranje na nivou Banke. Kontrola rizika likvidnosti je u odgovornosti Odeljenja kontrole rizika koje obavlja poslove merenja i ublažavanja, kao i pravovremeno i konzistentno izveštavanje o izloženosti riziku likvidnosti.

Banka ima uspostavljen plan poslovanja za slučaj nastupanja kriza likvidnosti kojim su definisani procesi i instrumenti kontrole ili zaštite koji su potrebni da bi se otklonile neposredne krize ili kako bi se prevazišle akutne krize. U slučaju krize likvidnosti, glavni prioriteti Banke su rigorozno održavanje solventnosti i sprečavanje narušavanja ugleda Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Ovom Strategijom se definiše:

- Adekvatna identifikacija, definisanje, analiza, merenje, monitoring, izveštavanje i ograničavanje celokupnog apetita za rizik likvidnosti Banke, kako bi se obezbedio održivi razvoj poslovanja Banke;
- Obezbeđivanje da se struktura rizika likvidnosti kreira u skladu sa raspoloživim kapitalom i likvidnošću, čime se podržava njegova zaštita i očuvanje vrednosti za akcionare Banke;
- Organizacioni okvir za dnevno upravljanje i odlučivanje u vezi sa rizikom likvidnosti;
- Efikasno upravljanje likvidnošću (uključujući kvalitet podataka) i pristup „posmatranja unapred“ (*eng. Forward Looking Approach*) koji poštuje definisane signale ranog upozoravanja čiji je cilj usklađivanje adekvatnosti likvidnosti na dugoročnom horizontu.

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovođenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa rizikom likvidnosti se izvršavaju kroz sledeće odbore, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja Banke
- Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO).

Odeljenje kontrole rizika je odgovorno za sveobuhvatnu analizu, merenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti, uključujući i rizik marže finansiranja (*eng. Funding Spread Risk*) kao i za kreiranje i implementiranje adekvatnog sistema limitiranja i procedura za rano upozorenje usklađenih sa okvirom ICAAP (*eng. Internal Capital Adequacy Assessment Process*) i okvirom ILAAP (*eng. Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*).

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom je odgovorno za upravljanje likvidnošću na lokalnom nivou, te je s tim u vezi unutar ove organizacione jedinice delegiran i zaposleni koji shodno standardima Addiko Grupe obavlja poslove Menadžera za likvidnost Banke.

Osnovni instrumenti i pokazatelji za praćenje i merenje kratkoročne i dugoročne likvidnosti su:

- Priprema i izvršenje plana novčanih tokova u određenom vremenskom razdoblju (najmanje za jedan mesec);
- Pokazatelja likvidnosti koji propisuje Narodna banka Srbije (a obračunava i dostavlja Odeljenje računovodstva i izveštavanja);
- Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom - PPLA (*eng. Liquidity Coverage Ratio - LCR*);
- Analiza kretanja i projekcija usklađenosti novčanih tokova u pojedinim vremenskim intervalima (GAP analiza);
- Analiza, praćenje i limitiranje negativnih neto novčanih tokova u odnosu na raspoloživu rezervu likvidnosti u normalnim uslovima poslovanja i uslovima stresa u horizontu od jedne godine;
- Monitoring seta interno definisanih pokazatelja likvidnosti;

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti banke („Službeni glasnik RS“, br. 103/2016), Banka je dužna da održava propisane nivoe likvidnosti. Odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju i bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane, Banka mora da održava tako da on iznosi:

- a) Najmanje 1.0 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
- b) Da ne bude manji od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana;
- c) Da iznosi najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan.

U skladu sa istom Odlukom, počevši od 24. decembra 2012. godine, Banka prati i užu pokazatelj likvidnosti Banke koji predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti s druge strane. Banka mora da održava nivo užeg pokazatelja likvidnosti tako da:

- a) Iznosi najmanje 0.7 kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
- b) Ne bude manji od 0.6 duže od tri uzastopna radna dana;
- c) Iznosi najmanje 0.5 kad je obračunat za jedan radni dan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)****4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)****4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)**

Primenom Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti (Službeni glasnik RS br. 103/2016) počev od 30. juna 2017. godine Banka je u obavezi da na mesečnom nivou obračunava pokazatelj pokrića likvidnom aktivom-PPLA (LCR) koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Banka je dužna da pokazatelj pokrića likvidnom aktivom, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Kritično nizak nivo likvidnosti Banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj niži od navedenih pokazatelja, Ukoliko Banka utvrdi kritično nizak nivo likvidnosti, u obavezi je da najkasnije narednog dana o tome obavesti Narodnu banku Srbije.

Pored regulatornih pokazatelja likvidnosti (LIK i uži LIK), Banka za potrebe internog praćenja likvidnosti, definiše i sledeće pokazatelje koje prati na dnevnom nivou:

- Pokazatelji likvidnosti (po analogiji LIK) po svim značajnim valutama pojedinačno (EUR, USD, CHF i RSD) kao i u ostalim valutama zbirno dopunjeni za pozicije swap i forward transakcija koje dospevaju u narednih mesec dana od dana na koji se obračun odnosi (postoje uspostavljeni limiti za utvrđene GAP-ova po valutama i limiti vrednosti valutnih racija) i
- Set racija likvidnosti koji su procenjeni da mogu biti od značaja za interno upravljanje likvidnošću (postoje uspostavljeni limiti).

Interne limite za ove pokazatelje i pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti na predlog Odeljenja kontrole rizika usvaja Izvršni odbor.

Odeljenje kontrole rizika dnevno prati kretanje vrednosti internih pokazatelja/racija likvidnosti i takođe dnevno dostavlja informaciju o vrednostima ovih pokazatelja Odeljenju sredstava i upravljanja bilansom.

Takođe, Odeljenje kontrole rizika najmanje jednom mesečno, na sednicama ALCO odbora, izveštava o periodičnom trendu kretanja internih pokazatelja likvidnosti.

Za potrebe sagledavanja efekata potencijalno mogućih (negativnih) pomeranja u poziciji likvidnosti, odnosno sačinjavanja nekoliko stres scenarija likvidnosti, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Odeljenjem sredstava i upravljanja bilansom koji obezbeđuje informacije o raspoloživosti likvidnosnog potencijala i Odeljenjem finansijske kontrole koji definiše/ažurira planirane novčane tokove (za vremenski period do godinu dana), utvrđuje stepen osetljivosti tokova likvidnosti na poremećaje predviđene odgovarajućim scenarijima. Metodologija stres scenarija se razvija u saradnji sa Addiko Grupom. Odeljenje kontrole rizika za kvantitativno i kvalitativno merenje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o dugoročnoj likvidnosti, ukupno i po značajnim valutama pojedinačno, primenjuje metodologije definisane interno i/ili u saradnji sa Addiko Grupom i njenim standardima.

Osetljivosti na stres se koriste za izračunavanje efekata stresa na novčane tokove, kao i rezervu likvidnosti. Stres analiza se obavlja za različite vremenske periode i nivoe nepredviđenih događaja.

Odeljenje kontrole rizika prati i mesečno izveštava o ročnoj (ne)usklađenosti bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki preko skale dospeća za predefinisane vremenske periode (GAP analiza), uzimajući u obzir set prethodno definisanih pretpostavki modela (kriterijumi klasifikovanja imovine i obaveza bez dospeća). Ovaj izveštaj se zasniva na GAP analizi primenjenoj na ročnoj strukturi aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke. Osnovni smisao ovog merenja i izveštaja je prikazivanje imovine i obaveza, odnosno (neto) novčanih tokova (priliva/odliva) polazeći od njihovog ugovorenog roka dospeća, odnosno po periodu preostalom do dospeća. Uključuju se, ali se i odvojeno tretiraju i one bilansne pozicije koje nemaju ugovorom definisano dospeće, koje se raspoređuju prema dokumentovanim pretpostavkama. Od vanbilansnih stavki u izveštaj se uključuju derivati sa efektom na novčane tokove i neiskorišćeni okvirni krediti, garancije, akreditivi po utvrđenim pretpostavkama.

Pozicije koje nemaju dospeće i ne generišu novčane tokove (osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja, ostala aktiva, učešća u kapitalu, rezervisanja, ostale obaveze, kapital, itd.) se raspoređuju u posebnu kategoriju - nerelevantni tokovi gotovine ("NR").

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Sveukupna likvidonosna situacija u Addiko banci u 2020. godini bila je na zadovoljavajućem nivou. Banka u toku godine nije imala kritično niske nivoe likvidnosti, odnosno nijedan od racija koje Banka prati nije bio u kršenju.

U nastavku je uporedni pregled vrednosti pokazatelja likvidnosti za 2020. i 2019. godinu:

<i>Pokazatelj likvidnosti</i>	2020.	2019.
na dan 31. decembra	1.67	1.87
prosek za decembar	1.58	1.74
maksimalan racio u toku godine	2.16	2.17
minimalan racio u toku godine	1.41	1.32

Uporedni pregled užeg pokazatelja likvidnosti za 2020. i 2019. godinu dat je u narednoj tabeli:

<i>Uži pokazatelj likvidnosti</i>	2020.	2019.
na dan 31. decembar	1.36	1.54
prosek za decembar	1.30	1.46
maksimalan racio u toku godine	1.88	1.87
minimalan racio u toku godine	1.16	1.10

Tokom 2020. godine, Banka je imala usaglašenu vrednost Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (LCR) sa limitom propisanim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

U tabeli niže je pregled kretanja Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom Banke (LCR) u 2020. i 2019. godini:

<i>Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom - PPLA (LCR)</i>	2020.	2019.
na dan 31. decembra	143%	167%
prosečan pokazatelj u toku godine	153%	158%
maksimalan racio u toku godine	179%	183%
minimalan racio u toku godine	123%	135%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

U tabeli niže analizirana su nederivatna finansijska sredstva i finansijske obaveze Banke koje su grupisane prema datumu dospeća, po neto preostaloj ročnosti.

Bruto potraživanja od banaka i klijenata su umanjena za iznose ispravke vrednosti u skladu sa pripadajućim partijama tih potraživanja. U ročnost do mesec svrstana su: dospelja potraživanja, potraživanja i obaveze bez ugovorene ročnosti, unapred naplaćene naknade za kredite i unapred isplaćene kamate po štednim depozitima.

Podaci na dan 31. decembar 2020. godine

(u 000 RSD)	Do 1 Mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11,732,009	-	-	-	-	11,732,009
Potraživanja po osnovu derivata	1,154	254	-	-	-	1,408
Hartije od vrednosti	1	186,401	1,547,345	7,911,359	2,957,722	12,602,828
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,673,809	4,962	201	5,239	-	2,684,211
Kredit i potraživanja od komitenata	2,963,620	3,340,459	10,128,626	22,698,762	32,538,361	71,669,828
Ostala sredstva	457,721	2	153	38	-	457,914
Aktiva – potraživanja	17,828,314	3,532,078	11,676,325	30,615,398	35,496,083	99,148,198
Obaveze po osnovu derivata	38,201	-	-	-	-	38,201
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,818,669	902,901	5,351,512	2,045,661	-	10,118,743
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitentima	42,111,957	9,098,714	13,272,821	1,939,545	165,483	66,588,520
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(2,636,587)	663,085	3,066,782	26,064	167,774	1,287,118
Pasiva – obaveze	41,332,240	10,664,700	21,691,115	4,011,270	333,257	78,032,582
Ročna neusklađenost na kraju godine	(23,503,926)	(7,132,622)	(10,014,790)	26,604,128	35,162,826	21,115,616
Kumulativni GAP u ročnosti aktive i pasive	(23,503,926)	(30,636,548)	(40,651,338)	(14,047,210)	21,115,616	

Imajući u vidu da je Banka tokom 2020. godine imala u kontinuitetu usklađene sve regutorne pokazatelje likvidnosti, te da u nastavku poslovanja u 2021. godini u planu ima sprovođenje strategije delimičnog produžetka ročnost svoje pasive kroz nastavak saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama (dodatno dugoročno zaduživanje), znavljanje depozita stanovništva sa istim ili dužim rokovima dospeća od postojećih (za amortizovanje potencijalnog povlačenja bloka depozitnih sredstava koji dospevaju u prvoj polovini 2021. godine), kao i da smanji ročnost svoje aktive preko skraćivanja ročnosti kreditiranja stanovništva, očekuje se da za rezultat ima smanjivanje GAP-a likvidnosti utvrđenog na dan 31. decembra 2020. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Podaci na dan 31. decembar 2019. godine

(u 000 RSD)	Do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,884,737	-	-	-	-	7,884,737
Potraživanja po osnovu derivata	1,680	-	-	-	-	1,680
Hartije od vrednosti	2	664,491	1,716,314	8,984,741	2,302,449	13,667,997
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,750,388	171	18,517	7,863	-	2,776,939
Kreditni i potraživanja od komitenata	2,120,618	2,465,036	14,865,731	14,556,224	33,579,330	67,586,939
Ostala sredstva	476,269	5	174	56	-	476,504
Aktiva – potraživanja	13,233,694	3,129,703	16,600,736	23,548,884	35,881,779	92,394,796
Obaveze po osnovu derivata	9,608	-	-	-	-	9,608
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,225,705	530,461	1,533,869	2,351,856	-	5,641,891
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	35,010,073	6,789,491	15,214,430	3,813,094	161,897	60,988,985
Subordinirane obaveze	584	-	3,933,927	-	-	3,934,511
Ostale obaveze	(967,259)	388,752	1,441,774	38,236	178,882	1,080,385
Pasiva – obaveze	35,278,711	7,708,704	22,124,000	6,203,186	340,779	71,655,380
Ročna neusklađenost na kraju godine	(22,045,017)	(4,579,001)	(5,523,264)	17,345,698	35,541,000	20,739,416
Kumulativni GAP u ročnosti aktive i pasive	(22,045,017)	(26,624,018)	(32,147,282)	(14,801,584)	20,739,416	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Za potrebe praćenja rizika likvidnosti, vanbilansne pozicije se tretiraju prema sledećim pretpostavkama:

- Garancije – 5% isplata u periodu do 1 meseca,
- Okviri – 5% isplata do 6 meseci,
- Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije – 100% isplata do 1 godine.

Ove pretpostavke za vanbilansne pozicije, kao i sveukupne pretpostavke za potrebe praćenja i merenja rizika likvidnosti, definisane su u saradnji sa Grupom uzimajući u obzir i procene stručnih službi kao i pretpostavke koje je za iste pozicije definisala NBS za merenje pokazatelja likvidnosti (pokazatelj LIK I uži LIK), s tim da Odeljenje kontrole rizika o svim tim utvrđenim pretpostavkama i njihovim promenama obaveštava ALCO odbor.

U skladu sa navedenim pretpostavkama data je tabela na dan 31. decembra 2020. godine:

(000 RSD)

	Do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije 5%	620,543	-	-	-	-	620,543
Opozivi okviri 5%	49,594	99,188	446,344	-	-	595,126
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	85,328	170,656	767,953	-	-	1,023,937
Ukupno	755,465	269,844	1,214,297	-	-	2,239,606

U skladu sa navedenim pretpostavkama data je tabela na dan 31. decembra 2019. godine:

(000 RSD)

	Do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Garancije 5%	623,334	-	-	-	-	623,334
Opozivi okviri 5%	48,525	97,049	436,722	-	-	582,296
Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije 100%	99,243	198,486	893,186	-	-	1,190,915
Ukupno	771,102	295,535	1,329,908	-	-	2,396,545

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)
4.1.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna struktura derivata po ugovorenim dospećima na dan 31. decembra 2020. godine:

(000 RSD)	1-3 meseca	1-5 godina	Ukupno
Transakcije kupovine	2,270,682		2,270,682
Po svopovima sa povezanim bankama	1,478,125		1,478,125
Po svopovima sa ostalim bankama	-		-
Po svopovima sa pravnim licima	792,557		792,557
Transakcije prodaje	3,738,802		3,738,802
Po svopovima sa povezanim bankama	1,482,109		1,482,109
Po svopovima sa ostalim bankama	1,431,623		1,431,623
Po svopovima sa pravnim licima	825,070		825,070
Ročna neusklađenost na kraju godine	(1,468,120)		(1,468,120)

Ročna struktura derivata po ugovorenim dospećima na dan 31. decembra 2019. godine:

(000 RSD)	1-3 meseca	1-5 godina	Ukupno
Transakcije kupovine	(1,498,261)	-	(1,498,261)
Po svopovima sa povezanim bankama	(1,733,447)	-	(1,733,447)
Po svopovima sa ostalim bankama	235,186	-	235,186
Po svopovima sa pravnim licima	-	-	-
Transakcije prodaje	(1,976,173)		(1,976,173)
Po svopovima sa povezanim bankama	(1,740,996)	-	(1,740,996)
Po svopovima sa ostalim bankama	(235,177)	-	(235,177)
Po svopovima sa pravnim licima	-	-	-
Ročna neusklađenost na kraju godine	477,912	-	477,912

4.1.6 Ostali rizici

- Rizik usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja nastaje usled propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i podzakonskim aktima, internim aktima, procedurama za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i uobičajenim pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke. Tri osnovna rizika usklađenosti poslovanja su:

- Rizik od sankcija regulatornog tela - rizik koji proističe iz nepravilnosti u poslovanju koje mogu dovesti do toga da regulatorno državno telo preduzme mere prema Banci pod uslovima i na način predviđen zakonom;
- Rizik od finansijskih gubitaka - rizik koji nastaje kao posledica svih rizika kojima je Banka izložena, a naročito usled nepoštovanja zakona i internih akata i neodgovarajuće primene strategija i politika, odnosno zbog upravljanja Bankom koje dovodi do finansijskog gubitka po bilo kom osnovu, i
- Reputacioni rizik – rizik koji nastaje ako se ne postupa u skladu sa zakonom i internim aktima čime se narušava poslovni ugled i poverenje klijenata.

- Operativni rizik

Operativni rizik podrazumeva rizik od gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspešnih internih procesa, ljudskog faktora i sistemskih ili eksternih događaja, i uključuje pravni rizik. Definicija operativnog rizika ne uključuje strateški rizik i reputacioni rizik. Svojim aktima Banka uvažava i definiciju predviđenu Zakonom o bankama i Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke tako da se pod ovim rizikom podrazumeva i rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri, odnosno procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na Banku, sa posebnim osvrtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati, ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.6 Ostali rizici (nastavak)

Banka primenjuje dva pristupa za identifikaciju i evaluaciju operativnog rizika: „reaktivni pristup“ procene rizika na osnovu nastalog događaja i „proaktivni pristup“ putem scenario analize “SA” (*eng. Scenario Analysis*) i procene rizika - “RCSA” (*eng. Risk and Control Self- Assessment*) kao instrumenata kvalitativne procene.

Cilj upravljanja operativnim rizikom u Banci jeste postizanje „proaktivnog pristupa“ (upravljanje rizikom) umesto „reaktivnog pristupa“ (upravljanje gubicima).

Banka primenjuje sledeće metode i instrumente u cilju podrške upravljanju operativnim rizikom:

- Baza podataka o gubicima za sistematsko prikupljanje podataka o gubicima po osnovu operativnog rizika kroz celokupnu organizaciju;
- Kvalitativne procene (scenarija i procene rizika) za identifikaciju i procenu rizika koji se javljaju u okviru poslovnih procesa;
- Redovno izveštavanje o operativnom riziku.

Svi zaposleni Banke su dužni da aktivno učestvuju u identifikovanju i izveštavanju o gubicima povezanim sa operativnim rizikom.

Identifikacija operativnih rizika se obavlja i procenjuje tako da se mogu definisati adekvatne mere za izbegavanje, smanjenje, prenos ili prihvatanje rizika uključujući i prioritete za implementaciju zaštite.

Cilj jeste smanjenje gubitaka u najvećoj mogućoj meri, u skladu sa dodeljenim resursima i budžetom. Banka će predložiti mere za svođenje operativnog rizika na minimum ako smatra da korist od preduzetih mera neće preći troškove sprovođenja istih, kao i da će doprineti većoj efikasnosti aktivnosti Banke.

Banka identifikuje, procenjuje i prati operativni rizik u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima, uključujući eksternalizaciju, a pre njihovog uvođenja procenjuje operativni rizik koji može nastati njihovim uvođenjem.

Za obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka koristi pristup osnovnog indikatora (*engl. Basic Indicator Approach - BIA*). Prema ovom pristupu, kapitalni zahtev za operativni rizik jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog sa stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Trogodišnji prosek indikatora izloženosti predstavlja aritmetičku sredinu vrednosti tog indikatora za prethodne tri godine. Ukoliko je za bilo koju od prethodne tri godine indikator izloženosti bio negativan ili jednak nuli, taj iznos se ne uključuje u izračunavanje trogodišnjeg proseka, već se taj prosek izračunava kao odnos zbira pozitivnih vrednosti indikatora izloženosti i broja godina u kojima su ostvarene te vrednosti.

Banka prati izloženost operativnom riziku putem redovnih izveštaja o gubicima (potencijalnim gubicima) povezanim sa operativnim rizikom koji se dostavljaju Savetodavnom telu za upravljanje operativnim rizikom i Izvršnom odboru Banke.

Saradnik za operativni rizik na nivou Banke (*eng. Operational Risk Officer – ORO*) redovno sačinjava izveštaje o izloženosti operativnom riziku.

Upravni odbor Banke i Odbor za reviziju se izveštavaju putem izveštaja o operativnom riziku u skladu sa dinamikom održavanja ovih odbora. Narodna banka Srbije se izveštava o nastalim događajima operativnog rizika u skladu sa zakonskom regulativom ili na zahtev regulatora. Takođe, Banka redovno izveštava Grupu u skladu sa njihovim propisanim standardima izveštavanja.

- Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru),
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru, i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Izloženost Banke riziku ulaganja se u 2020. godini kretala u okviru propisanih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.6 Ostali rizici (nastavak)

- Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos,
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica.

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji)
- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika).

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika, Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje.

Banka sprovodi interno usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitila svoje poslovanje od navedenog rizika.

Izloženost Banke riziku zemlje porekla se u 2020. godini kretala u okviru propisanih limita.

- Pravni rizik

Ukupan broj pasivnih pravnih sporova povećan je u 2020. godini. U Republici Srbiji sporovi za naknade za obradu kredita značajno su porasli u toku 2020. godine. Većina nerešenih postupaka odnosi se na naknadu za obradu kredita, valutnu klauzulu, povećanje marže i klauzule o kamatnim stopama - koje su detaljnije opisane u delu „Istorijski rizici jednostrane izmene marže“.

Povećanje broja nerešenih slučajeva pokazuje da postoji budući rizik povećanja broja postupaka zbog promena u sudskoj praksi i novih zakona (npr. Zakon o konverziji izmene dopune zakona o potrošačkim kreditima, zakoni o zaštiti potrošača).

U Addiko Bank a.d. Beograd je uspostavljena centralizovana pravna baza podataka (kao i u samoj Addiko Grupi i svim njenim članicama), koja omogućava praćenje i upravljanje sudskim sporovima od strane kako Addiko Bank a.d. Beograd tako i Addiko Bank AG. tj. holding kompanije, kao i rano uviđanje mogućih novih razvoja i presuđivanja u zemljama članicama u kojima Addiko Grupa posluje. Osim toga, implementirani su i drugi alati za praćenje i upravljanje kako bi se uspostavio i osigurao pouzdan kvalitet podataka i kvalitet obrade sporova, kao i da bi se pratio svakodnevni rad na pasivnim sporovima i sam razvoj sporova.

Istorijski rizici jednostrane izmene marže

U 2020. godini vrednost tužbenih zahteva u Addiko Bank a.d. Beograd u vezi sa sporovima u vezi valutne klauzule, jednostrane izmene marže uljučujući i vrednosti svih tužbi koje sadrže zahtev za isplatu iznosi 2,728 miliona RSD.

Praćenje i rezervacije za pravni rizik

Rezervacije u pasivnim sudskim postupcima u Addiko Bank a.d. Beograd, pogotovu u vezi rizika od gubitka spora i snošenju sudskih troškova povezanih sa postupcima, utvrđuju se uglavnom u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima koji se primenjuju u celoj Addiko Grupi. Shodno tome, nije potrebno uspostavljati rezervacije ako je velika verovatnoća da će Addiko Bank a.d. Beograd dobiti spor. Ako je verovatnoća uspeha manja od 50%, rezervacije se moraju uspostaviti. Lokalna Odeljenja pravnih poslova koja su upoznata sa predmetom i/ili angažovani eksterni advokati odgovorni su za procenu uspešnosti. Ovo se posebno odnosi na veoma složene predmete ili predmete sa velikim vrednostima tužbenih zahteva. Pored ovih opštih odredbi, rezervacije se uspostavljaju i u veoma složenim i/ili značajnim sporovima koji nose veći pravni rizik. Isti kriterijumi se primenjuju na pasivne sporove koje su pokrenuli tužioci u vezi sa indeksiranim kreditima, sa dve značajne dopune: prvo, šanse za uspeh u predmetnom postupku nisu samo procenjene od strane lokalnih Odeljenja pravnih poslova, već sve više i od eksternih advokata i drugo, intenzivirano je praćenje takvih pravnih sporova na nivou cele Grupe kao posledica sve većeg broja propisa o upravljanju deviznim kreditima u zemljama jugoistočne Evrope (npr. „zakonski propisi o konverziji“).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Faktori finansijskog rizika (nastavak)

4.1.6 Ostali rizici (nastavak)

Pored pravne baze podataka, gde se podaci mogu videti na dnevnom nivou, redovno izveštavanje o lokalnim pravnim pitanjima i najnovijim događajima u postupcima, kao i ad-hoc izveštaji o svakom novom sudskom sporu su obaveze kako Addiko Bank a.d. Beograd tako i svih članica Addiko Grupe. Rezultat ovakvog izveštavanja omogućava, u svakom trenutku, pregled ukupnog broja sudskih postupaka koji su u toku i u koje je uključena Addiko Grupa, kao i pravni rizik koji je svojstven ovim postupcima (mereno šansama za uspeh), evidentiranje rezervacija za pravni rizik u odgovarajućem iznosu, efektivno praćenje promena i usvajanje mera ukoliko je to potrebno.

Pregled pravnih sporova - moguća naknadna ništavost ugovorene valutne klauzule, klauzule o izmeni kamatnih stopa po sudskim odlukama ili izmenama zakonskih odredbi.

U poslednjih deset godina mnoštvo fizičkih lica u jugoistočnoj Evropi uzelo je kredite u stranoj valuti (posebno kredite u valuti CHF). Kao i prethodnih godina, takvi ugovori sve više postaju predmet prigovora klijenata i sudskih postupaka, pri čemu ovo poslednje prevashodno predstavlja akciju koju iniciraju organizacije za zaštitu potrošača. Glavni argument je da klijentima nije pruženo dovoljno informacija o posledicama takvih ugovora u momentu kada su zaključivani i/ili da se primenjene valutne klauzule i/ili kamate ugovaraju u suprotnosti sa odredbama ugovora. To predstavlja pokušaj ponovnog pregovaranja klijenata o uslovima i odredbama indeksiranih ugovora o kreditu.

U trenutku usvajanja ovih finansijskih izveštaja u Srbiji je izrečeno nekoliko prvostepenih i drugostepenih presuda u vezi sa gore opisanim sporovima, neke presude su na štetu članice Grupe, dok su u ostalim slučajevima u korist Banke.

U Srbiji, grupna tužba koju je "Efektivna" kao organizacija za zaštitu potrošača podnela protiv Addiko Bank a.d. Beograd i još dve banke je pravosnažno odbijena u korist tuženih.

Na sednici Građanskog odeljenja Vrhovnog Kasacionog suda održanoj 02.04.2019. godine doneto je pravno shvatanje o valutnoj klauzuli. Shodno ovom shvatanju Vrhovnog Kasacionog suda, valutna klauzula se može pravno valjano ugovoriti u cilju očuvanja jednakosti uzajamnih davanja – tržišne vrednosti dinarskog iznosa plasiranih i vraćenih kreditnih sredstava koja se utvrđuje indeksiranjem kursa evra, dok je ništava odredba ugovora o kreditu o indeksiranju dinarskog duga primenom kursa CHF ukoliko ne postoji pouzdan pisani dokazu da je banka plasirana dinarska sredstva pribavila posredstvom sopstvenog zaduženja u toj valuti i ukoliko pre zaključenja ugovora banka korisniku kredita nije dostavila potpunu pisanu informaciju o svim poslovnim rizicima i ekonomsko finansijskim posledicama koje će nastati primenom takve klauzule.

Nakon objavljivanja pravnog shvatanja Vrhovnog Kasacionog suda u vezi sa pravom ugovaranja valutne klauzule, dana 07.05.2019. godine donet je Zakon o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima („Službeni glasnik” Republike Srbije br. 31/2019) kojim se uređuju prava i obaveze banke i korisnika finansijskih usluga - fizičkog lica, sa kojim je banka zaključila ugovor o stambenom kreditu sa valutnom klauzulom - indeksiran u švajcarskim francima, u postupku konverzije duga po osnovu ovog kredita u dug indeksiran u evrima. Obzirom da je većina korisnika CHF stambenih kredita prihvatila ponudu za konverziju, u kojem slučaju je predviđena obustava sudskog postupka koji se odnosi na valutnu klauzulu, smanjen je pravni rizik od povećanja broja ovih sporova u budućnosti.

Trenutno postoje indikacije da sudovi mogu promeniti svoje odlučivanje u postupcima u vezi sa CHF, odlučujući u korist klijenta koji su podneli tužbe i dozvoliti raskid ili poništaj ugovora o kreditu u CHF u onim tužbama u kojima klijenti nisu izvršili konverziju ugovora. Ipak prateći priliv novih tužbi za poništaj valutne klauzule ili za raskid ugovora zbog promenjenih okolnosti može se zaključiti da je trend njihovog rasta na niskom nivou posmatrajući učešće ovih vrsta tužbi u njihovoj celokupnoj strukturi.

Tužbe u vezi naknade za obradu kredita i potraživanja u vezi sa kreditima osiguranim od strane Nacionalne korporacija za osiguranje stambenih kredita pokazuju trend rasta (ukupan broj sporova koji imaju tužbeni zahtev u vezi naknade za obradu zahteva na dan 31.12.2020. godine je 2,751 od čega je 1,624 podneto tokom 2020. godine, a ukupan broj sporova koji imaju tužbeni zahtev u vezi sa naplaćenom NKOSK premijom osiguranja je 213, od čega je 91 podneto u 2020. godini).

Iako je Vrhovni Kasacioni sud objavio pravni stav o ovom pitanju navodeći da je ugovaranje naknada i troškova pravno dozvoljeno, ukoliko je banka jasno i nedvosmisleno ukazala korisniku na visinu troškova i naknada i dalje postoje različita tumačenja ovog stava od strane sudova

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- Obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- Obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- Obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- Alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Upravljanje kapitalom Banke je usklađeno sa važećom relevantnom regulativom i propisima Narodne banke Srbije u vezi sa bankarskim poslovanjem. Pored prethodnog, upravljanje kapitalom je usklađeno i zahtevima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Upravni odbor Banke utvrđuje i odobrava Strategiju upravljanja kapitalom i ona predstavlja osnovni dokument Banke za upravljanje kapitalom.

Izvršni odbor Banke je formirao radno telo: Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za kontrolu rizika prati, analizira i sprovodi simulacije i stres testove vezane za promene kapitala Banke u narednom periodu, kao što su promene regulatornog kapitala, adekvatnosti kapitala i internog kapitala (izračunatog na osnovu procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke - ICAAP). Savetodavno telo za kontrolu rizika, predlaže Izvršnom odboru Banke, mere za upravljanje kapitalom Banke.

Radi održavanja odgovarajućeg nivoa i strukture raspoloživog internog kapitala koji može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, rizike kojima je Banka izložena i kojima se očekuje da može biti izložena u narednom periodu, kao i sve promene minimalnog iznosa kapitala propisanog Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, banka uspostavlja plan upravljanja kapitalom. Uvažavajući sve prethodno navedene elemente, kao i smernice iz Odluke o upravljanju rizicima banke, Banka sprovodi kvantifikovanje planiranja kapitala.

Plan upravljanja kapitalom sadrži:

- Strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
- Način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
- Postupak i procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- Način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala i
- Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos raspoloživog internog kapitala.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS br.103/2016, 103/2018 i 88/2019), Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa 10.000.000 EUR, prema zvaničnom srednjem kursu Narodne Banke Srbije.

Banka će u svakom trenutku održavati koeficijent adekvatnosti kapitala na nivoima koji nisu ispod:

- 4.5% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala;
- 6% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala;
- 8% za pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala.

Pored toga, Banka će održavati pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala banke u iznosu od 2.5% ukupne rizične aktive banke, i
- zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik u visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana banke odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji, pod uslovom da je učešće ovih plasmana u ukupnim plasmanima odobrenih privredi i stanovništvu veće od 10%.

Odlukom je propisano da kapital čini zbir osnovnog (koji se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala) i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala. Da bi bili uključeni u osnovni ili dopunski kapital, elementi kapitala moraju u svakom momentu da ispunjavaju uslove propisane Odlukom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni akcijski kapital banke čini zbir sledećih elemenata (korigovan za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke):

- 1) akcija i drugih instrumenata kapitala;
- 2) pripadajuće emisione premije uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- 3) dobiti banke;
- 4) revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- 5) rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- 6) rezervi za opšte bankarske rizike.

Elementi se uključuju u osnovni akcijski kapital samo ako banka može da ih koristi bezuslovno, u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala su:

- 1) gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- 2) nematerijalna ulaganja;
- 3) odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, u skladu s propisima;
- 4) negativan iznos dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. ove odluke – za banke koje su dobile saglasnost Narodne banke Srbije za primenu IRB pristupa;
- 5) imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke;
- 6) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- 7) direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- 9) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje;
- 9) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje;
- 10) iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke;
- 11) iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250%, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- 12) iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- 13) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usle odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta;
- 14) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita iz odredbe pod 15) ovog stava, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom iz odredbe pod 13) ovog stava i čija je ugovorena ročnost:
 - duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u period od 1. januara do 31. decembra 2019. godine,
 - duža od 2555 dana – ako su ti krediti odobreni u period od 1. januara do 31. decembra 2020. godine,
 - duža od 2190 dana – ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2021. godine;
- 15) bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 u skladu sa odlukom iz odredbe pod 13) ovog stava a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2019. godine;
- 16) iznos rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu s propisima Narodne banke Srbije, ako je tim propisima utvrđena obaveza izdvajanja ove rezerve;
- 17) ukupan iznos izloženosti po osnovu kredita u dinarima indeksiranih deviznom klauzulom i kredita u stranoj valuti iz tačke 13a. stav 1. ove odluke za koji je prekoračen procenat iz tog stava, odnosno ukupan iznos izloženosti banke po osnovu kredita u dinarima indeksiranih deviznom klauzulom i kredita u stranoj valuti iz tačke 13a. stav 2. ove odluke za koji je prekoračen procenat iz tog stava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

Izuzetak od odredbe pod 13 predstavljaju krediti za refinansiranje onih kredita koji su odobreni do 18.03.2020 pod sledećim uslovima:

1. kredit za refinansiranje je odobren u period od 19.03.2020. do 31.12.2020. a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3285 dana, ili je kredit za refinansiranje odobren u period od 01.01.2021. do 31.12.2021. a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2920 dana
2. iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neplaćenog iznosa kredita koji se refinansira

Izuzetak od odredbe pod 14 predstavljaju krediti za refinansiranje onih kredita koji su odobreni do 18.03.2020 pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u period od 19.03.2020. do 31.12.2020., ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3650 dana i iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Za potrebe obračuna osnovnog akcijskog kapitala tokom godine banka je dužna da utvrđuje dobitak/gubitak na kraju svakog obračunskog perioda i da sve gubitke oduzima od osnovnog akcijskog kapitala kako oni nastaju, u skladu sa stavom 1. odredba pod 1) ove tačke.

Dodatni osnovni kapital banke čini zbir sledećih elemenata umanjen za odbitne stavke:

- 1) akcija i drugih instrumenata kapitala koji predstavljaju instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- 2) pripadajuće emisione premije uz instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke su:

- 1) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- 2) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- 3) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje;
- 4) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- 5) iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke;
- 6) iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos tih elemenata – u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala banke mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka.

Dopunski kapital banke čini zbir sledećih elemenata, umanjen za odbitne stavke:

- 1) akcija i drugih instrumenata dopunskog kapitala, odnosno instrumenti dopunskog kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima (subordinirane obaveze);
- 2) pripadajuće emisione premije uz instrumente dopunskog kapitala;
- 3) opštih prilagođavanja za kreditni rizik koja nisu umanjena za poreske efekte, u visini od najviše 1.25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditni rizik.

Odbitne stavke od dopunskog kapitala su:

- 1) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- 2) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- 3) primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje;
- 4) direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.2 Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela prikazuje visinu obračunatog kapitala Banke u 2020. i 2019. godini:

(000 RSD)

Obračun kapitala Banke	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Osnovni akcijski kapital	20,766,674	20,208,757
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala	17,517,484	17,517,484
Emisiona premija	3,027,810	3,027,810
Rezerve iz dobiti	2,104,903	1,580,792
Gubitak po osnovu prve primene MSFI	(1,126,066)	(1,126,066)
Nematerijalna imovina	(844,940)	(1,045,047)
Ostali nerealizovani gubici	108,228	278,951
Odbitne stavke prema stepenu zaduženosti ili ugovorenoj ročnosti	(20,745)	(25,167)
Dodatni osnovni kapital		-
Dopunski kapital	-	579,215
Subordinirane obaveze	-	579,215
KAPITAL	20,766,674	20,787,972

Kapitalni zahtevi izračunavaju se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS 103/2016, 103/2018 i 88/2019).

Tabela pokazuje obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke na kraju 2020. i 2019. godine, koji je obračunat u skladu sa propisima Narodne banke Srbije.

(000 RSD)

Obračun pokazatelja adekvatnosti

	2020.	2019.
Kapital	20,766,674	20,787,972
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	67,780,345	65,807,472
Izloženost deviznom riziku pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	620,086	-
Izloženost cenovnom riziku pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	503,053	714,482
Izloženost operativnom riziku	9,758,376	10,326,832
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	1,868	-
Ukupna rizična aktiva	78,663,728	76,848,786
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	26.40%	27.05%

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja bi bila dobijena za prodaju imovine, ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banke primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze. Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.3 Procena fer vrednosti (nastavak)

Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja. Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost. Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata.

MSFI 13 „Odmeravanje fer vrednosti“ utvrđuje hijerarhiju fer vrednosti koja klasifikuje u tri nivoa inpute za tehnike procene vrednosti, koje se koriste u odmeravanju fer vrednosti:

- Nivo 1: Kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za ista sredstva ili iste obaveze
- Nivo 2: Informacije, osim kotiranih cena uključenih u nivo 1, koje su zasnovane na dostupnim tržišnim podacima za sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena)
- Nivo 3: Informacije o sredstvu ili obavezi koje nisu zasnovane na dostupnim tržišnim podacima.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Smatra se da je tržište aktivno ako su kotirane cene odmah i redovno raspoložive na berzi, kod dilera, brokera, industrijske grupe, službe za obrazovanje cena ili regulatorne agencije i ako pomenute cene odražavaju aktuelne tržišne transakcije koje se redovno obavljaju između nezavisnih stranaka. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude. Pomenuti instrumenti se iskazuju unutar nivoa 1. Instrumenti iskazani unutar nivoa 1 prvenstveno obuhvataju BELEX ulaganja u instrumente kapitala klasifikovane kao finansijska sredstva kojima se trguje ili finansijska sredstva raspoloživa za prodaju. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi, čiji su podaci javno dostupni) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Pomenute tehnike procene u najvećoj mogućoj meri koriste podatke sa tržišta koji se mogu posmatrati, ukoliko su raspoloživi, a u najmanjoj mogućoj meri se oslanjaju na posebne procene Banke. Ukoliko su svi materijalno značajni unosi potrebni za utvrđivanje fer vrednosti nekog instrumenta prisutni, pomenuti instrument se iskazuje u okviru nivoa 2.

Ukoliko jedan ili više materijalno značajnih unosa nisu zasnovani na tržišnim podacima koji su dostupni, pomenuti instrument se iskazuje u okviru nivoa 3. Posebne tehnike procene koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata:

- Kotirane tržišne cene ili cene dilera za slične instrumente,
- Fer vrednost svopa kamatne stope obračunate kao sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, na osnovu dostupnog trenda prinosa,
- Fer vrednost terminskih deviznih ugovora je utvrđena primenom terminskih kurseva na dan bilansa stanja, uz diskontovanje dobijene vrednosti na sadašnju vrednost,
- Ostale tehnike, kao što je analiza diskontovanog novčanog toka, koriste se za utvrđivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama vode po fer vrednosti

Banka u 2020. i u 2019. godini nije prenosila finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i koja se drže radi trgovanja iz Nivoa 1 u Nivo 2.

(000 RSD)
31. decembar 2019. godine

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
Finansijska sredstva				
Hartije od vrednosti	-	13,667,997	-	13,667,997
Potraživanja po osnovu derivata	-	1,680	-	1,680
Ukupno finansijska sredstva	-	13,669,677	-	13,669,677
Finansijske obaveze				
Obaveze po osnovu derivata	-	(9,608)	-	(9,608)
Ukupno finansijske obaveze	-	(9,608)	-	(9,608)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.3 Procena fer vrednosti (nastavak)
Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama vode po fer vrednosti (nastavak)

(000 RSD)		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31. decembar 2020. godine					
Finansijska sredstva					
Hartije od vrednosti	-	12,604,236	-	-	12,604,236
Potraživanja po osnovu derivata	-	1,408	-	-	1,408
Ukupno finansijska sredstva					
	-	12,605,644	-	-	12,605,644
Finansijske obaveze					
Obaveze po osnovu derivata			(38,201)		(38,201)
Ukupno finansijske obaveze					
	-	(38,201)	-	-	(38,201)

Fer vrednost finansijskih derivata se utvrđuje diskontovanjem novčanih tokova na bazi kamatnih stopa koje se uzimaju sa Reutersa ili Bloomberg-a.

Fer vrednost trezorskih zapisa je izračunata na bazi diskontovanja nominalne vrednosti zapisa kamatnom stopom koja se obelodanjuje na sajtu Uprave trezora.

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti

Banka je izvršila procenu fer vrednosti finansijskih sredstava koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti, i to:

- Diskontovanjem očekivanih budućih novčanih priliva po osnovu finansijskih sredstava očekivanom stopom povrata, koja se sastoji od "risk free" kamatne stope i premije za kreditni rizik za odgovarajuću ročnost finansijskog sredstva,
 - Diskontovanjem očekivanih novčanih odliva po osnovu finansijskih obaveza "risk free" kamatnom stopom uvećanom za nulti kreditni "spread" primenjiv na finansijsku obavezu odgovarajuće ročnosti.
- Rukovodstvo Banke smatra da zbog prirode finansijskih sredstava, kao i tipa klijenata knjigovodstvena vrednost kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija ne odstupa od njihove fer vrednosti.

U narednoj tabeli date su fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine:

	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 3
Finansijska aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11,732,009	11,732,009	11,732,009
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,684,211	2,684,313	2,684,313
Kredit i potraživanja od komitenata	71,669,828	76,344,059	76,344,059
Ostala sredstva	457,914	457,914	457,914
Ukupno	86,543,962	91,218,295	91,218,295
Finansijska pasiva			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama	10,118,743	10,214,256	10,214,256
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	66,588,520	66,744,855	66,744,855
Subordinirane obaveze	-	-	-
Ostale obaveze	1,287,118	1,287,118	1,287,118
Ukupno	77,994,381	78,246,229	78,246,229

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)
4.3 Procena fer vrednosti (nastavak)
Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti (nastavak)

U narednoj tabeli date su fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine:

(000 RSD)	Knjigovo- dstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 3
Finansijska aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,884,737	7,884,737	7,884,737
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,776,939	2,777,191	2,777,191
Kredit i potraživanja od komitenata	67,586,939	71,525,408	71,525,408
Ostala sredstva	554,264	554,264	554,264
Ukupno	78,802,879	82,741,600	82,741,600
Finansijska pasiva			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,641,891	5,762,659	5,762,659
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	60,988,985	61,195,008	61,195,008
Subordinirane obaveze	3,934,511	4,104,468	4,104,468
Ostala obaveze	1,080,385	1,080,385	1,080,385
Ukupno	71,645,772	72,142,520	72,142,520

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA
a) Prihodi od kamata
 (000 RSD)

	2020.	2019.
Po obaveznoj rezervi kod centralne banke	13,778	48,778
Po poslovima sa centralnom bankom	3,602	4,165
Po plasmanima bankama i finansijskim organizacijama	823	9,033
Po plasmanima preduzećima	1,142,654	1,225,371
Po plasmanima stanovništvu	2,467,586	2,545,733
Naknade za odobravanje kredita preduzećima	77,820	95,179
Naknade za odobravanje kredita stanovništvu	49,500	123,594
Po hartijama od vrednosti	470,704	488,517
Ukupno prihodi od kamata	4,226,467	4,540,370

b) Rashodi kamata

Obaveze prema bankama i finansijskim organizacijama	67,981	53,052
Obaveze prema preduzećima	300,978	349,860
Obaveze prema stanovništvu	230,277	291,700
Po uzetim kreditima	207,958	256,905
Po lizing poslovima	5,563	4,555
Ukupno rashodi kamata	812,757	956,072

NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA
3,413,710
3,584,298
b) Prihodi od kamata
 (000 RSD)

	2020.	2019.
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	83,307	42,440
Finansijska imovina vrednovana kroz ostali rezultat	387,397	452,552
Finansijska imovina vrednovana po amortizovanoj vrednosti	3,755,763	4,045,378
Ukupno prihodi od kamata	4,226,467	4,540,370

Rashodi od kamata po osnovu finansijskih obaveza su vrednovani po amortizovanoj vrednosti u celokupnom iznosu. Prihod kamate po obezvređenim plasmanima u 2020. godini iznosi 43,335 hiljade dinara, dok u 2019. godini ovaj prihod je iznosio 62,075 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA
a) Prihodi od naknada i provizija
(000 RSD)

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Dokumentarni poslovi	7,661	14,450
Garancije	167,545	159,958
HOV	307	424
Kartice	288,413	307,331
Krediti	73,636	116,156
Osiguranje	2,288	1,482
Platni promet u inostranstvu	276,024	315,884
Platni promet u zemlji	359,903	369,020
Vođenje računa	238,481	234,722

Ukupno prihodi od naknada i provizija
1,414,258
1,519,427
b) Rashodi naknada i provizija

HOV	1,032	973
Platni promet u inostranstvu	41,050	43,510
Kartice	53,265	45,532
Ostale naknade od stanovništva	16,627	8,994
Platni promet u zemlji	43,553	40,209
Po transakcijama sa bankama	4,513	2,704
Po transakcijama sa preduzećima	9,738	7,029
Rashodi naknada po garancijama	1,970	794

171,748
149,745
Ukupno rashodi od naknada i provizija
1,242,510
1,369,682
NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Prihodi i rashodi od naknada po osnovu finansijskih sredstava/obaveza su vrednovani po amortizovanoj vrednosti u celokupnom iznosu.

7. NETO DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA
(000 RSD)

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Negativni efekti promene vrednosti derivata namenjenih trgovanju	(29,672)	(40,618)
Pozitivni efekti promene vrednosti derivata namenjenih trgovanju	16,044	100,049
Promene fer vrednosti hartija namenjenih trgovanju	14,836	61,691
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	1,208	121,122
Neto dobitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	10,116	32,598
Gubitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(27,225)	(12,337)
Dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	203,586	56,683
Dobici od prodaje finansijskih sredstava kojima se trguje	16,700	5,241
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	193,061	49,587
UKUPNO	204,385	203,307

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
8. NETO RASHOD/(PRIHOD) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

(000 RSD)	2020.	2019.
Negativne kursne razlike nastale po osnovu deviznih potraživanja i obaveza	(30,165,281)	(25,071,366)
Negativne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za potraživanja	(1,951)	(106)
Negativne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za obaveze	(10)	(4,051)
Ukupno negativne kursne razlike	(30,167,242)	(25,075,523)
Pozitivne kursne razlike nastale po osnovu deviznih potraživanja i obaveza	643	1,805
Pozitivne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za potraživanja	17,280	123,010
Pozitivne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za obaveze	30,192,565	24,945,225
Ukupno pozitivne kursne razlike	30,210,488	25,070,040
NETO EFEKAT	43,246	(5,483)

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

(000 RSD)	2020.	2019.
Prihodi od zakupnina	4,743	3,312
Prihodi od neiskorišćenih bonusa zaposlenih	749	28,768
Ostali prihodi od zaposlenih	3,909	4,714
Prihod po osnovu funkcije centralizovanog upravljanja	213,521	200,830
Dobici po osnovu prodaje plasmana	-	-
Ostali prihodi	16,935	17,489
Ukupno ostali poslovni prihodi	239,857	255,113

10. OSTALI PRIHODI

(000 RSD)	2020.	2019.
Dobici od prodaje ostale opreme	570	351
Dobici od naplaćene štete	91	-
Smanjenje rezervisanja za obaveze	34,896	34,065
Ostali prihodi	5,645	65,059
Ukupno ostali prihodi	41,202	99,475

11. NETO PRIHODI/(RASHODI) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki
000 RSD

	2020.	2019.
Rashodi po osnovu obezvređenja bilansnih pozicija		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 20c)	(672)	(294)
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 20c)	(43,170)	(45,893)
Kreditni i potraživanja od komitenata (Napomena 20c)	(5,816,204)	(15,103,253)
Hartije od vrednosti	(128,048)	(14,502)
Ostala sredstva (Napomena 20c)	(11,454)	(63,834)
Otpisano u toku godine	(8,594)	(319,164)
Efekat modifikacija (Napomena 20c)	(177,543)	-
Ukupno rashodi obezvređenja bilansnih pozicija	(6,185,685)	(15,546,940)
Rashodi rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	(154,789)	(208,514)
Ukupno rashodi	(6,340,474)	(15,755,454)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

11. NETO PRIHODI/(RASHODI) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

000 RSD	2020.	2019.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 20c)	15	277
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 20c)	-	42,427
Kreditni i potraživanja od komitenata (Napomena 20c)	5,474,598	14,937,384
Hartije od vrednosti	120,190	14,671
Ostala sredstva (Napomena 20c)	2,646	50,679
Naplaćeno u toku godine	165,064	263,402
Ukupno po bilansnoj aktivni	5,762,513	15,308,840
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	152,804	220,244
Ukupno prihodi	5,915,317	15,529,084
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(425,157)	(226,370)

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

(000 RSD)	2020.	2019.
Neto zarade	842,572	902,554
Porezi i doprinosi na zarade	320,617	342,916
Ostali lični rashodi	43,139	153,840
Rashod za otpremnine pri prestanku radnog odnosa	25,891	20,939
Rashod za otpremnine pri odlasku u penziju /Prihodi od ukidanja rezervisanja za penzije	(1,100)	96
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1,231,119	1,420,345

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

(000 RSD)	2020.	2019.
Trošak amortizacije nematerijalnih ulaganja (Napomena 21)	204,957	145,113
Trošak amortizacije ulaganja u zakupljene objekte (Napomena 22)	29,086	25,800
Trošak amortizacije građevinskih objekata (Napomena 22)	8,753	9,521
Trošak amortizacije ostale opreme (Napomena 22)	57,705	58,728
Troškovi amortizacije za lizing automobila (Napomena 22)	9,109	9,047
Troškovi amortizacije za lizing nekretnina (Napomena 22)	193,845	184,082
Ukupno troškovi amortizacije	503,455	432,291

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
14. OSTALI RASHODI

(000 RSD)	2020.	2019.
Donacije i pomoći	9,991	27,016
Zakupnine	72,970	95,017
Ostali troškovi u zakupljenim objektima	85,469	101,546
Premije osiguranja	222,900	346,257
Troškovi reprezentacije	2,838	5,429
Troškovi reklame	90,490	170,829
Troškovi korišćenja informacionih Sistema	652,826	660,402
Troškovi goriva i održavanja automobile	3,835	6,429
PTT troškovi i troškovi komunikacija	66,023	71,115
Članarine u zemlji i inostranstvu	3,062	2,967
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	207,030	231,127
Troškovi revizije	13,639	11,919
Troškovi konsultantskih usluga	59,807	74,186
Komunalne usluge	40,150	45,779
Kancelarijski material	4,601	7,577
Ostali rashodi prema zaposlenima	20,483	46,403
Sudske i administrativne takes	48,678	56,819
Troškovi poslovanja sa karticama	156,140	117,104
Troškovi obezbeđenja imovine	62,336	65,876
Ostali administrativni troškovi	78,092	94,406
Materijalni troškovi	1,975	3,902
Gubici po osnovu otpisa i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	397,270	20,750
Rashodi rezervisanja za pokriće obaveza	124,574	80,011
Ostali rashodi	16,706	10,365
Smanjenje vrednosti nekretnina	-	36,658
UKUPNO OSTALI RASHODI	2,441,885	2,389,889

Troškovi premije osiguranja najvećim delom čine plaćeni troškovi osiguranja depozita u iznosu od 199,273 hiljade dinara (31.12.2019. godine: 318,424 hiljada dinara). Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata su porezi i doprinosi za plate na teret poslodavca. Troškovi reklama najvećim delom čine TV reklame u iznosu od 13,287 hiljada dinara (31.12.2019. godine: 60,640 hiljade dinara), internet oglašavanje u iznosu od 23,171 hiljadu dinara (31.12.2019. godine: 29,896 hiljada dinara), a preostale troškove čine istraživanja, promotivni materijala i dr. Troškovi korišćenja informacionih sistema čine najvećim delom troškovi usluga za core sistem u iznosu od 213,656 hiljada dinara (31.12.2019. godine: 183,403 hiljade dinara), troškovi licenci i održavanja softvera iznose 298,291 hiljada dinara (31.12.2019. godine: 323,646 hiljade dinara). U 2020. godini troškovi zakupnine odnose se na zakupe male vrednosti, kratkoročne zakupe poslovnog prostora kao i prateće troškove zakupa i to u iznosu od 55,669 hiljada dinara (u 2019. godini iznos 41,541 hiljada dinara) troškovi poreza na dugoročni i kratkoročni zakup iznose 8,566 hiljada dinara (u 2019. godine 7,414 hiljada dinara).

15. POREZ NA DOBITAK**(a) Komponente poreza na dobitak**

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

(000 RSD)	2020.	2019.
Tekući porez na dobitak	(211)	(750)
Ukupno	(211)	(750)
Obračunat porez na prvu primenu MSFI 9	(39,743)	(39,743)
Obračunat porez na dobit	(211)	(750)
Ukupan poreski rashod	(39,954)	(40,493)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

15. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

(000 RSD)	2020.	2019.
Dobitak pre oporezivanja	583,294	1,148,188
Porez na dobit po stopi od 15%	87,494	172,228
Poreski efekti prihoda i rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	(87,494)	(77,139)
Obračunati porez na kapitalne dobitke	211	750
Iskorišćeni poreski gubici	-	(95,089)
Ostalo	39,743	39,743
Porez iskazan u bilansu uspeha	39,954	40,493
Efektivna poreska stopa	0.04%	0.07%

(c) Osnov za knjiženje odloženih poreskih sredstava i obaveza i efekte na bilans uspeha za 2020. i 2019. godinu:

(000 RSD)	Odložena poreska sredstva 2020.	Odložene poreske obaveze 2020.	Bilans uspeha 2020.	Odložena poreska sredstva 2019.	Odložene poreske obaveze 2019.	Bilans uspeha 2019.
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		(20,643)	-		(49,227)	-
Nerealizovani gubici po osnovu prve primene MSFI 9	79,489	-	39,743	119,232	-	39,743
	79,489	(20,643)	39,743	119,232	(49,227)	39,743

NEISKORIŠĆENI PORESKI GUBICI

(000 RSD)

Godina iz koje potiče poreski gubitak	Iznos gubitka	Iznos iskorišćenog gubitka	Godina kada je gubitak iskorišćen	Preostali preneti gubitak	Poslednji poreski period u kojem se gubitak može iskoristiti
2013	7,565,484	2,310,496	2017/2018	-	2018
2014	1,996,873	712,828	2019	-	2019
2015	7,080,127	-	2020	-	2020
2016	1,463,306	-	/	1,463,306	2021
Ukupno	18,105,790	3,023,324		1,463,306	

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Na dan 31. decembra 2018. godine Banka je formirala odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI 9 u iznosu od 198,717 hiljada dinara, koje može iskoristiti u narednih pet godina. U tekućoj godini 2020. je iskorišćeno 39,743 hiljada dinara (u 2019. je bilo iskorišćeno 39,743 hiljada dinara) .

Banka će u narednoj godini vršiti ponovnu procenu nepriznatih odloženih poreskih sredstava i priznati ih u meri u kojoj bude postojala procena da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva, kako je to propisano u MRS 12 Paragraf 37.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

(000 RSD)	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
U dinarima		
Žiro-račun	5,108,192	3,370,929
Gotovina u blagajni	1,157,876	1,196,649
Potraživanja za kamate od NBS	173	1,483
Ukupno u dinarima	6,266,241	4,569,061
U stranoj valuti		
Obavezna rezerva u stranoj valuti	4,523,548	2,468,088
Gotovina u blagajni	942,570	847,549
Devizni računi za trgovanje HoV	322	54
Ukupno u stranoj valuti	5,466,440	3,315,691
Ispravka vrednosti	(672)	(15)
Stanje na dan 31. decembra	11,732,009	7,884,737

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na računima Banke, gotovina u blagajni, devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka

U gotovinu i gotovinske ekvivalente za izveštaj o tokovima gotovine Banke uključene su pozicije:

(000 RSD)	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Žiro-račun	1,308,192	3,370,929
Gotovina u blagajni	2,100,446	2,044,198
Devizni računi u inostranstvu	2,669,141	2,745,691
Devizni računi za trgovanje HoV	323	54
Stanje na dan 31. decembra	6,078,102	8,160,872

Banka je u 2020. godini obračunavala dinarsku i deviznu obaveznu rezervu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije („Službeni glasnik” Republike Srbije br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 21/2019) do oktobra 2018. godine. Izmenom Odluke od oktobra 2018. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 76/2018, 21/2019 i 102/2020), sredstva primljena od međunarodnih finansijskih organizacija ne izuzimaju se u celosti iz obračuna obavezne rezerve.

Banka je dužna da do kraja kalendarskog meseca obavesti Narodnu banku Srbije o nameri da počev od narednog obračunskog perioda obaveznu rezervu ne obračunava na iznos sredstava koje je primila od međunarodnih finansijskih organizacija posle 17.10.2018. godine. Istovremeno je dužna da dostavi podatke o izvoru i iznosu primljenih sredstava, nameni, kamatnim stopama na izvore i replasirana sredstva, kao i o prosečnim kamatnim maržama na kredite koje odobrava iz ostalih izvora.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene obavezne rezerve u visini obračunate obavezne rezerve, s tim da dnevno stanje izdvojene dinarske i devizne rezerve u toku meseca može biti veće ili manje od obračunate obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu.

Obavezna rezerva u dinarima obračunava se na obaveze po depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje banka obračunava u ime i za račun trećih lica, a koja ne prelaze iznose plasmana koje je banka dala iz tih depozita.

Obveznu rezervu izdvojenu u dinarima čini zbir obračunate dinarske rezerve u dinarima i deo obračunate devizne rezerve. Na osnovicu koju čine devizne obaveze sa rokom dospeća do dve godine obračunata devizna obavezna rezerva izdvajala se u dinarima u procentualnom iznosu od 38%. Na osnovicu koju čine devizne obaveze sa rokom preko dve godine obračunata devizna obavezna rezerva izdvajala se u dinarima u procentualnom iznosu od 30%. U navedenim procentualnim iznosima izdvajanje je vršeno tokom celog perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine obračunata dinarska obavezna rezerva, čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2020. godine do 17. januara 2021. godine iznosila je 4,711,074. hiljade RSD i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Dinarska obavezna rezerva se u 2020. godini obračunavala po nepromenjenim stopama od:

- 5% – na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine;
- 0% – na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine;

Narodna banka Srbije plaća bankama kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu do nivoa koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve.

Kamatna stopa koju plaća Narodna banka Srbije tokom 2020. godine je iznosila je na godišnjem nivou od januara do 17. marta 0.75%, od 18. marta do 17. aprila 0.50%, od 18. aprila do 17. juna 0.25% i od 18. juna do kraja 2020. godine 0,10%.

U toku 2020. godine devizna obavezna rezerva se obračunavala po nepromenjenim stopama od:

- 20% – na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine;
- 13% – na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine;
- 100% na dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom, bez obzira na ročnost.

Obračunata devizna obavezna rezerva koja se izdvaja u devizama u 2020. godini ostala je nepromenjena u procentualnim iznosima tokom cele godine, Izdvajanje u devizama je iznosilo:

- 62% iznosa obračunatog na devizne obaveze i na indeksirane obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine,
- 70% iznosa obračunatog na devizne obaveze i na indeksirane obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine.

Na dan 31. decembra 2020. godine obračunata devizna obavezna rezerva koja se izdvaja u devizama i čiji nivo se morao održavati u periodu od 18. decembra 2020. godine do 17. januara 2021. godine iznosila je 50,928. hiljada EUR.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

17. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA
(000 RSD)

	31.decembar 2020.	31.decembar 2019.
Potraživanja po osnovu derivata	1,408	1,680
Ukupno hartije od vrednosti	1,408	1,680

(000 RSD)

	31.decembar 2020.	31.decembar 2019.
Obaveze po osnovu derivata	38,201	9,608
Ukupno hartije od vrednosti	38,201	9,608

Svi derivativni finansijski instrumenti su iskazani po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji Banke dok se sredstvo priznaje kao pozitivna promena fer vrednosti derivata, a obaveza se priznaje kada je promena fer vrednosti derivata negativna. Fer vrednost na početku transakcije je jednaka ceni transakcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
17. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA (nastavak)

Tabela pokazuje ugovore za FX swap-ove sa datumima izmirenja nakon dana bilansa stanja u bruto iznosima na dan 31. decembra 2020. godine:

	Ugovori sa pozitivnom vrednošću	Pozitivna fer vrednost 000 RSD	Ugovori sa negativnom vrednošću	Negativna fer vrednost 000 RSD
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR	USD 14.713.800 / EUR 12,000,000	1,006		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja NOK	EUR 300,000 / NOK 3.174.000	85		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja RSD	EUR 8,000,000 / RSD 941.45.200,00	253		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR			USD 143,713,800/ EUR 12,000,000	4,485
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja AUD			EUR 300,000/ AUD 483.540,00	352
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja NOK			EUR 300,000 / NOK 3.174.000EUR	328
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja RSD			EUR 4.166.606,67 / RSD 490.207.500,67	280
Forward transakcije	EUR 3.207.501,04 / RSD 412.657.497,36	64		
Forward transakcije			USD 3.971.194,07/ RSD379.899.118,15	32,756
Fer vrednost na kraju godine		1,408		38,201

Tabela pokazuje ugovore za FX svopove sa datumima izmirenja nakon dana bilansa stanja u bruto iznosima na dan 31. decembra 2019. godine:

	Ugovori sa pozitivnom vrednošću	Pozitivna fer vrednost 000 RSD	Ugovori sa negativnom vrednošću	Negativna fer vrednost 000 RSD
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD / obaveza na dan izmirenja EUR	CHF 1,420,640 / EUR 1,300,000	1,338		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD / obaveza na dan izmirenja EUR	USD 1,114,600 / EUR 1,000,000	55		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja GBP / obaveza na dan izmirenja EUR	EUR 500,000 / NOK 4,992,500	237		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD / obaveza na dan izmirenja EUR	EUR 2,000,000 / RSD 235,176,600	50		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja CHF / obaveza na dan izmirenja EUR			CHF 1,420,640 / EUR 1,300,000	211
FX swap - potraživanje na dan izmirenja CHF / obaveza na dan izmirenja EUR			USD 13,379,040/ EUR 12,000,000	7,815
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja RSD			USD 1,114,600 / EUR 1,000,000	740
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD / obaveza na dan izmirenja EUR			EUR 500,000 / NOK 4,992,500	842
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR / obaveza na dan izmirenja RSD				
Fer vrednost na kraju godine		1,680		9,608

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
18. HARTIJE OD VREDNOSTI

(000 RSD)

	<u>31.decembar 2020.</u>	<u>31.decembar 2019.</u>
Hartije od vrednosti vrednovane kroz bilans uspeha	1,964,611	2,295,910
Hartije od vrednosti vrednovane kroz kapital	10,638,217	11,372,087
Investicione jedinice vrednovane kroz kapital	-	-
Investicione jedinice vrednovane kroz bilans uspeha	-	-
Ukupno hartije od vrednosti	<u>12,602,828</u>	<u>13,667,997</u>

Ispravka vrednosti za hartije vrednovane kroz ostali rezultat prikazana je na kapitalu u iznosu od 8,536 hiljada dinara.

Dužničke hartije od vrednosti Republike Srbije mogu biti kratkoročne i dugoročne, u domaćoj i stranoj valuti.

Kratkoročne dužničke HOV izdaju se u formi državnih zapisa bez kupona od strane Ministarstva Finansija.

Dugoročne dužničke HOV izdaju se u formi obveznica sa kuponom od strane Republike Srbije.

Nominalna vrednost iznosi 10,000 novčanih jedinica ukoliko je dužnička HOV izdata u domaćoj valuti, odnosno 1,000 novčanih jedinica ukoliko je dužnička HOV izdata u stranoj valuti.

Dužničke HOV Republike Srbije izdaju se sa rokom dospeća od 1 godine do 15 godina.

Tržišna vrednost dužničkih HOV Republike Srbije je izračunata na bazi diskontovanja svih budućih novčanih tokova HOV odgovarajućom kamatnom stopom dužničkih HOV sa poslednjih aukcija koja se obelodanjuje na sajtu Uprave trezora.

U 2020. godini Banka je plasirala slobodna novčana dinarska sredstva u dužničke HOV Republike Srbije po kamatnim stopama (stopama prinosa) u rasponu od 2.11% do 3.20% (2019. godina: od 3.40% do 4.57%),

Po osnovu ulaganja u hartije od vrednosti po fer vrednost kroz ostali rezultat Banka je u 2020. godini ostvarila prihod od kamate u iznosu od 387,397 hiljada RSD (2019. godina: 452,552 hiljada RSD).

Hartije od vrednosti vrednovane kroz ostali rezultat

(000 RSD)

Početno bruto stanje na dan 1. januara 2020. Godine	<u>11,372,087</u>
Smanjenja u toku godine	(6,353,707)
Povećanje u toku godine	5,145,707
Neto prihod od prodaje	176,361
Prihod kamate	387,397
Povećanje nerealizovanog dobitka	-
Kursne razlik(e)	(89,628)
Neto stanje na dan 31. decembra 2020. Godine	<u>10,638,217</u>
Početno bruto stanje na dan 1. januara 2019. Godine	<u>10,402,924</u>
Smanjenja u toku godine	(2,391,561)
Povećanje u toku godine	2,776,486
Neto prihod od prodaje	44,346
Prihod kamate	452,552
Povećanje nerealizovanog dobitka	58,301
Kursne razlike	29,039
Neto stanje na dan 31. decembra 2019. Godine	<u>11,372,087</u>

Banka je u 2020. godini ostvarila kamatni prihod od ulaganja u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u iznosu od 83,307 hiljada RSD (2019. godine: 42,440 hiljada RSD).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
18. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

Vrednovanje hartija od vrednosti u portfelju Banke vrši se dekadno. Posmatra se broj dana do dospeća svake hartije, a cena se formira interpolacijom primenjenih kamatnih stopa u odnosu na broj dana do dospeća.

Input kamatnih stopa za vrednovanje hartija uzima se sa Bloomberg i Reuters sistema. Sa Bloomberg sistema se uzimaju poslednje kamatne stope hartija sa aukcija Ministarstva finansija. Kamatne stope za dospeća hartija koja su kraća od 3 meseca za rsd hartije odnosno kraće od 12 meseci za eurske hartije uzimaju se sa Reuters sistema (Reuters interbank interest rates) i to kako sledi:

- Za hartije od vrednosti u RSD primenjuje se ON i 2W stopa,
- Za hartije od vrednosti u EUR koristi se ON stopa uvećana sa jednogodišnju CDS stopu Republike Srbije izražene u USD (YCCD2104).

Formirane cene se importuju u informacioni sistem Banke, u kome se dobijena cena množi sa nominalnom vrednošću hartije i deli sa 100. Tako dobijena vrednost predstavlja trenutnu vrednost hartije (current value).

Fer vrednost dobije se kada se od trenutne vrednosti hartije oduzme zbir čiste nabavne vrednosti i razgraničene vrednosti diskonta.

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

(000 RSD)

	31.decembar 2020.	31.decembar 2019.
U dinarima		
Plasmani po REPO transakcijama	-	-
Plasmani bankama	-	-
Plasmani drugim finansijskim organizacijama	5,137	9,865
Ukupno u dinarima	5,137	9,865
U stranoj valuti		
Devizni računi kod drugih banaka	2,721,113	2,754,649
Plasmani u stranoj valuti	9,968	21,398
Ostala potraživanja u stranoj valuti	9	-
Ukupno u stranoj valuti	2,731,090	2,776,047
Bruto krediti i potraživanja od banaka	2,736,227	2,785,912
Ispravka vrednosti u dinarima	(1)	(5)
Ispravka vrednosti u stranoj valuti	(52,015)	(8,968)
Ukupno	2,684,211	2,776,939

Tokom 2020. godine Banka je plasirala sredstva bankama u dinarima sa kamatnom stopom u rasponu od 0.10% do 1.00% (od 1.00% do 3.60% u 2019.) i u EUR sa kamatnom stopom od 0.00% do 0.05% (2019. godina: od 0.05% do 0.10%)

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

U tabeli niže predstavljeni su krediti i potraživanja od komitenata koja su grupisana po neto inicijalnoj ročnosti.

(000 RSD)

	31. decembra 2020.			31. decembra 2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
- Preduzeća	2,681,868	6,369,972	9,051,840	1,532,484	84,678	1,617,162
- Stanovništvo	1,287,095	22,728,170	24,015,265	986,790	20,973,161	21,959,951
- Javni sektor	403,487	133,941	537,428	55,997	8	56,005
- Drugi komitenti	9,084	18,479	27,563	5,438	5,478	10,916
Ukupno u dinarima	4,381,534	29,250,562	33,632,096	2,580,709	21,063,325	23,644,034
U stranoj valuti						
- Preduzeća	9,740,522	18,163,957	27,904,479	16,926,497	18,620,386	35,546,883
- Stanovništvo	533,414	9,859,165	10,392,579	578,944	10,469,300	11,048,244
- Javni sektor	2,506,696	898,193	3,404,889	425,113	94,205	519,318
- Drugi komitenti	244,896	204,629	449,525	296,506	303,700	600,206
Ukupno u stranoj Valuti	13,025,528	29,125,944	42,151,472	18,227,060	29,487,591	47,714,651
Bruto krediti	17,407,062	58,376,506	75,783,568	20,807,769	50,550,916	71,358,685
Ispravka vrednosti						
- U dinarima	(410,065)	(1,832,348)	(2,242,413)	(580,682)	(1,533,301)	(2,113,983)
- U valuti	(655,725)	(1,215,601)	(1,871,326)	(775,702)	(882,061)	(1,657,763)
Ukupno ispravka vrednosti	(1,065,790)	(3,047,949)	(4,113,739)	(1,356,384)	(2,415,362)	(3,771,746)
Stanje na dan 31. decembra	16,341,272	55,328,557	71,669,829	19,451,385	48,135,554	67,586,939

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

U toku 2020. godine kamate na kredite klijentima Sektora poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom obračunavane su u zavisnosti od kreditnog rejtinga klijenta, vrste kredita i obezbeđenog kolaterala.

Shodno tome, kamata na kredite za obrtna sredstva pravnim licima odobrene u 2020. godini obračunavala se po kamatnoj stopi u visini EURIBOR-a uvećanog u proseku za marginu od 3.14% godišnje za indeksirane kredite, odnosno za dinarske kredite u visini BELIBOR-a uvećane u proseku za 2.67% (Investicioni krediti pravnim licima u 2019. godini: u visini EURIBOR-a uvećanog u proseku za marginu od 3.17% godišnje za indeksirane kredite, odnosno za dinarske kredite u visini BELIBOR-a uvećane u proseku za 2.44%).

Investicioni krediti pravnim licima u 2020. godini su odobravani maksimalno na period do 10 godina i prosečnom marginom od 3.47% uvećanoj za EURIBOR za indeksirane kredite, dok su dinarski dugoročni krediti odobravani u proseku od 43 meseca sa marginom od 2.80% uvećanoj za BELIBOR (u 2019. godini: dugoročni krediti pravnim licima u 2019. godini su odobravani maksimalno na period do 10 godina i prosečnom marginom od 3.39% uvećanoj za EURIBOR za indeksirane kredite, dok su dinarski dugoročni krediti odobravani u proseku od 37 meseca sa marginom od 3.00% uvećanoj za BELIBOR).

Nenamenski krediti stanovništvu vezani za RSD su u 2020. godini plasirani sa kamatnom stopom od 4.49% do 18% (u 2019. godini od 6 % do 17%).

(c) Promene na računima ispravke vrednosti finansijskih sredstava i ostale aktive

Tabele ispod pokazuju kretanje ispravke vrednosti u 2020. i 2019. godini:

(000 RSD)	Po gotovini (Napomena 16)	Plasmani finansijskim organizacijama (Napomena 19)	Plasmani komitentima (Napomena 20)	Ostala sredstva (Napomena 24)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	-	(3,238)	(7,425,868)	(73,234)	(7,502,340)
Povećanje rashoda	(294)	(45,893)	(15,103,253)	(63,834)	(15,213,274)
Prihodi od umanjenja ispravki vrednosti	277	42,427	14,937,384	50,679	15,030,767
Efeki konverzije	-	-	943,691	-	943,691
Kursne razlike	2	(2,269)	(2,539)	195	(4,611)
Prodaja potraživanja	-	-	774,567	-	774,567
Isknjižavanje i otpis	-	-	2,363,686	8,434	2,372,120
Umanjenje po unwinding efektu	-	-	(259,414)	-	(259,414)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	(15)	(8,973)	(3,771,746)	(77,760)	(3,858,494)
Stanje na dan 1. januara 2020. godine	(15)	(8,973)	(3,771,746)	(77,760)	(3,858,494)
Povećanje rashoda	(672)	(43,170)	(5,816,204)	(11,452)	(5,871,498)
Prihodi od umanjenja ispravki vrednosti	15	-	5,474,598	2,646	5,477,259
Efeki modifikacije	-	-	(177,543)	-	(177,543)
Kursne razlike	-	127	2,372	7	2,506
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Isknjižavanje i otpis	-	-	772,851	-	772,851
Umanjenje po unwinding efektu	-	-	(124,987)	-	(124,987)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	(672)	(52,016)	(3,640,659)	(86,559)	(3,779,906)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

(000 RSD)

	Licence i prava	Licence u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	2,238,682	15,451	2,254,133
Povećanje	-	247,202	247,202
Prenosi (aktiviranje)	232,073	(232,073) -	-
Rashodovanje	(6,842)	-	(6,842)
Stanje na dan 1. januara 2020. godine	2,463,913	30,580	2,494,493
Povećanje		310,332	310,332
Prenosi (aktiviranje)	293,250	(293,250)	-
Rashodovanje	(345,604)	-	(345,604)
Ostalo	-	-	--
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	2,411,559	47,662	2,459,221
-Akumulirana ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	1,308,080	-	1,308,080
Amortizacija za tekuću godinu (Napomena 13)	145,113	-	145,113
Rashodovanje	-		
Obezbvredjenje	(3,746)	-	(3,746)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	1,449,447	-	1,449,447
Amortizacija za tekuću godinu (Napomena 13)	204,957	-	204,957
Rashodovanje	(40,124)	-	(40,124)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	1,614,280	-	1,614,280
Neotpisana vrednost na dan:			
31. decembra 2020. godine	797,279	47,662	844,941
31. decembra 2019. godine	1,014,466	30,580	1,045,046

Banka je tokom 2020 uradila test obezbvredjenja nematerijalne imovine, jer se javila potreba usled prelaska na novu verziju core banking sistema R16 i potrebe da se revidira vrednost stare verzije. Banka je utvrdila da je potrebno izvršiti obezbvredjenje u iznosu od 397,067 hiljada RSD i isto je proknjiženo u 2020. godini.

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(000 RSD)

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Građevinski objekti	331,889	366,136
Investicije u toku u građevinske objekte	100,264	81,873
Ulaganje u zakupljene objekte	60,954	56,430
Kompjuterska i ostala oprema	103,837	109,652
Ulaganja u pripremi	8,311	6,982
Nekretnine uzete u lizing	458,551	383,507
Automobili uzeti u lizing	3,621	11,919
Ukupno	1,067,427	1,016,499

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

(000 RSD)	Građevinski objekti	Ulaganja u objekte u zakupu	Kompjuterska oprema	Ostala oprema	Ulaganja u pripremi	Nekretnine uzete u lizing	Autpmobili uzeti u lizing	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>								
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	447,110	829,346	503,074	754,295	25,488	-	-	2,559,313
Efekat prve primene IFRS 16 01.01.2019.	-	-	-	-	-	500,734	20,966	521,700
Povećanje	988	37,525	-	-	47,328	96,390	-	182,231
Prenosi (aktiviranje)	-	-	40,322	25,154	(65,834)	358	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	-	-	-	(5,905)	-	(5,905)
Obezvređenje	-	-	-	(25,066)	-	(23,991)	-	(49,057)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	448,098	866,871	543,396	754,383	6,982	567,586	20,966	3,208,282
Povećanje	18,506	47,622	-	-	57,740	327,044	811	451,723
Prenosi (aktiviranje)	-	-	34,436	21,975	(56,411)	-	-	-
Prenosi sa investicionih nekretnina	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(61,223)	(22,165)	(11,766)	(14,934)	-	(101,312)	-	(211,400)
Korekcija početnog stanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	405,381	892,328	566,066	761,424	8,311	793,318	21,777	3,448,605
<i>Ispravka vrednosti</i>								
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	72,441	759,199	458,539	639,258	-	-	-	1,929,437
Amortizacija za tekuću godinu (Napomena 13)	9,521	25,799	28,427	30,304	-	184,080	9,047	287,178
Prenosi sa investicionih nekretnina	-	-	-	(24,831)	-	(1)	-	(24,832)
Otuđenja i rashodovanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	81,962	784,998	486,966	644,731	-	184,079	9,047	2,191,783
Amortizacija za tekuću godinu (Napomena 13)	8,753	29,086	30,586	27,119	-	193,845	9,109	298,498
Prenosi sa investicionih nekretnina	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(17,223)	(22,020)	(12,440)	(14,263)	-	(43,157)	-	(109,103)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	73,492	792,064	505,112	657,587	-	334,767	18,156	2,381,178
Neotpisana vrednost na dan:								
31. decembra 2020. godine	331,889	100,264	60,954	103,837	8,311	458,551	3,621	1,067,427
31. decembra 2019. godine	366,136	81,873	56,430	109,652	6,982	383,507	11,919	1,016,499

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Banka poseduje građevinske objekte za obavljanje svoje delatnosti na šest lokacija: ekspozitura Bežanijska kosa, ekspozitura Hill Beograd, ekspozitura Bačka Palanka, ekspozitura Subotica i ekspozitura Kruševac, deo kuće u ulici Šekspirova u Beogradu.

Svi ostali poslovni prostori su zakupljeni i pozicija "Ulaganja u objekte u zakupu" se odnosi na opremanje i privođenje nameni zakupljenih poslovnih prostora.

Banka nije zalagala svoje objekte kao kolaterale.

23. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI

(000 RSD)	2020.	2019.
Nabavna vrednost		
Stanje na početku godine	15,446	72,446
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	-	63,617
Prenos sa investicionih nekretnina	-	-
Prenos na osnovna sredstva	(15,446)	
Prodaja u toku godine		(120,617)
Neto vrednost na kraju godine	-	15,446

Tokom prethodnih godina Banka je stekla određeni broj građevinskih objekata koje su služile kao sredstva obezbeđenja otplate kredita. Rukovodstvo Banke je donelo odluku da će se izvršiti prodaja ovih sredstava, tako da su sredstva koja ispunjavaju uslove MRS 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja su preneti sa pozicije sredstava stečenih naplatom potraživanja na stalna sredstva namenjena prodaji.

Tokom 2020. godine, preneti su nepokretnost u iznosu od 15,446 hiljada RSD na osnovna sredstva iz razloga jer je Banka odustala od prodaje objekta u Subotici.

Za prodaju preostalih sredstava rukovodstvo Banke preduzima sve potrebne aktivnosti: angažovanje agencija za prodaju nekretnina, oglašavanje, traženje potencijalnih kupaca u cilju što brže realizacije prodaje.

24. OSTALA SREDSTVA

(000 RSD)	2020.	2019.
Potraživanja	631,579	621,900
Potraživanja od zaposlenih	237	302
Potraživanja od banaka po poslovima sa karticama	389,938	310,472
Dati avansi i depoziti	63,712	85,991
Potraživanja za plaćene obaveze klijenata	9,838	8,095
Ostale naknade i druga potraživanja	28,132	25,231
Potraživanja za zakupnine	10,884	10,305
Druge potraživanja	128,838	181,504
Ostala aktiva i AVR	265,439	159,147
Unapred plaćeni troškovi	240,469	125,396
Aktivna vremenska razgraničenja	1,007	905
Sredstva stečena naplatom potraživanja	12,312	21,193
Zalihe kancelarijskog materijala	11,651	11,653
Bruto ostala aktiva	897,018	781,047
<i>Ispravka vrednosti ostalih potraživanja</i>	(86,559)	(77,760)
<i>Ispravka vrednosti zaliha</i>	(11,653)	(11,653)
Neto vrednost ostale aktive	798,806	691,634

Na dan 31. decembra 2020. godine, sredstva stečena naplatom potraživanja čine najvećim delom zgrade i stanovi u iznosu od 12,312 hiljade RSD.

Od ukupnog iznosa ispravki vrednosti ostalih potraživanja na ispravku vrednosti ostalih potraživanja odnosi se 86,559 hiljada RSD (u 2019. godini: 77,760 hiljade RSD), a na ispravku vrednosti zaliha 11,635 hiljade RSD (u 2019. godini: 11,635 hiljade RSD).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

(000 RSD)	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Transakcioni depoziti u dinarima	202,342	217,581
Transakcioni depoziti banaka	19,893	16,600
Transakcioni depoziti drugih finansijskih organizacija	182,449	200,981
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	273,439	322,662
Transakcioni depoziti banaka	90,963	130,320
Transakcioni depoziti drugih finansijskih organizacija	182,476	192,342
Ostali depoziti u dinarima	805,159	147,019
Ostali depoziti banaka	-	3
Ostali depoziti drugih finansijskih organizacija	798,401	145,001
Oblaveze za kamate i naknade	6,758	2,015
Ostali depoziti u stranoj valuti	956,562	637,445
Ostali depoziti banaka	11,758	11,759
Ostali depoziti drugih finansijskih organizacija	940,641	618,286
Oblaveze za kamate i naknade i unapred plaćene naknade	4,163	7,400
Primljeni kreditii	<u>7,881,243</u>	<u>4,317,184</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>10,118,745</u>	<u>5,641,891</u>

U 2020. godini kratkoročni krediti i depoziti su odobravani Bancii u evrima po kamatnim stopama u zavisnosti dospeća u rasponu od 0.5% do 0.75% godišnje (u 2019. godini kamatna stopa je bila od 0.5% do 0.65%).

	<u>Oznaka valute</u>	<u>Iznos u valuti</u>	<u>Datum dospeća</u>	<u>Kamatna stopa</u>	<u>000 RSD</u> <u>31. decembar</u> <u>2020.</u>
EBRD - dugoročni krediti	EUR	8,571,429	4.12.2023.	1.40%	1,007,830
	EUR	4,285,714	4.12.2023.	1.40%	503,915
	EUR	4,285,714	4.12.2023.	1.40%	503,915
Addiko Bank AG – dugoročni kredit	EUR	33,453,803	2.04.2021.	1.00%	3,933,505
					5,949,165
Ukupno dugoročni krediti					<u>5,949,165</u>
EBRD - kratkoročni krediti	EUR	3,077,000	13.01.2021.	0.75%	361,794
	EUR	2,200,000	13.01.2021.	0.60%	258,676
	EUR	300,000	10.03.2021.	0.75%	35,274
	EUR	700,000	23.03.2021.	0.75%	82,306
	EUR	545,000	13.04.2021.	0.75%	64,081
	EUR	1,500,000	21.04.2021.	0.75%	176,370
	EUR	2,250,000	4.05.2021.	0.75%	264,555
	EUR	3,560,000	11.06.2021.	0.75%	418,586
	EUR	2,300,000	24.06.2021.	0.75%	270,434
					1,932,078
Ukupno kratkoročni krediti					<u>1,932,078</u>
Ukupno primljeni krediti					<u>7,881,243</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

(000 RSD)	2020.	2019.
<i>Transakcioni depoziti u dinarima</i>	14,025,493	9,589,294
Transakcioni depoziti preduzeća	8,486,975	5,602,895
Transakcioni depoziti javnih preduzeća	-	498,347
Transakcioni depoziti javnog sektora	227,612	364,679
Transakcioni depoziti stranih pravnih lica	955,504	-
Transakcioni depoziti drugih komitenata	336,084	301,081
Transakcioni depoziti stanovništva	4,019,318	2,822,292
<i>Transakcioni depoziti u stranoj valuti</i>	21,765,338	20,860,769
Transakcioni depoziti preduzeća	6,656,451	6,452,992
Transakcioni depoziti javnih preduzeća	-	925
Transakcioni depoziti javnog sektora	24,133	39,030
Transakcioni depoziti stranih pravnih lica	-	-
Transakcioni depoziti drugih komitenata	210,621	128,436
Transakcioni depoziti stanovništva	14,874,133	14,239,386
<i>Ostali depoziti u dinarima</i>	8,267,703	5,841,826
Ostali depoziti preduzeća	7,509,713	4,770,548
Ostali depoziti javnih preduzeća	-	-
Ostali depoziti javnog sektora	75,431	63,208
Ostali depoziti stranih pravnih lica	-	-
Ostali depoziti drugih komitenata	641,973	969,374
Ostali depoziti stanovništva	12,975	15,240
Obaveze za kamate i naknade	27,611	23,456
Obaveze za kamate i naknade indeksirane u stranoj valuti	-	-
<i>Ostali depoziti u stranoj valuti</i>	3,902,747	5,291,868
Ostali depoziti preduzeća	2,592,468	3,366,491
Ostali depoziti javnih preduzeća	-	-
Ostali depoziti javnog sektora	1,147,965	1,074,686
Ostali depoziti drugih komitenata	1,915	678,692
Ostali depoziti stanovništva	160,399	171,999
<i>Namenski depoziti u dinarima</i>	14,077	260
Namenski depoziti pravnih lica	13,377	260
Namenski depoziti javnih preduzeća	-	-
Namenski depoziti javnog sektora	-	-
Namenski depoziti drugih komitenata	-	-
Namenski depoziti stanovništva	700	-
<i>Namenski depoziti u stranoj valuti</i>	125,906	396,687
Namenski depoziti pravnih lica	28,366	256,669
Namenski depoziti javnih preduzeća	-	117,593
Namenski depoziti javnog sektora	19,420	-
Namenski depoziti drugih komitenata	542	18,475
Namenski depoziti stanovništva	77,578	3,950
<i>Štedni depoziti</i>	18,487,257	19,008,281
Štedni depoziti u dinarima	555,480	984,832
Štedni depoziti u stranoj valuti	17,755,951	17,870,221
Razgraničena kamata u stranoj valuti	175,826	153,228
Stanje na dan 31. Decembra	66,588,521	60,988,985

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Na depozite po viđenju pravnih lica u dinarima i u stranoj valuti, Banka obračunava kamatu po stopi od 0%, osim u slučaju ugovaranja posebnih aranžmana što se definiše pojedinačnim ugovorima sa značajnim klijentima. U najvećem broju slučajeva, prilikom ugovaranja posebnih aranžmana, kamatne stope vezuju se za referentnu stopu Narodne banke Srbije. Na depozite po viđenju korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti Banka obračunava i plaća kamatu koja ne može biti niža od važeće eskontne stope Narodne banke Srbije

Na oročene depozite klijenata u Sektoru poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom, Banka plaća kamatu čija visina zavisi od ročnosti i visine iznosa deponovanih sredstava. Visina kamatnih stopa se na inicijativu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, usklađuje sa kretanjima referentnih kamatnih stopa na tržištu i u toku 2020. godine i kretala se u rasponu od 1% do 3,5% za dinarske depozite na godišnjem nivou (transakcione, depozite po viđenju, oročene depozite, namenske depozite) odnosno 0% do 6,27% za devizne depozite (transakcione, depozite po viđenju, oročene depozite, namenske depozite).

U okviru navedenih raspona kamatne stope na:

- dinarske transakcione račune stanovništva kretala se u rasponu od 0,00% do 0,10% a za devizne transakcione račune u rasponu od 0,00% do 2,00%
- dinarsku štednju po viđenju stanovništva iznosila je 0,10% (cash-back račun), dok se na deviznu štednju po viđenju kretala se u rasponu od 0,00% do 3,00% (0,00%-0,10% na standardne depozite po viđenju, 0,00% do 3,00% na dečiju štednju)
- oročenu dinarsku štednju stanovništva (Standardnu oročenu štednju, štednju sa premijom, Kasica spasica oročenu štednju i Stepenu štednju) kretala se u rasponu od 0,10% do 4,20% godišnje, dok se kamatna stopa deviznu oročenu štednju stanovništva za ove proizvode kretala u rasponu od 0,10% do 2,50%.
- namenske depozite u dinarima iznosila je 0,00% dok se za namenske devizne depozite kretala u rasponu od 0,0% do 6,27%

Ročna struktura depozita i ostalih obaveza prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli po principu preostale ročnosti:

(000 RSD)	2020.			2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Transakcioni depoziti	14,025,493	-	14,025,493	9,589,294	-	9,589,294
Ostali depoziti	8,041,386	198,706	8,240,092	5,705,724	112,646	5,818,370
Namenski depoziti	2,900	11,177	14,077	-	260	260
Štedni depoziti	545,123	10,357	555,480	972,960	11,872	984,832
Obaveze za kamate	27,611	-	27,611	23,456	-	23,456
Ukupno u dinarima	22,642,513	220,240	22,862,753	16,291,434	124,778	16,416,212
U stranoj valuti						
Transakcioni depoziti	21,765,339	-	21,765,339	20,860,769	-	20,860,769
Ostali depoziti	3,703,303	199,444	3,902,747	4,885,388	406,480	5,291,868
Namenski depoziti	62,066	63,840	125,906	396,687	-	396,687
Štedni depoziti	16,134,442	1,621,508	17,755,950	14,426,483	3,443,738	17,870,221
Obaveze za kamate i naknade	175,826	-	175,826	153,228	-	153,228
Ukupno u stranoj valuti	41,840,976	1,884,792	43,725,768	40,722,555	3,850,218	44,572,773
Stanje na dan						
31. decembra	64,483,489	2,105,032	66,588,521	57,013,989	3,974,996	60,988,985

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

Stanje obaveza po subordiniranim kreditima na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazano je u sledećoj tabeli:

	Oznaka valute i	Iznos u valuti	Datum dospeća	Kamatna stopa	31. decembar 2019.	(000 RSD) 31. decembar 2020.
Addiko Bank AG	EUR	33,453,803	26.09.2020.	5.3880%	3,933,927	0
Obaveze za obračunatu kamatu					584	0
Ukupno u dinarima					3,934,511	0

Banka je u 2020. godini subordinirani kredit prebacila na primljene kredite koji se mogu videti u napomeni 25.

28. REZERVISANJA

Banka je izvršila sledeća rezervisanja:

(000 RSD)	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Rezervisanje za gubitke po garancijama	85,384	79,446
Rezervisanja po osnovu nepokrivenih akreditiva	42	679
Rezervisanja po preuzetim dugoročnim obavezama	10,052	13,368
Ukupno rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	95,478	93,493
Rezervisanja za sudske sporove	263,047	205,051
Rezervisanja za otpremnine za prestanak radnog odnosa	-	50
Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju	53,049	54,149
Rezervisanja za bonuse	32,417	32,971
	348,513	292,221
Stanje na dan 31. Decembra	443,991	385,714

a) Rezervisanja za gubitke po garancijama, drugim potencijalnim obavezama i otpremnine:

Banka je izvršila rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na teret rashoda u skladu sa svojom poslovnom politikom.

Rezervisanja za druge potencijalne obaveze u iznosu od 263,048 hiljade RSD izvršena su po osnovu obračuna eventualnog gubitka koji bi pao na teret Banke u vezi verovatnog ishoda sudskog spora.

Troškovi rezervisanja za otpremnine za prestanak radnog odnosa nisu formirani u 2020. godini (u 2019. godini trošak je iznosio 50 hiljada RSD).

U skladu sa ovim odlukom i Pravilnikom o radu Banke, Izvršni odbor je sačinio predlog programa rešavanja viška zaposlenih koji je podnet Nacionalnoj službi za zapošljavanje. Sprovođenje pomenutih mera smanjenja zaposlenih će se obavljati na društveno odgovoran način. Prioritet je da se nađe sporazumno rešenje sa zaposlenima, tj, da se uskladi broj zaposlenih sa smanjenim brojem radnih mesta kroz dobrovoljno zaključenje sporazuma o raskidu radnog odnosa ili aneksa ugovora kroz premeštaje na nova radna mesta u okviru Banke. U skladu sa ovim odlukama, tokom 2020. godine zaposlenima sa kojim je raskinut ugovor o radu su isplaćene otpremnine u ukupnom iznosu od 25.941 hiljada RSD (2019.godine iznos 20,889 hiljada RSD).

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan bilansa stanja i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Polazne pretpostavke za navedeni obračun su sledeće:

- Podaci o zaposlenima (ukupan radni staž na dan 31.12.2020., pol, starost)
- Tablice smrtnosti 2010-2012
- Pretpostavljen rast bruto zarada 0%
- kamatna stopa 3,5 %
- zarada u " **ADDIKO BANK** " za 2020- tu godinu po svakom zaposlenom

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
28. REZERVISANJA (nastavak)

Zakonom o radu ("Službeni glasnik RS" 75/2014) propisano je da je poslodavac dužan da isplati zaposlenom otpremninu pri odlasku u penziju najmanje u visini dve prosečne zarade, a tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

a) Rezervisanja za gubitke po garancijama, drugim potencijalnim obavezama i otpremnine (nastavak):

Promene na računima rezervisanja su prikazane u narednoj tabeli:

(000 RSD)	Garancije i druge vanbilansne stavke	Druge potencijalne obaveze	Otpremni ne za prestana k radnog odnosa	Otpremni ne za penzije	Rezervisanja za bonuse	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2019.						
	105,621	184,552	5,964	56,789	16,607	369,533
Ukidanje rezervisanja	(12,128)	(34,065)	-	(2,544)	20,012	(28,724)
Isplata prethodno rezervisanog iznosa	-	(25,447)	(5,914)	(96)	(3,648)	(35,106)
Dodatno rezervisanje	-	80,011	-	-	(20,012)	100,023
Stanje na dan 31. decembra 2019.	93,493	205,051	50	54,149	32,971	385,714

Stanje na dan 1. januara 2020.						
	93,493	205,051	50	54,149	32,971	385,714
Ukidanje rezervisanja	(152,804)	(34,896)	(5,782)	(1,100)	(12,544)	(207,126)
Isplata prethodno rezervisanog iznosa	-	(31,682)	-	-	-	(31,682)
Dodatno rezervisanje	154,789	124,574	5,732	-	11,990	297,086
Stanje na dan 31. decembra 2020.	95,478	263,047	-	53,049	32,417	443,991

b) Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2020. godine vodilo 3,170 sporova (31. decembar 2019: 1,495 sporova).

Ukupna vrednost svih sporova, bez obračunatih kamata, koji se vode protiv Banke iznosi 35,972 hiljada EUR (4,344,210 hiljada RSD) . U 2019. godini je iznosila 37,065 hiljada EUR (4,358,577 hiljada RSD)

Banka je usvojila Proceduru za procenu uspešnosti u pasivnim sudskim postupcima i za utvrđivanje rezervacija za pravni rizik po osnovu tih postupaka.

Procena uspešnosti u pasivnim sudskim postupcima vrši se na osnovu:

- Pravne osnovanosti tužbenog zahteva;
- Pravne analize toka svakog pojedinog sudskog postupka;
- Sagledavanja činjenica i dokaza koje je u toku postupka iznela protivnička strana i činjenica i dokaza koje je u sudskom postupku iznela ili koje može izneti Banka i međusobne zavisnosti i povezanosti ovih činjenica i dokaza;
- Poznate sudske prakse u istim ili sličnim sudskim postupcima;
- Ukoliko sudski postupak vodi advokat angažovan od strane Banke, prilikom procene uspešnosti uzima se u obzir i njegovo mišljenje, Izuzetno, u veoma složenim postupcima, služba Banke u čijoj je nadležnosti sudski postupak u pitanju može zatražiti eksterno pravno mišljenje o uspešnosti postupka i ako postupak ne vodi advokat nego ga vodi Banka;
- Mogućnosti da se sa protivničkom starnom postigne sudsko ili vansudsko poravnanje;
- Pravila i uslova za rezervisanje utvrđena Međunarodnim računovodstvenim standardom – MRS 37;
- Drugih elemenata koji mogu biti od uticaja na uspeh Banke u sudskom postupku.

Procena uspešnosti pasivnih sudskih postupaka vrši se po prijemu tužbe, prilikom unosa postupka u Pravnu bazu podataka, a formiranje rezervacija se vrši jednom kvartalno, najkasnije poslednjeg dana u mesecu pre isteka kalendarskog kvartala.

Procena se vrši na osnovu pravnog i činjeničnog stanja na dan procene.

Banka vodi veći broj izvršnih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja. Sva utužena potraživanja su ispravljena u skladu sa metodologijom Banke i za njih su terećeni rashodi Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
29. OSTALE OBAVEZE

(000 RSD)	<u>31. decembar 2020.</u>	<u>31. decembar 2019.</u>
Obaveze prema dobavljačima u dinarima	38,099	39,587
Obaveze prema dobavljačima u stranoj valuti	17,294	2,237
Prevmene uplate za dugovanja po kreditima	247,886	251,575
Obaveze prema zaposlenima	5,644	99,629
Ostale obaveze u dinarima	316,452	142,220
Ostale obaveze u stranoj valuti	173,522	121,305
Primljeni avansi u dinarima	13,725	10,334
Obaveze za poreze i doprinose	14,729	9,598
Obaveze po poslovima sa karticama	1,912	4,793
Razgraničeni rashodi	176,699	283,550
Razgraničeni prihodi	20,622	24,927
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	486,312	419,039
Ukupno ostale obaveze	<u>1,512,896</u>	<u>1,408,794</u>

Ostale obaveze u stranoj valuti u iznosu od 173,522 hiljada RSD se odnose na neizvršene isplate po primljenim naplatama iz inostranstva u iznosu od 102 hiljade RSD .

Banka je u toku 2020. godine izvršila plaćanja obaveze po osnovu finansijskog lizinga u iznosu od 227,726 hiljada RSD (2019. 186,179 hiljada RSD), i plaćanje po osnovu kamate u iznosu od 5,336 hiljada RSD (2019. godina 4,594 hiljada RSD). Iznos odliva gotovine po osnovu lizinga je prikazan u okviru Izveštaja o novčanim tokovima u poziciji odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti .

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga iskazane po ročnosti su sledeće:

(000 RSD)	<u>Glavnica</u>	<u>Kamata</u>	<u>Total</u>
2021	41,339	660	41,999
2022	38,235	788	39,023
2023	29,515	899	30,414
2024	65,387	1,411	66,798
2025	304,576	3,503	308,079
	<u>479,052</u>	<u>7,261</u>	<u>486,313</u>

30. KAPITAL I REZERVE

Kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine obuhvata akcijski kapital, emisionu premiju, rezerve, revalorizacione rezerve, rezerve fer vrednosti i akumulirani rezultat.

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

(000 RSD)	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Akcijski kapital	17,517,484	17,517,484
Emisiona premija	3,027,810	3,027,810
Rezerve iz dobiti	2,104,903	1,580,792
Rezerve fer vrednosti	108,227	278,952
Gubitak zbog prve primene MSF19	(1,126,066)	(1,126,066)
Dobitak u tekućoj godini	1,126,924	1,107,695
Stanje na dan 31. decembra	<u>22,759,282</u>	<u>22,386,667</u>

a) Akcijski kapital i emisiona premija

Na dan 31. decembra 2020. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 8,758,742 obične akcija (31. decembar 2019. godine: 8,758,742 akcije) pojedinačne nominalne vrednosti 2,000 RSD po akciji. Svaka akcija nosi jedan glas. Sve emitovane akcije su u potpunosti plaćene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
30. KAPITAL I REZERVE (nastavak)
a) Akcijski kapital i emisiona premija (nastavak)

Akcije su registrovane kod Komisije za hartije od vrednosti:

CFI kod: ESVUFR

ISIN broj: RSHYPOE 68424

Dana 27. marta 2014. godine sprovedena je promena većinskog akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd u Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti. Umesto većinskog akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt, kao većinski akcionar upisan je Hypo SEE Holding AG Klagenfurt, Dana 30. oktobra 2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG.

Na dan 31. decembra 2014. godine Hypo Group Alpe Adria AG, bila je vlasnik 7,159,669 akcija Banke, a Industrija kotrljajućih ležajeva u stečaju, Beograd vlasnik 73 akcije.

Dana 13. novembra 2015. godine Privredni sud u Beogradu odobrio je prodaju 73 akcije u vlasništvu stečajnog dužnika Industrija kotrljajućih ležajeva a.d. Beograd. Akcije je otkupila Hypo Group Alpe Adria AG i na taj način je posta jedini akcionar Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Dana 30. decembra 2015. godine u Agenciji za privredne registre evidentirano je povećanje akcionarskog kapitala. U Centralnom registru je izvršeno povećanje kapitala izdavanjem XXIX emisije u iznosu od 1,599,000 običnih akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD po akciji. Uplata akcija je izvršena konverzijom dela subordiniranog kredita u akcijski kapital u iznosu od 3,198,000,000 RSD.

Dana 08. jula 2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br FN 350921k izvršena je promena poslovnog imena Hypo Group Alpe Adria AG u Addiko Bank AG, sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

U toku 2020. godine Banka nije povećavala akcionarski kapital, tako da ukupan broj izdatih i uplaćenih akcija iznosi 8,758,742 nominalne vrednosti za jednu akciju od 2,000 RSD.

Banka nema upisanog, a neuplaćenog akcijskog kapitala.

Svaka akcija nosi jedan glas i nema ograničenja za isplatu dividendi koje proističu iz akcija.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Iznos u 000 RSD	31. decembar 2020.	
		% učešća	Broj akcija
Addiko Bank AG	17,517,484	100%	8,758,742
Ukupno	17,517,484	100%	8,758,742

U donjoj tabeli prikazana je struktura akcionarskog kapitala na dan 31. decembra 2019. godine:

Naziv akcionara	Iznos u 000 RSD	31. decembar 2019.	
		% učešća	Broj akcija
Addiko Bank AG	17,517,484	100%	8,758,742
Ukupno	17,517,484	100%	8,758,742

Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti:

- U periodu od 2002. godine do 2008. godine formirana je emisiona premija u visini od 2,790,840 hiljada RSD;
- U toku 2008. godine posle izvršene dve emisije akcija formirana je emisiona premija u visini od 4,414,469 hiljada RSD;
- U martu 2009. godine emitovano je 392,205 akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD koje su prodate po ceni od 8,500 RSD, pri čemu je ostvarena emisiona premija od 2,549,332 hiljade RSD;
- U julu 2010. godine emitovano je 584 akcija nominalne vrednosti 2,000 RSD koje su prodate po ceni od 8,500 RSD, pri čemu je ostvarena emisiona premija od 3,797 hiljada RSD;
- Na osnovu Odluke Skupštine banke br, 11866/16 od 26. aprila 2016. godine izvršeno je pokriće gubitka ostvarenog u 2015. godini u iznosu od 5,452,120 hiljada RSD;
- Na osnovu Odluke Skupštine banke br, 13115/17 od 28. aprila 2017. godine izvršeno je pokriće gubitka ostvarenog u 2016. godini u iznosu od 1,278,508 hiljada RSD, tako da emisiona premija na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 3,027,810 hiljada RSD.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
30. KAPITAL I REZERVE (nastavak)
b) Rezerve iz dobiti

Skupština Banke na sednici održanoj 31.03.2020. godine, je donela Odluku broj: 07678/20 da se 47.32% ostvarenog dobitka nakon oporezivanja u iznosu o 524,111 hiljada dinara raspoređuje na rezerve banke Banke, a preostali iznos od 583,584 hiljada dinara ostaje na neraspoređenoj dobiti.

c) Rezerve fer vrednosti

Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava vrednovanih po FV kroz ostali rezultat formirani su kao rezultat svođenja vrednosti ulaganja u finansijska sredstva vrednovanih po FV kroz ostali rezultat. Ove rezerve su korigovane za efekte odloženih poreza (Napomene 15 i 18).

Na dan 31. decembra 2020. godine revalorizacije rezerve iznose 108,227 hiljada RSD (31 .decembar 2019. godine: 278,952 hiljade RSD). Ispravka vrednosti po hartijama od vrednosti iznosi 8,536 hiljada RSD, umanjena za odloženi porez u iznosu od 1,280 hiljada RSD.

31. USAGLAŠENOST POSLOVANJA BANKE SA ZAKONSKIM PROPISIMA

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke prikazani su u sledećoj tabeli:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	2020.	2019.
	Pokazatelji		
1. Kapital	Min Eur 10 miliona	Eur 177 miliona	Eur 177 miliona
2. Adekvatnost kapitala:			
- Adekvatnost kapitala	min 8 %	26.40%	27.05%
- Adekvatnost osnovnog kapitala	min 6 %	26.40%	26.30%
- Adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala	min 4.5 %	26.40%	26.30%
3. Ulaganja banke u lica koja nisu u fin.sektoru i u osnovna sredstva	max 60%	5.14%	4.89%
4. bir velikih izloženosti banke	max 400%	7.27%	28.98%
5. Pokazatelj likvidnosti:	min 1	1.69%	2.03%
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	min 1	1.75%	1.95%
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	min 1	1.54%	1.90%
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	min 1	1.58%	1.71%
6. Pokazatelj likvidnosti u užem smislu	min 0.7	1.40%	1.76%
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	min 0.7	1.48%	1.66%
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	min 0.7	1.28%	1.64%
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	min 0.7	1.30%	1.46%
7. Pokazatelj deviznog rizika	max 20%	2.99%	1.92%
8. Izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	max 25%	7.27%	10.83%
9. Ulaganja banke u lica koje nije u finansijskom sektoru	max 10%	0.00%	0.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
32. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA I ČLANICAMA ADDIKO GRUPACIJE

Jedini vlasnik Addiko Bank ad Beograd je Addiko Bank AG, u čijem se vlasništvu nalazi 100% akcija Addiko Bank a.d. Beograd.

Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

a) Bilans stanja

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim licima na dan 31. decembra 2020. godine:

							(000 RSD)
Finansijska sredstva 31.12.2020.	Addiko Bank AG Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	125,015	5,491	35,302	6,821	20,809	4,735	198,173
Potraživanja po osnovu derivata	1,091	-	-	-	-	-	1,091
Ostala sredstva	1,046,781	5,592	8,468	1,163	1,338	-	1,063,342
Ukupno finansijska sredstva	1,172,887	11,083	43,770	7,984	22,147	4,735	1,262,606
Finansijske obaveze 31.12.2020.							
Obaveze po osnovu derivata	5,165	-	-	-	-	-	5,165
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama	3,969,015	-	18,825	3,702	64,316	23,938	4,079,796
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	-	-	-	1,100	-	-	1,100
Ostale obaveze	30,934	-	2,477	-	-	-	33,411
Ukupno finansijske obaveze	4,005,114	-	21,302	4,802	64,316	23,938	4,119,472

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim pravnim licima na dan 31. decembra 2019. godine:

							(000 RSD)
Finansijska sredstva 31.12.2019.	Addiko Bank AG Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	80,041	48,418	38,381	18,415	13,206	9,176	207,637
Potraživanja po osnovu derivata	1,630	-	-	-	-	-	1,630
Ostala sredstva	1,358,854	2,702	22,972	3,740	330	-	1,388,598
Ukupno finansijska sredstva	1,440,525	51,120	61,353	22,155	13,536	9,176	1,597,865
Finansijske obaveze 31.12.2019.							
Obaveze po osnovu derivata	9,607	-	-	-	-	-	9,607
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama	14,017	-	10,724	4,381	102,905	23,109	155,136
Subordinirane obaveze	3,933,926	-	-	-	-	-	3,933,926
Rezervisanja	-	-	-	293	-	-	293
Ostale obaveze	105,989	-	12,796	-	-	-	118,785
Ukupno finansijske obaveze	4,063,539	-	23,520	4,674	102,905	23,109	4,217,747

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
32. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA I ČLANICAMA ADDIKO GRUPACIJE (nastavak)
b) Bilans uspeha

							(000 RSD)
Prihodi za 2020. godinu	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Prihodi od kamata	15,548	-	-	-	-	-	15,548
Prihodi od naknada i provizija	-	116	-	156	-	-	272
Ostali prihodi	127,204	29,969	35,392	6,829	8,059	6,068	213,521
Ukupno prihodi	142,752	30,085	35,392	6,985	8,059	6,068	229,341
Rashodi za 2020. godinu							
Rashodi od kamata	(177,390)	-	(41)	-	-	-	(177,431)
Rashodi naknada i provizija	-	-	(487)	-	-	-	(487)
Administrativni troškovi	(25,886)	-	(40,970)	305	-	-	(66,551)
Ukupno rashodi	(203,276)	-	(41,498)	305	-	-	(244,469)

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim licima za godinu koja se završila 31. decembra 2019. godine:

							(000 RSD)
Prihodi za 2019. godinu	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Sarajevo	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Prihodi od kamata	97,515	-	-	-	-	-	97,515
Prihodi od naknada i provizija	-	-	12	24	25	-	61
Ostali prihodi	80,515	48,756	38,206	11,956	13,161	8,237	200,831
Ukupno prihodi	178,030	48,756	38,218	11,980	13,186	8,237	298,407
Rashodi za 2019. godinu							
Rashodi od kamata	(209,538)	-	(104)	-	-	-	(209,642)
Rashodi naknada i provizija	-	(6)	(594)	-	-	-	(600)
Administrativni troškovi i ostali rashodi	(106,803)	(1,224)	(44,743)	-	-	-	(152,770)
Ukupno rashodi	(316,341)	(1,230)	(45,441)	-	-	-	(363,012)

c) Transakcije sa povezanim fizičkim licima

U toku 2020. godine članovima Upravnog odbora Banke za njihovo angažovanje isplaćena je bruto naknada u visini od 3,821 hiljadu RSD (2019. godine: 3,820 hiljada RSD).

U toku 2020. godine članovima Izvršnog odbora Banke isplaćena je bruto zarada u visini od 79.569 hiljada RSD (2019. godine: 93,046 hiljada RSD).

U toku 2020. godine ključnom rukovodećem osoblju isplaćena je bruto zarada u visini od 124,405 hiljada RSD (2019. godine: 128,067 hiljada RSD).

Ključno rukovodeće osoblje su ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, direktno ili indirektno, uključujući sve direktore (bez obzira da li su izvršni ili ne). Osim ovih naknada, nije bilo plaćanja po ostalim vrstama naknada.

Na dan 31. decembra 2020. godine depoziti fizičkih lica povezanih sa Bankom iznose 99,894 hiljade RSD (31. decembar 2019. godine: 91,146 hiljada RSD).

Na dan 31. decembra 2020. godine krediti fizičkim licima povezanih sa Bankom iznose 58,745 hiljada RSD (31. decembar 2019. godine: 5,803 hiljada RSD).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine
33. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Banka je izvršila usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. oktobra 2020. godine, a sa najvećim klijentima usaglašavanje je vršeno i na dan 31. decembra 2020. godine putem IOS-a.

Od ukupno 13,338 poslanih izvoda otvorenih stavki (IOS) osporeno je 97 .

Iznos neusaglašenih potraživanja i obaveza po poslatim IOS-ima iznosi 40,048 hiljada dinara. Iznosi se najvećim delom odnose na potraživanja za kamate, naknade i ostala potraživanja.

Banka i dalje preduzima aktivnosti da se potraživanja i obaveze usaglase sa klijentima i proces usaglašavanja je i dalje u toku.

34. VANBILANSNE STAVKE

(000 RSD)	2020.	2019.
Ukupno garancije i preuzete obaveze	25,358,389	25,607,616
Plative garancije	4,342,926	3,396,207
Činidbene garancije	8,049,938	9,070,470
Nepokriveni akreditivi	21,071	286,100
Preuzete neopozive obaveze	1,023,937	1,190,915
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	11,902,517	11,645,924
Ostale garancije	18,000	18,000
Ukupno derivati	7,440,043	3,944,805
Potraživanja za prodate valute	4,113,898	1,968,632
Obaveze za kupljene valute	3,326,145	1,976,173
Ostale vanbilansne stavke	254,525,883	586,391,461
Plasmani u ime i za račun	1,028,442	1,047,880
Ostale preuzete obaveze	66,992	937,104
Primljena jemstva za obaveze	3,617,629	10,440,910
Evidencija kolaterala	240,749,941	565,269,469
Založena potraživanja	-	-
Ostala vanbilansna aktiva	9,062,879	8,696,098
UKUPNO VANBILANSNE STAVKE	287,324,315	615,943,882

Na kraju svakog obračunskog perioda Banka vrši obračun rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Pregled rezervisanja po vanbilansnim pozicijama prikazan je u Napomeni 28.

Derivativni finansijski instrumenti

U vanbilansnoj evidenciji derivata su prikazani potraživanja i obaveze po osnovu po osnovu FX svopova. Svopovi predstavljaju ugovore između dve strane o razmeni plaćanja u nekom periodu pri čemu su iznosi plaćanja zavisni od promene relevantnog indeksa kao što je na primer, kamatna stopa ili devizni kurs.

Derivati, uključujući valutne ugovore, valutne svopove i druge izvedene finansijske instrumente, prvobitno se priznaju po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji na datum potpisivanja ugovora i naknadno se ponovo vrednuju po fer vrednosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugom ugovornom stranom (datum dogovora). Iznosi nominalne glavnice (notional amount) na koji su derivati ugovoreni evidentirani su vanbilansno.

Bilansno je u aktivni ili pasivi iskazana pozitivna ili negativna promena fer vrednosti derivata i prikazana u Napomeni 17.

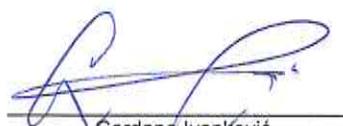
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine**35. DEVIZNI KURSEVI**

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. godine i na dan 31. decembra 2018. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

	2020.	2019.
USD	95.6637	104.9186
EUR	117.5802	117.5928
CHF	108.4388	108.4004
GBP	130.3984	137.5998
JPY	0.9276	0.9653

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u Napomenama uz priložene Finansijske izveštaje Banke na 31. decembar 2020. godine.

Gordana Ivančević
Direktor odeljenja računovodstva i
izveštavanja

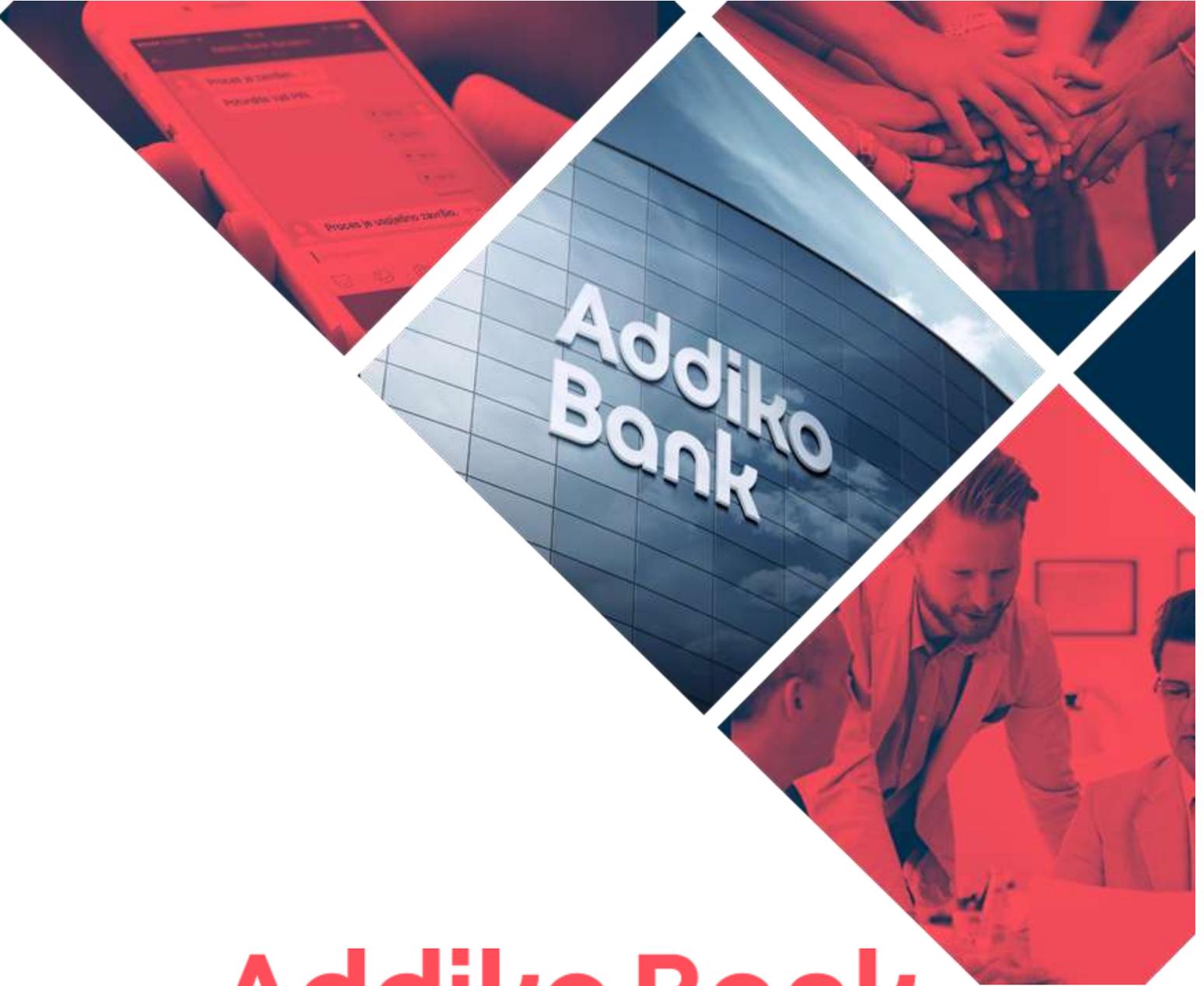

Vladimir Stanislavljević
Član Izvršnog odbora

Vojislav Lazarević
Predsednik Izvršnog odbora

Addiko Bank

Addiko bank a.d. Beograd
Godišnji izveštaj za 2020.

Ključni podaci

Rezultati poslovanja Addiko Bank a.d. Beograd
na osnovu finansijskih izveštaja sastavljenih u skladu sa MSFI

	2020.	2019.
Bilans uspeha (u hiljadama dinara)	01.01.- 31.12.	01.01.- 31.12.
Neto prihod od poslovanja	4,656,220	4,953,980
Neto prihod po osnovu kamata	3,413,710	3,584,298
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1,242,510	1,369,682
Drugi operativni prihodi	528,690	668,586
Operativni rashodi	-4,176,459	-4,248,008
Operativni rezultat pre rezervisanja za kreditne rizike	1,008,451	1,374,558
Troškovi rezervisanja za kreditne rizike	-425,157	-226,370
Porez na dobitak	-39,954	-40,493
Rezultat perioda nakon oporezivanja	543,340	1,107,695
Bilans stanja (u hiljadama dinara)	31.12.2020.	31.12.2019.
Kredit i potraživanja od komitenata	71,669,829	67,586,939
Depoziti i finansijske obaveze prema komitentima	66,588,521	60,988,985
Kapital	22,759,282	22,386,667
Ukupna aktiva	101,461,847	94,756,170
Ključni pokazatelji poslovanja	2020.	2019.
Neto prihod po osnovu kamata/ukupna aktiva	3.36%	3.78%
Odnos troškova i prihoda (CIR)	71.02%	67.18%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	26.40%	26.30%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	26.40%	27.05%
Broj zaposlenih na dan izveštaja	532	558
Broj ekspozitura	36	37

Pismo Izvršnog odbora

Poštovani,

Poslovanje u 2020. godini obeleženo je pandemijom koronavirusa i pre svega izazovima u domenu bezbednosti i zdravlja kako zaposlenih tako i klijenata kao i izazovima vezanim za održivost kontinuiteta poslovanja. Prioritet nam je bila bezbednost svih i veoma smo ponosni na način na koji smo reagovali i prilagodili način poslovanja.

Uprkos svim nametnutim okolnostima rezultat koji smo ostvarili je pozitivan i veoma smo ponosni na sve ostvareno. I u ovoj situaciji Addiko tim je pokazao da brzo može da odgovori na sve zahteve koji se pred nas postave i da smo napravili agilnu i posvećenu organizaciju. U tim teškim trenucima pokazali smo izuzetnu solidarnost, timski duh i kolegijalnost. Isto tako trudili smo se da potrebe klijenata budu uvek na prvom mestu uprkos svemu. Sve vreme tokom pandemije virusa Covid-19 klijenti su imali na raspolaganju sve proizvode i usluge Addiko banke, kako kad su u pitanju fizička tako i pravna lica. Osim toga olakšice za građane koje su doneli moratorijumi značajno su klijentima pomogle da stabilizuju svoje finansije. Sa druge strane mala i srednja preduzeća su dobila značajan izvor finansiranja kroz garancijske šeme. Takođe, trudili smo se da budemo nesebični i da u teškim okolnostima pokažemo empatiju prema zajednici u kojoj poslujemo tako da smo novac namenjen internim proslavama i novogodišnjim poklonima donirali za potrebe borbe protiv koronavirusa i za podršku rada Nacionalne organizacije za borbu protiv retkih bolesti. Addiko brend je već duži niz godina prepoznat kao lider u domenu digitalne transformacije tako da smo i ove godine nastavili taj trend. I pored svega uspeali smo da naš mobilni eko-sistem nadogradimo još jednim digitalnim proizvodom – mRačunom. Otvaranje računa uz pomoć video identifikacije obavlja se jednostavno i u rekordnom roku. O posvećenosti digitalnoj transformaciji govori i podatak da godinu završavamo sa učešćem digitalnih kanala u rezultatu od preko 30 odsto, a da se preko 90 odsto transakcija obavi digitalnim putem.

U toku 2020. godine napredak je ostvaren u segmentima koji su u fokusu poslovanja Addiko banke, finansiranje građana, i u okviru poslovanja sa malim i srednjim preduzećima. U domenu gotovinskih kredita smo ostvarili rast od 7 odsto, a u SME segmentu smo povećali portfolio za 35 odsto tokom 2020. godine i time potvrdili strateski pravac Addiko banke kao specijalizovane banke u ovim segmentima.

Addiko banka će nastaviti i u narednom periodu da prati svoj strateški pravac banke specijaliste za finansiranje građana i SME segmenta kao i digitalnog lidera na bankarskom tržištu.

S poštovanjem,
Izvršni odbor Addiko bank a.d. Beograd

Wojislav Lazarević
Predsednik
Izvršnog odbora

Mirko Španović
Zamenik predsednika
Izvršnog odbora

Vladimir Stanisavljević
Član
Izvršnog odbora

Godišnji izveštaj o poslovanju sastavlja se u skladu sa članom 29. Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/13, 30/2018 i 73/2019 - dr. zakon) i sadrži:

Godišnji izveštaj Addiko Bank a.d. Beograd za 2020.

Sadržaj

1.	O Addiko banci	2
2.	Opšte ekonomsko okruženje	2
3.	Kratki pregled finansijskog rezultata	3
4.	Značajni događaji u 2020. godini	4
4.1	Odgovor na pandemiju Covid-19	4
4.1.	Podrška klijentima	4
4.2.	Operativna stabilnost	4
4.3.	Poslovanje sa stanovništvom i mikro klijentima	4
4.4.	Poslovanje sa privredom	5
4.5.	Društveno odgovorno poslovanje	5
5.	Finansijski izveštaji	6
5.1.	Analiza bilansa uspeha	6
5.2.	Analiza bilansa stanja	7
6.	Korporativno upravljanje	9
6.1.	Upravni i Izvršni odbor Addiko Bank a.d. Beograd	9
7.	Transformacija ka prodaji van ekspozitura i digitalni razvoj	9
7.1.	Izvršno iskustvo klijenata sa efikasnom transformacijom distributivnog modela	9
7.2.	Digitalna transformacija	9
7.3.	IT strategija	10
7.4.	Ekspoziture	10
8.	Upravljanje ljudskim resursima	10
9.	Sistem interne kontrole za računovodstvene procedure	11
10.	Upravljanje finansijskim rizicima	11
10.1.	Kreditni rizik	12
10.2.	Rizik likvidnosti i kamatni rizik	12
10.3.	Devizni rizik i ostali tržišni rizici	13
10.4.	Rizik izloženosti	13
10.5.	Operativni rizik	13
10.6.	Adekvatnost sistema upravljanja rizicima	13
11.	Organizaciona šema	14

Godišnji izveštaj o poslovanju Addiko Bank a.d. Beograd

1. O Addiko banci

Addiko Group je bankarska grupacija specijalizovana za finansiranje građana i malih i srednjih preduzeća koja posluje u centralnoj i jugoistočnoj Evropi. Addiko Group se sastoji od Addiko Bank AG, austrijske matične banke koja je listirana na berzi i poseduje sve neophodne dozvole, registrovane u Beču - Austrija, čiji su regulatori austrijski organ za kontrolu finansijskog tržišta (FMA) i Evropska centralna banka, kao i od šest banaka-subsidijara koje su registrovane, licencirane i koje posluju u pet zemalja centralne i jugoistočne Evrope: Srbija, Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina (gde posluju dve banke) i Crna Gora. Na dan 31.12.2020. godine, Addiko Group, putem svojih šest banaka-subsidijara, ima oko 0,8 miliona klijenata u centralnoj i jugoistočnoj Evropi u okviru dobro razvijene mreže od 168 ekspozitura i modernih kanala digitalnog bankarstva. Addiko banka u Srbiji ima 36 ekspozitura i jednu od najpotpunijih aplikacija mobilnog bankarstva na bankarskom tržištu.

Addiko Bank a.d. Beograd (Addiko banka), kao i Addiko Group, sprovodi svoju strategiju fokusa na poslovanja i repositionirala se kao bankarska grupa specijalizovana za poslovanje sa građanima i malim i srednjim preduzećima, sa fokusom na rast kreditiranja građana i mala i srednja preduzeća, kao i platnih usluga („fokus segmenti“), koja nudi neobezbeđene kreditne proizvode za fizička lica i kredite za obrtna sredstva za MSP, a koji se u velikoj meri finansiraju depozitima stanovništva. Portfoliji kredita javnog sektora i kredita velikih korporativnih klijenata Addiko banke („segmenti koji nisu u fokusu“) se postepeno smanjuju, čime se obezbeđuje likvidnost i kapital za postepeni rast finansiranja građana i malih i srednjih preduzeća.

Addiko banka obezbeđuje moderno iskustvo u poslovanju sa klijentima, u skladu sa svojom strategijom jasnog i jednostavnog bankarstva – fokusiranost na bitno, efikasnost i jednostavno komuniciranje. Bankarski proizvodi i usluge su standardizovani, naročito u segmentima poslovanja sa građanima i MSP, u cilju povećanja efikasnosti, smanjenja rizika i održavanja kvaliteta aktive.

Addiko Bank a.d. Beograd je u 100% vlasništvu Addiko Bank AG. Addiko Bank AG je izašla na Bečku berzu 2019. godine. Oko 51,08% akcija banke cirkuliše slobodno, a ostatak akcionara je dobro diversifikovan, sa širokom geografskom raspodelom i različitim investicionim strategijama. Institucionalni investitori potiču prvenstveno iz Evrope i Severne Amerike.

Dodatne informacije se mogu naći na internet prezentaciji odnosa sa investitorima Addiko Group: <https://www.addiko.com/investor-relations/>, uključujući i finansijske i ostale informacije namenjene investitorima.

2. Opšte ekonomsko okruženje

Pad ekonomske aktivnosti u Evrozoni iz 2019. godine koji je bio posledica proizvodne krize u najvećim evropskim zemljama se ubrzo pretvorio u veliku krizu nakon što je počelo širenje pandemije virusa Covid-19 u prvom kvartalu 2020. godine. Mere zatvaranja su zaustavile aktivnost evropskih ekonomija. Uprkos tome što su mere ekonomske politike ublažile određene pritiske, a početak oporavka do kojeg je došlo na leto ukazao na mogućnost predstojećeg snažnog oporavka nakon popuštanja državnih mera, drugi talas zaraze na jesen je brzo promenio ovaj izgled. Pokazaće se da nastojanje da se prevaziđe trenutna veoma teška situacija predstavlja dosta veliki izazov, naročito za ekonomije u jugoistočnoj Evropi, usled dosta izražene osobine krize koja se ne odnosi na njen intenzitet, iako se po svom obimu može uporediti samo sa poslednjom velikom krizom iz tridesetih godina 20. veka, već na činjenicu da je pad veći u sektoru usluga usled sprovođenja mera socijalnog distanciranja.

Najznačajniji pravci uticaja krize izazvane pandemijom Covid-19 na ekonomije se mogu podeliti na dve široke kategorije: (i) eksterna – koja obuhvata manju izvoznu tražnju, smanjenje stranih direktnih investicija, manje stope portfolio ulaganja i priliva od doznaka i slabije rezultate u turizmu; i (ii) interna – koja odražava uvođenje strogih mera zatvaranja i negativne indirektno efekte.

U svetlu prethodno navedenog, čini se da je negativni efekat na Srbiju bio dosta manji u odnosu na većinu evropskih zemalja, kao i sve susedne zemlje – očekivano kretanje BDP-a za Srbiju u 2020. godini sada iznosi -2,0%, dok se vraćanje na nivo BDP-a pre krize predviđa već u 2021. godini.

Iako se Srbija ne nalazi u Evrozoni, niti je njena valuta u režimu fiksnog deviznog kursa, dinar se pokazao dosta stabilnim, uprkos inicijalnim krizama izazvanim depresijacijskim pritiscima.

Komparativno dobri ekonomski rezultati Srbije su delimično ostvareni uz pomoć potpore fiskalne politike, uključujući i garancijske šeme za kreditni portfolio i kreditne linije za pravna lica, direktnu novčanu podršku stanovništvu, kao i

moratorijum u otplati kredita koji je ukupno trajao 5 meseci i obuhvatio oko dve trećine klijenata. Pored toga, Srbija je proširila ekonomske odnose sa partnerima izvan EU, prvenstveno sa Kinom. Određeni napredak je ostvaren u reformama poreske administracije i privatizaciji banaka u državnom vlasništvu, a ostale strukturne reforme državne administracije i državnih preduzeća su sporo napredovale. Bez obzira na to, čini se da su industrijski sektor i privatna potrošnja ostali dosta snažni i nesumnjivo će se pokazati kao značajni pokretači budućeg rasta.

3. Kratki pregled finansijskog rezultata

Iako je iza nas godina obeležena pandemijom, zatvaranjem zemalja, ograničenim poslovanjem velikih kompanija kako na globalnom, tako i na lokalnom nivou, Addiko Bank a.d. Beograd je odmah prepoznala značaj svoje uloge na finansijskom tržištu, potrebu prilagođavanja novim uslovima poslovanja i činjenicu da će mogućnost pristupa svojim klijentima biti jedan od ključnih faktora za poslovni uspeh i stabilnost. Uprkos svim izazovima koji i dalje postoje, Addiko Bank a.d. Beograd je ostvarila neto dobit na kraju 2020. godine od 543 miliona dinara.

Bazirajući se na iskustvu iz prethodnih finansijskih kriza, Addiko Bank a.d. Beograd je proaktivno i brzo identifikovala sektore i klijente koji su najviše pogođeni u cilju utvrđivanja načina za pružanje odgovarajuće podrške. Raspoloživost likvidnih sredstava predstavlja jedan od ključnih, a najverovatnije i najvažniji faktor za opstanak jedne ekonomije. Na osnovu ostvarenih stopa rasta neproblematičnog portfolija kredita namenjenih građanima i mikro segmentu (ne uključujući portfolio stambenih kredita) od 7% (+1,7 milijardi dinara) i kredita namenjenih malim i srednjim preduzećima od 22% (6,1 milijarda dinara), Addiko Bank a.d. Beograd je uspešno odgovorila izazovima nametnutim dinamičnim okruženjem i ostala pouzdan poslovni partner za svoje klijente.

Mere uvedene od strane vlade i centralne banke su u velikoj meri bile usmerene na bankarski sistem (ekspanzivna monetarna i fiskalna politika, odlaganje i ublažavanje regulatornih zahteva, garancijska šema) u cilju omogućavanja da finansijske institucije obezbede likvidnost ekonomiji i stanovništvu. Međutim, situacija izazvana pandemijom virusa Covid-19 je rezultirala većim troškovima rizika, kao i smanjenjem prihoda od kamata usled istorijski niskih referentnih kamatnih stopa.

Ukupni prihodi od kamata su iznosili 4,23 milijarde dinara. Sektor poslovanja sa stanovništvom i mikro klijentima (ne uključujući portfolio stambenih kredita) je ostvario 2,1 milijardu RSD, dok je prihod od kamata segmenta poslovanja sa malim i srednjim preduzećima iznosio 0,7 milijardi RSD.

Orijentisanost banke ka neobezbeđenim kreditima stanovništvu i kreditima za mala i srednja preduzeća je u skladu sa

njenom poslovnom strategijom, i može se uočiti da je u poslednjem kvartalu banka ostvarila značajan rast ovog portfolija čime se daje jak podsticaj daljem rastu kreditnog portfolija primarnih segmenata banke.

Ukupni kreditni portfolio Addiko Bank a.d. Beograd na kraju 2020. godine iznosi 71,7 milijardi dinara. Primena poslovne strategije banke je rezultirala povećanjem udela neobezbeđenih kredita stanovništva i kredita za mala i srednja preduzeća, dva profitabilnija segmenta, na 70% u ukupnim bruto kreditima banke (na kraju 2019. ovaj procenat je iznosio 62%). Na kraju godine, rastu gotovinskih kredita je doprinela i marketinška kampanja „Red Friday“ u okviru koje je klijentima omogućeno zaduživanje po povoljnijim kamatnim stopama. Krediti za mala i srednja preduzeća su plasirani u okviru garancijske šeme Vlade Republike Srbije i Appian platforme kojom je optimizovan proces odobravanja kredita, a portfolio u dinarima je povećan za 4,3 milijarde dinara i on čini 24% od ukupnog neproblematičnog portfolija ovog segmenta (na kraju 2019. ovaj procenat je iznosio 11%).

Pandemija virusa Covid-19 ima dalekosežnije posledice u socijalnom, ekonomskom i trgovinskom smislu od finansijske krize iz 2008. godine, ali je ona istovremeno ubrzala digitalnu transformaciju društava, a naročito povećala korišćenje digitalnih bankarskih proizvoda. Addiko Bank a.d. Beograd je u 2020. godini zadržala lidersku poziciju u digitalizaciji bankarskih usluga i uvela u svoju ponudu mRačun, pored postojećeg mKredita, kojim se omogućava online otvaranje računa bez odlaska u neku od ekspozitura banke. Nastojanja Addiko Bank a.d. Beograd su takođe prepoznata i u smislu olakšavanja poslovanja svojih klijenata, na Nedelji inovacija koju je organizovala AFA i gde je Addiko Bank a.d. Beograd nagrađena za najinovativniji bankarski proizvod – mKredit i mRačun.

Efekte vanrednog stanja tokom drugog kvartala 2020. godine su se najviše odrazili na poziciju prihoda od naknada i provizija usled ograničenja kretanja građana, privremenog prekida rada velikog broja pravnih lica i njihovog smanjenog obima poslovanja. Stoga je na ovoj poziciji zabeleženo smanjenje u iznosu od 127,2 miliona dinara u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, u drugoj polovini godine, sa popuštanjem restriktivnih mera izazvanih pandemijom virusa Covid-19, uočava se oporavak ovih prihoda.

Bez obzira na godinu koja je iza nas, a koja je obilovala nezvesnošću, rast portfolija depozita u iznosu od 5,6 milijardi dinara pokazuje da klijenti imaju veliko poverenje u Addiko Bank a.d. Beograd. Najveći rast je zabeležen u segmentima u fokusu: Sektor poslovanja sa stanovništvom i mikro klijentima je ostvario povećanje od 2,0 milijardi RSD, dok je segment MSP zabeležio povećanje od čak 4,4 milijarde RSD ili 35%, u okviru kojeg je najveći rast bio u portfoliju depozita u

lokalnoj valuti čije je učešće povećano sa 56% u 2019. na 64% u 2020.

Addiko Bank a.d. Beograd, u saradnji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), je obezbedila dodatne izvore finansiranja namenjene malim i srednjim preduzećima za investicije i obrtna sredstva. Uspostavljena je takođe i uspešna saradnja sa USAID-om i njeno sprovođenje je započeto u 2020. godini.

Portfolio stambenih kredita, kredita namenjenih velikim kompanijama i javnom sektoru nije u fokusu banke, što je u skladu sa poslovnom strategijom, a postepeno smanjivanje ostvareno u ovim segmentima tokom 2020. godine je obezbedilo dodatni pristup likvidnim sredstvima koja su dalje usmeravana na finansiranje segmenata „u fokusu“ banke. Stambeni krediti već duže vreme nisu u ponudi banke i njihovo postepeno smanjenje je rezultat redovnih otplata postojećih klijenata. Velika preduzeća i javni sektor su prepoznati kao manje profitabilni i dosta volatilni, tako da se izloženost prema njima postepeno smanjila. Međutim, i pored toga, Addiko Banka a.d. Beograd je unapredila do sada ostvarenu uspešnu saradnju sa pojedinačnim/profitabilnim klijentima iz ovih poslovnih segmenata.

Prethodnu godinu karakteriše uspešno upravljanje rizicima i odgovorna kreditna politika, što je rezultiralo smanjenjem portfolija problematičnih plasmana.

Rashodi banke, ne računajući amortizaciju, su iznosili 3,7 milijardi dinara u 2020. godini, što predstavlja smanjenje od 137 miliona dinara u odnosu na isti period prethodne godine, i to kao rezultat primenjenog operativnog modela i stroge kontrole troškova. Banka je nastavila proces optimizacije troškova sa ciljem povećanja efikasnosti, uštede vremena i garantovanja većeg kvaliteta usluge, i istovremeno smanjenje aktivnosti koje ne dodaju novu vrednost.

4. Značajni događaji u 2020. godini

4.1 Odgovor na pandemiju Covid-19

4.1. Podrška klijentima

Pandemija virusa Covid-19 ima do sada nezabeležene efekte u celom svetu, kako na ljude, tako i na ekonomije. Pandemija je prisilila vlade u zemljama u kojima posluje Grupa da preduzmu neophodne mere kao što je prekid poslovnih aktivnosti i ograničavanje socijalnih kontakata, što se u velikoj meri odrazilo na socijalne i ekonomske aktivnosti.

Potrebe klijenata ostaju prioritet za Addiko Bank a.d. Beograd tokom ove krize, pa je stoga uveden sveobuhvatni set mera za podršku klijenata iz segmenta stanovništva i privrede.

Stoga smo sprovedi tri moratorijuma zajedno sa državnim i regulatornim organima u cilju obezbeđivanja olakšica u otplati za klijente i najboljeg mogućeg funkcionisanja finansijskog sistema. Takođe, klijentima iz segmenta MSP su ponuđene garancijske šeme, čime je olakšano pribavljanje finansijskih sredstava i skraćene procedure za klijente.

4.2. Operativna stabilnost

Addiko Bank a.d. Beograd je omogućila bezbedne uslove rada za svoje zaposlene na njihovim radnim mestima, a rad na daljinu u velikom obimu je uveden već sredinom marta. Mogućnost rada od kuće je ostavljena na dobrovoljnoj osnovi tokom ostatka godine, sa ciljem stalnog uključivanja ove mogućnosti u operativni okvir Addiko banke.

U ekspoziturama su uvedene sledeće mere: radno vreme je skraćeno u skladu sa propisima, u sve ekspoziture su uvedene mere fizičkog distanciranja koje obuhvataju separatore od pleksiglasa i sanitarne mere za zaštitu zaposlenih i klijenata.

Uz pomoć ovih mera, Addiko banka je obezbedila raspoloživost kritičnih usluga za sve svoje klijente za vreme krize izazvane pandemijom Covid-19.

4.3. Poslovanje sa stanovništvom i mikro klijentima

Addiko banka pruža svojim klijentima - fizičkim licima, moderno korisničko iskustvo u skladu sa strategijom jasnog i jednostavnog bankarstva – fokusiranost na bitno, u cilju da postane primarna banka za ključne proizvode: gotovinske kredite, prekoračenja, kreditne kartice i tekuće račune. Bankarski proizvodi u segmentu poslovanja sa stanovništvom su standardizovani i unapređeni. Primarni fokus tokom 2020. godine je, pored kreditnog poslovanja, bilo i unapređenje kartičnog poslovanja. Klijenti su veoma dobro prihvatili MasterCard karticu, a uspešno je implementirana i nova MasterCard kreditna kartica koja klijentima nudi mogućnost otplate na tri različita načina (po izboru klijenta). Ponuda proizvoda bankoosiguranja iz prethodnih godina je proširena proizvodima dostupnim većini naših klijenata.

Digitalne mogućnosti banke se kontinuirano razvijaju sa misijom da poboljšaju i obogate korisničko iskustvo, pre svega na mobilnoj platformi. Pored transakcionog bankarstva, klijenti Addiko banke sada mogu da putem m-bankinga apliciraju za gotovinski kredit i dozvoljeno prekoračenje i dobiju sredstva na svoj tekući račun u roku od nekoliko minuta, bez odlaska u ekspozituru. Takođe, u 2020. godini, Addiko banka je uvela revolucionarni digitalni mRačun koji se otvara putem video-identifikacije. Sa ciljem obezbeđivanja komparativne prednosti u segmentu digitalnog bankarstva.

U segmentu mikro klijenata, Addiko banka se u 2020. godini fokusirala na transakciono poslovanje klijenata i dalju prodaju jedinstvene ponude paketa računa. Jednostavnost i brzina procesa otvaranja paketa računa (za koji je potrebna

samo lična karta) su prepoznate od strane klijenata i baza klijenata - korisnika ovih proizvoda se konstantno uvećava.

već više od deset godina i on nije bio prekinut ni tokom pandemije Covid-19.

4.4. Poslovanje sa privredom

Addiko banka je jedan od lidera u segmentu digitalne transformacije, kako u Srbiji, tako i na drugim tržištima na kojima posluje.

Potrebe klijenta su nam u centru pažnje i osnovni su razlog za uvođenje promena i unapređenje postojećih procesa.

Segment malih i srednjih preduzeća je jedan od tri fokusna segmenta Addiko banke. Digitalni tim zadužen za poslovanje sa privredom, u saradnji sa kompanijom Appian, je razvio internu platformu za upravljanje poslovnim procesima u cilju pružanja naprednih i brzih usluga.

Ova platforma je omogućila značajno ubrzanje i pojednostavljivanje procesa odobravanja kreditnih proizvoda, što za posledicu ima rast zadovoljstva klijenata Addiko banke. Appian BPM platforma obezbeđuje sledeće funkcionalnosti:

- visok nivo automatizma,
- kraće trajanje procedure odobrenja,
- transparentnost procesa odobrenja kroz njegovo praćenje u realnom vremenu,
- bolji kvalitet podataka,

što doprinosi da se kreditne odluke donose jednostavnije i brže u fokusnom segmentu.

U okviru jednostavne Addiko procedure odobravanja kredita, banka je u mogućnosti da sredstva klijentu plasira u roku od tri radna dana. Imajući u vidu navedeno, proces odobravanja i realizacije kreditnih sredstava je znatno ubrzan.

Zahvaljujući tome, klijenti Addiko banke – mala i srednja preduzeća sada mogu u tri jednostavna koraka da podnesu zahtev za kredit ili dokumentarni proizvod (činidbene garancije, obavezujuća pisma o namerama) u iznosu do 300.000 EUR.

Svakako da su brzina, transparentnost i jednostavnost tri stvari koje klijenti žele u poslovanju sa bankom. Digitalna transformacija procesa i proizvoda koju sprovodi Addiko banka upravo to i omogućava.

4.5. Društveno odgovorno poslovanje

U 2020. godini, Addiko banka je postupala u skladu sa globalnom situacijom izazvanom pandemijom Covid-19, pa smo stoga donirali sredstva za borbu protiv ovog virusa. Addiko banka je donirala celokupan budžet namenjen internim proslavama u iznosu od 25.000 EUR Institutu za virusologiju, vakcine i serume „Torlak“ i Opštoj bolnici u Subotici za kupovinu opreme za dijagnostifikovanje virusa Covid-19. Budžet za korporativne novogodišnje poklone je usmeren i doniran Nacionalnoj organizaciji za retke bolesti.

Pored toga, Addiko banka je donirala osnovna sredstva institucijama kojima su bila potrebna. Ovaj program sprovodimo

5. Finansijski izveštaji

5.1. Analiza bilansa uspeha

	U hiljadama dinara		
	2020.	2019.	Promena
Prihodi od kamata	4,226,467	4,540,370	-6.91%
Rashodi od kamata	-812,757	-956,072	-14.99%
Neto prihod po osnovu kamata	3,413,710	3,584,298	-4.76%
Prihodi od naknada i provizija	1,414,258	1,519,427	-6.92%
Rashodi naknada i provizija	-171,748	-149,745	14.69%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1,242,510	1,369,682	-9.28%
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	1,208	121,122	-99.00%
Neto dobitak po osnovu reklasifikacije finansijskih instrumenata	10,116	32,598	-68.97%
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	193,061	49,587	289.34%
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i negativni efekti ugovorene valutne klauzule	43,246	-5,483	-888.73%
Neto rashod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-425,157	-226,370	87.82%
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	110,691	-100.00%
Ostali poslovni prihodi	239,857	255,113	-5.98%
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	4,718,551	5,291,238	-10.82%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	-1,231,119	-1,420,345	-13.32%
Troškovi amortizacije	-503,455	-432,291	16.46%
Ostali prihodi	41,202	99,475	-58.58%
Ostali rashodi	-2,441,885	-2,389,889	2.18%
DOBITAK / (GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	583,294	1,148,188	-49.20%
Porez na dobitak	-211	-750	-71.86%
Gubitak po osnovu odloženih poreza	-39,743	-39,743	0.00%
DOBITAK / (GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA	543,340	1,107,695	-50.95%

Mere centralne banke za sprečavanje negativnih posledica širenja koronavirusa na ekonomski rast u 2020. godini su bile usmerene na obezbeđivanje adekvatnih likvidnih sredstava putem ekspanzivne monetarne i fiskalne politike, što je rezultiralo niskim referentnim kamatnim stopama. Efekti ovakve politike su smanjenje **prihoda od kamata** u iznosu od 313,9 miliona dinara, iako je banka zabeležila povećanje ukupnog kreditnog portfolija klijenata banke.

Zahvaljujući optimizovanim izvorima finansiranja, primeni nižih cena, kao i pažljivom definisanju cena izvora finansiranja, **rashodi od kamata** su smanjeni za 143 miliona dinara. Ovo je naročito značajno ukoliko uzmemo u obzir rast portfolija depozita klijenata, naročito u lokalnoj valuti, koji ima više kamatne stope.

Najosetljivija pozicija bilansa uspeha, usled pandemije korona virusa, jeste neto prihod po osnovu **naknada i provizija** koji

je smanjen u 2020. godini za 127 miliona dinara. Najveće smanjenje je zabeleženo kod prihoda od kursnih razlika, prihoda od platnih transakcija i prihoda od korišćenja platnih kartica, što je uslovljeno promenom potrošačkih i poslovnih navika klijenata banke koji su bili ograničeni usled uvedenog vanrednog stanja, naročito u drugom kvartalu 2020. godine. Pandemija koronavirusa je uslovlila klijente da se preorijentišu na digitalne kanale i bankarske proizvode. Stoga su se klijenti usmerili na plaćanja i poslovanje putem e-banking i m-banking aplikacija, što je uticalo na smanjenje prihoda od platnih transakcija, jer banka ostvaruje niže prihode od ovih transakcija u odnosu na plaćanja putem klasičnih platnih naloga. Na strani troškova, najveći rast je zabeležen na poziciji bankoosiguranja zbog većeg obima prevremenih otplata kredita, što je bilo veoma prisutno tokom 2020. godine jer su klijenti izbegavali dodatno zaduživanje zbog nesigurnosti izazvane globalnom krizom i nastojali da izmire svoje obaveze prema banci.

5.2. Analiza bilansa stanja

Ukupna aktiva Addiko Bank a.d. Beograd je povećana za 6,7 milijardi dinara, što je prevashodno rezultat rasta „fokusnog“ kreditnog portfolija banke, odnosno portfolija gotovinskih kredita namenjenih stanovništvu i mikro segmentu od 7% (+1,7 milijardi dinara) i kredita namenjenih malim i srednjim preduzećima od 22% (6,1 milijarda dinara).

Efikasnim upravljanjem aktivom i pasivom, kao i praćenjem valutne strukture, banka je obezbedila da **ostali poslovni prihodi** budu usklađeni sa rastom fokusnih poslovnih segmenata.

Operativni rezultat pre promene troškova kreditnog gubitka ostvaren je u iznosu od 1.008 miliona dinara, što predstavlja smanjenje u odnosu na 2019. godinu za 366 miliona dinara, prvenstveno usled smanjenja prihoda od kamata i naknada.

Troškovi obezvređenja finansijskih sredstava beleže rast tokom 2020. godine, ali je vidljiv i pozitivan efekat upravljanja problematičnim plasmanima kroz smanjenje ovog portfolija, kroz oporavak pojedinačnih velikih klijenata i pojačane aktivnosti naplate. Efekat modifikacije uslovljen sprovođenjem propisanog moratorijuma u iznosu od 177 miliona dinara predstavlja jedan od razloga za rast na ovoj poziciji bilansa uspeha.

Dobitak nakon oporezivanja je niži za 564 miliona dinara.

Druga pozicija koja beleži rast u 2020. jeste **gotovina i sredstva kod Narodne banke**, čije povećanje iznosi 3,8 milijardi dinara, prevashodno po osnovu viška likvidnih sredstava depozitovanih kod NBS.

u hiljadama dinara

	31.12.2020.	31.12.2019.	Promena
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11,732,009	7,884,737	49%
Založena finansijska sredstva		0	
Potraživanja po osnovu derivata	1,408	1,680	-16%
Hartije od vrednosti	12,602,828	13,667,997	-8%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,684,211	2,776,939	-3%
Kredit i potraživanja od komitenata	71,669,829	67,586,939	6%
Nematerijalna ulaganja	844,940	1,045,046	-19%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,067,427	1,016,499	5%
Odložena poreska sredstva	60,388	70,003	-14%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	15,446	-100%
Ostala sredstva	798,807	691,634	15%
UKUPNO AKTIVA	101,461,847	94,756,920	7%

Investicione hartije od vrednosti obuhvataju finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i ova pozicija beleži pad u odnosu na prethodnu godinu. Prodaju hartija od vrednosti prati povećanje neto dobitka po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Na kraju 2020. godine, rezervisanja za kreditni rizik se nalaze na istom nivou kao i na kraju 2019, što je posledica kontinuiranog poboljšanja rezultata u naplati potraživanja i rešavanju problematičnih plasmana, a što je bilo od izuzetnog značaja u nesigurnoj godini kao što je bila 2020.

Ostala aktiva beleži rast od 107 miliona dinara usled povećanja odloženih troškova na period od nekoliko godina.

U hiljadama dinara

	31.12.2020.	31.12.2019.	Promena
Obaveze po osnovu derivata	38,201	9,608	298%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10,118,745	5,641,891	79%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitetima	66,588,521	60,988,985	9%
Subordinirane obaveze	-	3,934,511	-100%
Rezervisanja	443,991	385,714	15%
Tekuće poreske obaveze	211	750	-72%
Odložene poreske obaveze	-	-	-
Ostale obaveze	1,512,896	1,408,794	7%
Akcijski kapital	20,545,294	20,545,294	0%
Dobitak	1,126,924	1,107,695	2%
Gubitak	-1,126,066	-1,126,066	0%
Rezerve	2,213,130	1,859,744	19%
UKUPNO PASIVA	101,461,847	94,756,920	7%

Ukupna pasiva beleži rast tokom 2020. godine, prevashodno usled rasta depozita klijenata. Jedan od najznačajnijih zadataka Addiko Bank a.d. Beograd bio je stvaranje stabilne baze depozita klijenata tokom 2020. u cilju podrške rastu aktive. Rast portfolija depozita, prevashodno u dva segmenta koja se nalaze u fokusu poslovanja banke, ukazuje na činjenicu da su klijenti svojim ponašanjem pokazali da imaju poverenje u poslovanje Addiko Bank a.d. Beograd u nesigurnom periodu, kakva je bila 2020. godina.

Zbog visokog nivoa pokazatelja adekvatnosti kapitala, Addiko Bank a.d. Beograd se opredelila da ne produži ugovor o subordiniranom kreditu koji je bio zaključen sa Grupom i da ga zameni kratkoročnim kreditom u prvo vreme, što je dovelo do povećanja na poziciji depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci.

6. Korporativno upravljanje

6.1. Upravni i Izvršni odbor Addiko Bank a.d. Beograd

Na sednici održanoj 30. decembra 2020. godine, Skupština banke je imenovala Dragana Lončara za člana Upravnog odbora Addiko Bank a.d. Beograd, dok je Dragan Đurićin podneo ostavku na svoju poziciju. Dragan Lončar je takođe imenovan i za člana Odbora za reviziju Addiko Bank a.d. Beograd.

U septembru 2020. g. Nebojša Pantelić je razrešen sa funkcije člana Izvršnog odbora Addiko Bank a.d. Beograd po osnovu isteka mandata, pa se stoga Izvršni odbor sastoji od tri člana, od kojih funkciju predsednika ima Vojislav Lazarević (CEO & CMO), funkciju zamenika predsednika ima Mirko Španović (COO), a Vladimir Stanisavljević ima funkciju člana Izvršnog odbora (CRO & CFO).

7. Transformacija ka prodaji van ekspozitura i digitalni razvoj

7.1. Izvršno iskustvo klijenata sa efikasnom transformacijom distributivnog modela

Pristup klijentima iz segmenta stanovništva i mikro klijenata Addiko Bank a.d. Beograd se prvenstveno zasniva na ekspoziturama, a u narednim godinama se očekuje veći udeo digitalnih kanala i partnerstava sa trećim licima.

Addiko banka ima za cilj da ostvari svoje obećanje jasnog i jednostavnog bankarstva i obezbedi izvršno iskustvo klijen-

tima. Značajan udeo u ostvarivanju ovog cilja ima dalji razvoj i potpuna integracija digitalnih kanala Banke u svim tačkama kontakta sa klijentima.

U skladu sa tim, Addiko banka je započela proces transformacije svog distributivnog modela kako bi mogla da prati potrebe tržišta koje se konstantno razvijaju.

Digitalni kapaciteti Banke se razvijaju kontinuirano sa misijom unapređenja i obogaćivanja korisničkog iskustva na mobilnoj aplikaciji i internet platformi, kao i sveobuhvatnih digitalnih rešenja za dobijanje kredita.

Grupa takođe koristi prednosti jedne od svojih najboljih sposobnosti: transformisanja klasične uloge zaposlenog u ekspozituri u složeniju ulogu koja zaposlenima omogućava da izađu iz ekspozitura i pružaju usluge klijentima na njihovim radnim mestima. Pod oznakom Addiko@Work, tim koji se sastoji od zaposlenih u prodaji Addiko banke, uz pomoć mobilne tehnologije, kontinuirano ostvaruje obećanje komforna hiljadama klijenata svakog meseca. Klijentima se daju saveti u vezi sa njihovim finansijskim potrebama, mogu da otvaraju tekuće račune, naručuju debitne kartice, podnose zahteve za kredit ili kreditne kartice i dobiju odobrenje na licu mesta. Tokom 2020. godine, najveći deo aktivnosti Addiko@Work je vršen putem alternativnih kanala u cilju bezbednog komuniciranja sa klijentima, kao što su imejl, telefon i, najvažnije, webinar.

7.2. Digitalna transformacija

Uspeh Addiko banke u proteklim godinama je u velikoj meri omogućen na osnovu činjenice da digitalna strategija predstavlja suštinski deo poslovne strategije i pokreće i podržava promene u cilju ostvarivanja transformacije u bankarskom poslovanju i očekivanjima klijenata.

U okviru svakodnevnog bankarstva, Addiko banka nastoji da se razlikuje od konkurencije putem svojih izuzetnih online usluga i usluga mobilnog bankarstva, inovativnih bankarskih kanala i načina za podršku klijentima u ispunjavanju njihovih svakodnevnih finansijskih potreba, na primer omogućavanjem korišćenja različitih metoda plaćanja.

Klijenti Addiko banke iz segmenta stanovništva mogu da vrše svoje digitalne transakcije putem ponude digitalnog bankarstva Addiko banke, a lica koja nisu klijenti mogu da se obaveste i podnesu zahtev za proizvode Addiko banke za fizička lica putem posvećenih internet stranica Addiko banke koje se sastoji od interaktivnih kalkulatora, kontakt

formi i višekanalne platforme za akviziciju / chatbot-a koji vodi prodajne dijaloge sa fokusom na proizvode koji postoje na svakom pojedinačnom tržištu.

Addiko banka se naročito fokusira na prodaju standardizovanih proizvoda (neobezbeđeni krediti i paketi računa) putem digitalnih kanala, u skladu sa specifičnim ograničenjima koja postoje na pojedinačnim tržištima. Proizvodi su dostupni putem digitalne platforme, uz simulacije gde je to prikladno, i kompletan prodajni proces gde je to zakonski moguće. U Addiko banci u Srbiji je uveden najsavremeniji sistem za obradu kreditnih zahteva u kombinaciji sa alatom za donošenje kreditnih odluka - mKredit. Distribucija sadržaja putem društvenih mreža, digitalna podrška uobičajenoj komunikaciji i implementacija funkcija kao što je plaćanje putem Vibera, chatbot, dizajn ekspozitura usklađen sa digitalnom erom – sve ove funkcije doprinose jačanju digitalne dimenzije brenda Addiko banke i boljem pristupu i komforu klijenata.

Digitalna transformacija koja se ostvaruje kreiranjem novih digitalnih kapaciteta ostaje jedna od strateških fokusnih tačaka Addiko banke. U segmentu poslovanja sa stanovništvom, udeo kredita Addiko Bank a.d. Beograd koji su plasirani digitalno je povećan na 28% u 2020. (u 2019. je ovaj procenat iznosio 11%), a u decembru 2020, iznosio je 51%.

7.3. IT strategija

Informacione tehnologije nastavljaju da pružaju podršku inicijativama koje se odnose na digitalizaciju putem uspostavljanja poslovnog odnosa u celini online kroz video identifikaciju, otvaranja računa preko mobilne aplikacije i pružanjem jedinstvene usluge na tržištu - mRačuna.

Pored kontinuirane podrške sprovođenju inicijativa u mobilnom bankarstvu, Informacione tehnologije se intenzivno fokusiraju i na stabilizaciju i optimizaciju infrastrukture i pružalaca usluga angažovanih od strane grupe. Time se daje podrška unapređenju iskustva i zadovoljstva klijenata sa jedne strane, kao i smanjenju ukupnih troškova, sa druge strane.

Optimizacija u segmentu podataka i kvaliteta podataka će obezbediti osnov za dalje inovacije na nivou Grupe koje se baziraju na podacima, čime se omogućava bolje targetiranje usluga i proizvoda u ključnim segmentima klijenata.

Investicijama u alate i procese sajber bezbednosti u okviru IT strukture, počevši od infrastrukturnih aktivnosti do unapređenih alata i procesa za otkrivanje i ublažavanje pretnji, će se ostvariti viši nivo bezbednosti banaka i klijenata.

Sve navedene aktivnosti se sprovode uz strogo poštovanje i usklađenost sa svim regulatornim okvirima kojima se reguliše infrastruktura finansijskog sistema.

7.4. Ekspoziture

Na kraju 2020. godine, Addiko Bank a.d. Beograd je imala ukupno 36 ekspozitura. Postoje tri regiona – Beograd, Novi Sad i Centralna i južna Srbija. U cilju optimizacije resursa u sklopu projekta transformacije ekspozitura, Addiko banka je uvela koncept gde je jedan rukovodilac nadležan za dve ekspoziture. Ukupan broj ovih rukovodilaca je 8, i oni su zaduženi za 16 ekspozitura.

8. Upravljanje ljudskim resursima

Strategija ljudskih resursa pokreće kulturnu transformaciju Addiko banke. HR procesi Addiko banke su kvalitetni i odnose se na upravljanje radnim učinkom, selekciju i regrutaciju, razvoj talenata, edukaciju i razvoj liderskih karakteristika u cilju obezbeđivanja agilnosti stavova i sposobnosti zaposlenih. Procena radnog učinka i upravljanje talentima su bili ključni procesi za identifikovanje, razvoj, vrednovanje i prepoznavanje visokokvalitetnih zaposlenih i talenata. Na ovaj način, Addiko banka teži uspostavljanju kvalitetnog radnog okruženja kako bi postala jedan od najpoželjnijih poslodavaca, privukla talente i pružila zaposlenima perspektivu za dalji karijerni razvoj. U skladu sa tim, 2020. godine je Addiko banci dodeljen sertifikat „Poslodavac partner“, drugu godinu za redom.

Specifična situacija i pandemija virusa Covid-19 tokom 2020. godine se odrazila na razvojne aktivnosti usmerene ka zaposlenima, tako da su ove aktivnosti bile fokusirane prvenstveno na uspešno funkcionisanje u novim okolnostima, kao i na psihološku dobrobit zaposlenih.

U 2020. godini, Addiko banci je dodeljen sertifikat „Izuzetnost u izazovu“. Cilj ovog priznanja jeste prepoznavanje organizacija koje su razvile kvalitetnu praksu upravljanja ljudskim resursima u nepredvidivim okolnostima. Ovaj sertifikat se bazirao na pozitivnim ocenama u sledećim segmentima: agilni HR, strateško planiranje i organizacija rada, krizna komunikacija, fizičko zdravlje i bezbednost zaposlenih, osnaživanje i dobrobit zaposlenih, liderstvo u kriznim vremenima i tehnološka i digitalna spremnost.

S obzirom da je pandemija virusa Covid-19 kao izazov nametnula distancu između zaposlenih i rad od kuće, cilj je bio intenzivnija komunikacija sa zaposlenima kako bi se bolje prilagodili novoj situaciji. Komunikacija sa zaposlenima je bila češća i obuhvatala je neophodne informacije u vezi sa bezbednošću, davani su saveti o ostvarivanju ravnoteže između poslovnog i privatnog života, organizovanju efikasnih online sastanaka, smanjenju stresa i boljem organizovanju godišnjih odmora. Na intranetu su objavljivane pozitivne priče o načinu na koji kolege mogu da pomognu jedni drugima, a banka je čak organizovala i online časove joga za zaposlene.

9. Sistem interne kontrole za računovodstvene procedure

Addiko banka ima sistem interne kontrole računovodstvenih procedura u okviru kojeg su definisane i implementirane adekvatne strukture i procesi u celoj organizaciji.

Cilj sistema interne kontrole Addiko Bank a.d. Beograd jeste obezbeđivanje efektivnog i efikasnog poslovanja, adekvatne identifikacije, merenja i ublažavanja rizika, razboritog poslovanja, pouzdanosti finansijskih i nefinansijskih informacija u okviru internog i eksternog izveštavanja i poštovanje zakona, propisa, supervizorskih zahteva i internih pravila i odluka.

Sistem interne kontrole se sastoji od seta pravila, procedura i organizacionih struktura čiji je cilj sledeće:

- obezbeđivanje sprovođenja strategije poslovanja,
- ostvarivanje efektivnih i efikasnih poslovnih procesa,
- očuvanje vrednosti poslovne imovine,
- obezbeđivanje pouzdanosti i integriteta računovodstvenih i upravljačkih podataka,
- obezbeđivanje usklađenosti poslovanja sa svim važećim pravilima i propisima.

Posebni ciljevi u vezi sa računovodstvenim procedurama Addiko banke su da sistem interne kontrole osigura da su sve poslovne transakcije blagovremeno, ispravno i na jedinstven način evidentirane za računovodstvene svrhe. Implementacija sistema interne kontrole procesa finansijskog izveštavanja je takođe definisana internim pravilima i propisima.

Sistem interne kontrole Addiko banke u Srbiji se zasniva na procesno orijentisanom pristupu. Addiko banka sprovodi kontrolne aktivnosti na osnovu procesne dokumentacije

koja obuhvata praćenje i dokumentovanje svakog procesa, uključujući i informacije o toku procesa na osnovu interno definisanih smernica za upravljanje procesima.

Sveukupna efektivnost internih kontrola se prati kontinuirano. Praćenje ključnih rizika spada u svakodnevne aktivnosti Addiko banke, a sprovode se i periodične procene od strane poslovnih segmenata, funkcija interne kontrole, upravljanja rizicima, kontrole usklađenosti poslovanja i interne revizije.

Uspostavljeno je redovno praćenje sistema interne kontrole i blagovremeno izveštavanje o nedostacima internih kontrola, kao i eskaliranje prema nadležnim subjektima (npr. odborima). O nedostacima internih kontrola, bez obzira da li su utvrđeni od strane određenog poslovnog segmenta, interne revizije ili druge kontrolne funkcije, se blagovremeno obaveštavaju odgovarajući nivoi upravljanja radi daljeg odlučivanja i brzog rešavanja.

Interna revizija vrši nezavisne i redovne provere usklađenosti sa zakonskim zahtevima i internim pravilima.

Sistem interne kontrole sam po sebi nije statičan sistem, već se permanentno prilagođava novom okruženju. Implementacija sistema interne kontrole se u osnovi zasniva na integritetu i etičkom ponašanju zaposlenih. Izvršni odbor i liderski tim aktivno i svesno prihvataju svoju ulogu vođenja svojim primerom ponašanja tako što promovišu visoke standarde etike i integriteta i uspostavljaju kulturu svesti o rizicima i kontroli u okviru organizacije koja na svim nivoima ističe i ukazuje na značaj internih kontrola.

10. Upravljanje finansijskim rizicima

Sistem upravljanja rizicima Banke ima za cilj da se putem poštovanja i primene principa, politika i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju svedu na najmanju moguću meru, da svi aspekti poslovanja budu stabilni i što je moguće manje osetljivi na negativne interne i eksterne faktore, kao i da rizični profil Banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Strategija za rizike proizilazi iz njene poslovne strategije i opisuje planiranu strukturu poslovanja, strateški razvoj i rast uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje faktorima rizika. Ona definiše okvir za praćenje, kontrolu i limitiranje rizika kojima se

Banka izlaže u svom poslovanju, dok ujedno osigurava adekvatnost internog kapitala, poziciju likvidnosti, solventnosti i ukupnu profitabilnost. Politike i procedure upravljanja pojedinačnim rizicima Banka temelji na zahtevima zakonske i podzakonske regulative Narodne banke Srbije, kao i na smernicama, principima i relevantnim aktima Addiko Grupe.

Banka je uspostavila sveobuhvatan sistem za upravljanje rizicima koji je integrisan u sve njene poslovne aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični profil Banke u kontinuitetu bude u skladu sa utvrđenim okvirom sklonosti ka rizicima i toleranciji prema rizicima (*eng. Risk Appetite Framework - RAF*). Okvir za upravljanje rizicima definiše nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Mere kojima je definisan RAF su kalibrisane uzimajući u obzir Plan poslovanja, Strategiju za rizike i Plan oporavka koji predstavljaju okvir za pravilno unutrašnje upravljanje i kontrolu rizika.

Osim toga, u sklopu strateškog upravljanja rizicima sprovodi se još jedan od ključnih procesa - proces interne procene adekvatnosti kapitala (*eng. Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP*) sa ciljem utvrđivanja nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena. ICAAP služi kao alat za procenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te sprovođenje strategije primenjene radi očuvanja adekvatnog nivoa internog kapitala.

U upravljanju rizicima (identifikovanje rizika, merenje/procedura rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika), tokom 2020. godine, aktivno su učestvovali:

- Organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom o bankama – Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Kreditni odbor;
- Radna tela Izvršnog odbora Banke – Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za praćenje korporativnih klijenata, kao i Savetodavno telo za upravljanje operativnim rizikom;
- Organizacioni delovi Banke – Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje rizicima plasmana privredi, Sektor za upravljanje Retail rizikom i naplatom, Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja i po potrebi drugi organizacioni delovi Banke.

Ključni rizici kojima je Banka izložena proizlaze iz samog poslovanja, kao i iz tržišnih uslova, a manifestuju se u vidu kreditnog rizika, rizika likvidnosti, kamatnog rizika, tržišnih rizika, operativnog rizika i ostalih rizika kao što su rizik ulaganja u pravna lica i osnovna sredstva i rizik zemlje.

10.1. Kreditni rizik

Proces procene i praćenja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog klijenta i grupe povezanih lica se vrši u skladu sa usvojenim politikama i procedurama kojima su utvrđena pravila i kriterijumi za odobravanje novih plasmana, definisane aktivnosti koje se preduzimaju, kao i obaveze i odgovornosti lica uključenih u proces praćenja kreditnog rizika.

Proces identifikacije, procene, merenja i upravljanja kreditnim rizikom se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i obuhvata ukupan portfolio Banke koji podleže kreditnom riziku.

Metodologija za obezvređenje po MSFI 9 je u 2020. godini dodatno unapređena primenom novih makroekonomskih predviđanja i kalibriranjem na dužim vremenskim serijama.

Tokom 2020. godine, Banka je u potpunosti bila usklađena sa Bazel III standardima u pogledu kapitalne adekvatnosti. Ukupni kapitalni zahtev za kreditni rizik na dan 31. decembra 2020. je iznosio 5,4 milijarde RSD, pokazatelj adekvatnosti kapitala je iznosio 26,40%, dok je pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (koji je jednak vrednosti pokazatelja osnovnog kapitala) iznosio isto 26,40%.

10.2. Rizik likvidnosti i kamatni rizik

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti temelji se na merama i kriterijumima propisanim od strane Narodne banke Srbije i fokusiran je na kratkoročnu i strukturalnu likvidnost uz implementaciju adekvatnog sistema limitiranja i politika i procedura za rano upozorenje usklađenih sa okvirom I-CAAP i ILAAP (*eng. Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*), kao i principima upravljanja rizikom likvidnosti Addiko Grupe.

Aktivnosti upravljanja rizikom likvidnosti Banke u toku 2020. godine bile su usmerene na merenje, praćenje i izveštavanje o projekcijama priliva i odliva likvidnosti, rezervi likvidnosti u različitim scenarijima redovnog poslovanja i potencijalnih kriza likvidnosti, kao i na praćenje i redovno izveštavanje organa Banke i ALCO odbora o dinamici kretanja regulatorno propisanih pokazatelja likvidnosti (pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom – *eng. Liquidity Coverage Ratio - LCR*), kao i drugih pokazatelja likvidnosti po internoj metodologiji Banke ili Bazel III standardu (*Liquidity Value-at-Risk, Net Stable Funding Ratio – NSFR*).

Tokom 2020. godine, svi pokazatelji likvidnosti, kako regulatorni, tako i indikatori definisani internim aktima u vezi sa upravljanjem rizikom likvidnosti su bili usklađeni i iznad propisanih limita. Vrednosti pokazatelja likvidnosti propisanih regulativom Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2020. iznose: pokazatelj likvidnosti – 1,67%, uži pokazatelj likvidnosti – 1,36% i pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR) - 143%.

Sistem upravljanja kamatnim rizikom Banke zasniva se na propisanim principima od strane Narodne banke Srbije i Addiko Grupe sa fokusom na analizu, merenje, praćenje i izveštavanje o kamatnom riziku iz bankarske knjige. U toku 2020. godine, svi pokazatelji izloženosti Banke kamatnom riziku su bili usklađeni i u okvirima utvrđenih limita definisanih politikama i procedurama u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom.

10.3. Devizni rizik i ostali tržišni rizici

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika, kao odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija, uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala. U toku cele 2020. godine Banka je imala usklađen pokazatelj deviznog rizika sa zahtevima Narodne banke Srbije, a na dan 31. decembra 2020. godine, pokazatelj je iznosio 2,99%.

Upravljanje tržišnim rizicima Banke je regulisano odgovarajućim politikama kojima se definiše način sprovođenja kriterijuma i mera koje propisuje Narodna banka Srbije i principa Addiko Grupe za kontrolu i upravljanje tržišnim rizicima i koje, na predlog Izvršnog odbora, usvaja Upravni odbor Banke. Banka je tokom 2020. godine upravljala i kontinuirano imala usklađen nivo izloženosti cenovnom riziku koji proističe po osnovu ulaganja Banke u dužničke hartije od vrednosti, a izloženost je u najvećem delu generisana ulaganjem Banke u državne hartije od vrednosti Republike Srbije.

10.4. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica kontrolisan je i praćen formiranjem jedinstvenih baza podataka o povezanim licima, aktivnim praćenjem, kao i u okviru postupka regulatornog izveštavanja. U toku 2020. godine, Banka nije imala prekoračenja regulatorno propisanih limita izloženosti prema jednom licu, odnosno grupi povezanih

lica, a o tome se redovno izveštava Savetodavno telo za kontrolu rizika i organi Banke.

10.5. Operativni rizik

Sa ciljem sveobuhvatnog praćenja izloženosti operativnom riziku, sistem upravljanja operativnim rizikom zasniva se na standardnim principima identifikovanja kroz prikupljanje i klasifikovanje podataka o događajima operativnog rizika i gubicima po tom osnovu, primenu i praćenje mera za otklanjanje i ublažavanje i redovno izveštavanje organa Banke i Savetodavnog tela za upravljanje operativnim rizikom, sa fokusom na blagovremenu analizu uzroka i predlaganje mera za minimizaciju izloženosti Banke operativnom riziku.

Tokom 2020. godine, Banka je nastavila da vrši i procenu operativnih rizika koji mogu nastati prilikom uvođenja novih proizvoda i iz aktivnosti koje je poverila trećim licima, kao i procenu sistema rizika i internih kontrola u ključnim procesima Banke (*eng. Risk and Control Self-Assessment*).

Za obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik, Banka koristi standardizovani pristup po kome kapitalni zahtev za operativni rizik na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 781 milion RSD.

10.6. Adekvatnost sistema upravljanja rizicima

Tokom 2020. godine, sistem upravljanja rizicima je bio adekvatan, imajući u vidu da je u tom periodu:

- U godini vanrednih okolnosti, u kojoj su bili prisutni svi izazovi pandemije, Banka je uspela da drži sve rizike pod kontrolom;
- Banka je u potpunosti ispunila sve zahteve regulatora koji se odnose na sprovođenje vanrednih zahteva u vezi sa moratorijumom;
- Zahvaljujući adekvatnom pristupu odobravanja novih plasmana i unapređenjima u upravljanju i rešavanju problematičnih plasmana, Banka je smanjila udeo problematičnih izloženosti u ukupnoj izloženosti znatno ispod planiranog nivoa i saglasno proseku tržišta;
- U okviru nastavka primene standarda MSFI 9 za obračun obezvređenja finansijskih sredstava, Banka je primenila nova makroekonomska predviđanja i ažurirala parametre rizika - PD (*eng. Probability of Default*) i LGD (*eng. Loss Given Default*) modela za obračun ispravki vrednosti bilansne aktive i vanbilansnih stavki;

- Banka je uskladila nivo koncentracije po osnovu izloženosti sa određenim vrstama proizvoda svođenjem učešća portfolija sa inicijalnom ročnošću iznad 7 godina ispod propisanog koeficijenta;
- Banka je održavala regulatorne i interno definisane pokazatelje izloženosti značajnim rizicima u okvirima propisanih limita i redovno pratila i izveštavala organe upravljanja i radna tela Banke, uključujući i pokazatelje predviđene važećim Planom oporavka;
- Banka je redovno pratila izloženosti po različitim tipovima rizika u odnosu na regulatorne i interno postavljene limite i blagovremeno definisala mere za sprečavanje prekoračenja limita;
- Banka je sprovodila ICAAP proces redovno i održavala usklađenost svih izračunatih vrednosti u vezi sa kapitalom sa interno i regulatorno propisanim ograničenjima;
- Iako su preporuke Narodne banke Srbije u okviru sprovođenja procesa supervizorske procene (SREP) ostale iste, unapređen je sistem integrisanog upravljanja rizicima Banke.

11. Organizaciona šema

Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2020. godine prikazana je sledećim dijagramom:

Addiko bank a.d. Beograd
Bulevar Mihajla Pupina 6
11000 Beograd, Srbija

